

Gaalu S i

S i nii laaseigi ga gaalu s i, t ze i to a Izelay le nuiti gaalu fai wosu ná zeizu m in. Izelay le nuiti kpegai ma ga t giti kpein s l , GALA ge feeni ti ya Sinayi gizei ma, ti ni ele t zu ga ti il pelei zu, nii é liizu zoi zu, nii GALA ge ma minaze eni Izelay le nuiti b (1:1-10:10). Ta-zi i a d liizu ga tiye Kad se-Baalenea, nu l zu i zoi ná zu.

K l ti luani ga ti l vai zoi ná zu, k ni mu naazu ti kona uunaanig (40) te ebai zu, ti ale ma, ti li olu gal kp ma elei nu yeezazu , nii a k ti Moa e yooi maaz l gaa elasu, ti kaku si oozagiti bo, kpolo i pelei folo ulazu elei (10:11--21:35).

Gaa w su aa elagiti ta faiti ma ziiti d zu, ni-iti ti ogi ze i ai Moa e yooi a. Miná a Izelay le a zoo é l ga ná elei Kanaan yooi zu (22:1--36:13).

S i nii a il su Egez de ta Leevi nuiti ta- z i ti polu, é GALA ná-nu us iti k elei l , ta-nu us lai zu, lada vai ta in in faiti ti ná, ta i d i ta i te ei, ta b l i ta unmaayei. To a GALA ná-woo iladai l zu alaa, nii é la latiga, é a ga ma u, ná-nu us iti tetema, woo iladai nii é la ná-to kpaangi ta ná-telebodai ze ea ma.

Moize a tosu ná aai Mali ii ta ná-nu us iti z zu, GALA ná-faiti maa akpa fai, to a ga naama eelai, ta nii n b ilibalai su, to a losu t un kakala alaa, é ga maalobo nui, nii é la l a woovele nu us iti ta-vaa zu.

IZELAYELE NUITI KEAI MA SINAYI TEDEBAI ZU

(1:1--10:10)

Izelay le nuiti gaalu faa m ungi
¹ G o GALAGI ni Moize Sinayi
 te ebai zu, GALA daa omi se e l i wu, alugi
 velesi i ma volo m ungi ma, ti ulaai ma Ezipete yooi
 a, ma onagi velesi i. É ni ma: ² «À Izelay le
 nu us iti kpein gaalu, e elei ta-wolodamaiti ti
 la, ta ta- l ye eiti, wo zunuiti kpein gaalu, ³ é zo
 kona uufeleg (20) ma, é l zeemaazu, nii d in
 seeliai k vai ma Izelay le nuiti saama. Wa
 Aal n, wa ti aalu ga k b i elei.
⁴ «Zunu ilagila ka wo a, é ula bolo-
 dai ilagilagi zu, zunui nii a ga p l ye e
 undi ii. ⁵ W l zunuiti daaseigiti ba, niiti ta
 wo a:
 Lu n b , Elisuul, Sedeyuul ná-doun zunui,
⁶ Simiy n b , Selumiy le, Sulisadayi ná-doun
 zunui,
⁷ Zuda b , Naason, Aminada e ná-doun zunui,
⁸ Isakaal b , Netaney le, Suaal ná-doun zunui,
⁹ Za ul n b , Elia e, Geelon ná-doun zunui,
¹⁰ Zoz fe ná-doun zunuiti p b ,
 Efelayime b , Elisama, Amiyude ná-doun zunui,
 Manasee b , Gameliy le, Peedaasuul ná-doun
 zunui,
¹¹ B nzam n b , A idan, Gidey ni ná-doun
 zunui,
¹² Dan b , Ayiyez l, Amisadayi ná-doun
 zunui,
¹³ As l b , Pagiy le, W kelan ná-doun
 zunui,
¹⁴ Gade b , Eliazafe, Deyuw le ná-doun zunui,

¹⁵ N fetali b , Ayila, Enan ná-doun zunui.»

¹⁶ Naati ka ti ni ga nu us iti gaazu ti, ti ti lolini. Ti ni ga ta-wolodamaiti ta-lotu iti. Tiya a ti ni alaa ga Izelay le gi ma undi iiti.

¹⁷ Moize ta Aal n ti zunui niiti kp ni a, niiti ziimaze egi ni ga tiye ga ti-laaseigiti.

¹⁸ Ti nu us iti p gaal ni ba, alugi velesi i ma volo m ungi ma. Ti Izelay le nuiti kpein gaaluni, e elei ta-wolodamaiti ti la, ta ta- l ye eiti. Ti zunuiti daaseigiti s ni ga gilagila, é zo kona uufeleg (20) ma, é l zeemaazu, ¹⁹ e elei G o GALAGI ma levei veeni la Moize ya. Zekana Moize ta- aalugi woni da Sinayi te ebai zu.

²⁰ Lu n, Izelay le ná-doun zunu m ungi, mavofodaiti tetemazu, ti zunuiti gaaluni ga gilagila, e elei ta-wolodamaiti ti la, ta ta- l ye eiti, é zo kona uufeleg (20) ma, é l zeemaazu, niiti kpein ta la zoo ti li k ma . ²¹ Lu n ná-bolodai zu nii gaaluni, naa ni ga zunu waa uunaani maazu l zita und lug (46 500).

²² Simiy n mavofodaiti tetemazu, ti zunuiti gaaluni ga gilagila, e elei ta-wolodamaiti ti la, ta ta- l ye eiti, é zo kona uufeleg (20) ma, é l zeemaazu, niiti kpein ta la zoo ti li k ma .

²³ Simiy n ná-bolodai zu nii gaaluni, naa ni ga zunu waa uul lu maazu taa uu unsa ag (59 300).

²⁴ Gade mavofodaiti tetemazu, ti zunuiti gaaluni ga gilagila, e elei ta-wolodamaiti ti la, ta ta- l ye eiti, é zo kona uufeleg (20) ma, é l zeemaazu, niiti kpein ta la zoo ti li k ma .

²⁵ Gade ná-bolodai zu nii gaaluni, naa ni ga zunu

waa uunaani maazu l lu und zita puul lu (45 650).

²⁶ Zuda mavofodaiti tetemazu, ti zunuiti gaaluni ga gilagila, e elei ta-wolodamaiti ti la, ta ta- l ye eiti, é zo kona uufeleg (20) ma, é l zeemaazu, niiti kpein ta la zoo ti li k ma .

²⁷ Zuda ná-bolodai zu nii gaaluni, naa ni ga zunu waa uul fela maazu naani und zita (74 600).

²⁸ Isakaal mavofodaiti tetemazu, ti zunuiti gaaluni ga gilagila, e elei ta-wolodamaiti ti la, ta ta- l ye eiti, é zo kona uufeleg (20) ma, é l zeemaazu, niiti kpein ta la zoo ti li k ma .

²⁹ Isakaal ná-bolodai zu nii gaaluni, naa ni ga zunu waa uul lu maazu naani unnaani (54 400).

³⁰ Za ul n mavofodaiti tetemazu, ti zunuiti gaaluni ga gilagila, e elei ta-wolodamaiti ti la, ta ta- l ye eiti, é zo kona uufeleg (20) ma, é l zeemaazu, niiti kpein ta la zoo ti li k ma .

³¹ Za ul n ná-bolodai zu nii gaaluni, naa ni ga zunu waa uul lu maazu l fela unnaani (57 400).

³² Zoz fe ná-doun zunui Efelayime mavofodaiti tetemazu, ti zunuiti gaaluni ga gilagila, e elei ta-wolodamaiti ti la, ta ta- l ye eiti, é zo kona uufeleg (20) ma, é l zeemaazu, niiti kpein ta la zoo ti li k ma . ³³ Efelayime ná-bolodai zu nii gaaluni, naa ni ga zunu waa uunaani und lu (40 500).

³⁴ Manasee mavofodaiti tetemazu, ti zunuiti gaaluni ga gilagila, e elei ta-wolodamaiti ti la, ta ta- l ye eiti, é zo kona uufeleg (20) ma, é l zeemaazu, niiti kpein ta la zoo ti li k ma .

³⁵ Manasee ná-bolodai zu nii gaaluni, naa ni ga zunu waa uusa a maazu fele unfeleg (32 200).

³⁶ B n zam n mavofodaiti tetemazu, ti zunuiti gaaluni ga gilagila, e elei ta-wolodamaiti ti la, ta ta- l ye eiti, é zo kona uufeleg (20) ma, é l zeemaazu, niiti kpein ta la zoo ti li k ma .

³⁷ B n zam n ná-bolodai zu nii gaaluni, naa ni ga zunu waa uusa a maazu l lu unnaanig (35 400).

³⁸ Dan mavofodaiti tetemazu, ti zunuiti gaaluni ga gilagila, e elei ta-wolodamaiti ti la, ta ta- l ye eiti, é zo kona uufeleg (20) ma, é l zeemaazu, niiti kpein ta la zoo ti li k ma .

³⁹ Dan ná-bolodai zu nii gaaluni, naa ni ga zunu waa uul zita maazu fele und fela (62 700).

⁴⁰ As l mavofodaiti tetemazu, ti zunuiti gaaluni ga gilagila, e elei ta-wolodamaiti ti la, ta ta- l ye eiti, é zo kona uufeleg (20) ma, é l zeemaazu, niiti kpein ta la zoo ti li k ma .

⁴¹ As l ná-bolodai zu nii gaaluni, naa ni ga zunu waa uunaani maazu ila und lug (41 500).

⁴² N fetali mavofodaiti tetemazu, ti zunuiti gaaluni ga gilagila, e elei ta-wolodamaiti ti la, ta ta- l ye eiti, é zo kona uufeleg (20) ma, é l zeemaazu, niiti kpein ta la zoo ti li k ma .

⁴³ N fetali ná-bolodai zu nii gaaluni, naa ni ga zunu waa uul lu maazu sa a unnaanig (53 400).

⁴⁴ Naati tieg i a Moizeni ta Aal n ti gaaluni. Zunu puug maazu feleg iti (12) niiti ti ni ga Izelay le woloda undi iiti, naati ti ni ti a. ⁴⁵ Izelay le nuiti saama, niiti kpein ti ti aaluni, e elei ta- l ye eiti ti la, é zo kona uufeleg (20) ma, é l zeemaazu, niiti kpein ta la zoo ti li k ma ,

⁴⁶ ti ni ga zunu waaund zita zunu waasa ag und lu puul lu (603 550).

Leevi nuiti ta-vai

⁴⁷ Leevi nuiti ta-wolodai zu, ti- l ye eiti bu, ti aa la ni luni ti zaama. ⁴⁸ G o GALAGI ni Moize , é ma: ⁴⁹ «Mina Leevi nuiti ta-wolodamaiti gaalu, mina ti aalu Izelay le nuiti saama g l in. ⁵⁰ Se e l adegai, nii zeele woo esui bu, naa ma wotii ve Leevi nuiti zea, ta ma z laiti kpein, ta nii kpein é ga naama vai. Ta se e l i ze e, ta ná-s laiti kpein, ti ná-botii , ti u se e l adegai maa oolii zu. ⁵¹ Si gi zu se e l adegai a na ze ea la losu , é a li ada ili, Leevi nuiti ta kulakula ba, ti to olu ga niin , ta zeizu ná. Z i n p a maa u ana ná a, nii é la ga Leevi ná-bolodai zu nui ta, ta naama nui aa. ⁵² Izelay le nuiti ta u ti- uuzu ti ilagilagi, ná-bolodai ná-poogi oba . ⁵³ K l Leevi nuiti ta u se e l adegai maa oolii zu, nii zeele woo esui bu, naa a a k nà-zii aawanai mina vuka Izelay le b i ma. Leevi nuiti ta se e l adegai mak su.»

⁵⁴ Izelay le nuiti ti oloni, ti deveiti kpein so, niiti G o GALAGI ti veeni Moize ya.

2

Izelay le nuiti puu elei

¹ G o GALAGI ni Moize ta Aal n , é ti ma: ² «Izelay le nuiti ti ilagilagi a u ná-bolodai ná-poogi oba , ta- l ye eiti ta-oogi wu. Ta u GALA daa omise e l i letema, ta maa oolii zu.

³ «Zuda ná-bolodai a u folo ulazu elei, ná-poogi wu, ga ná-k giti k elei. Ná-kundi ii a ga Naason, Aminada e ná-doun zunui. ⁴ Ná-k gi lieg i a ga zunu waa uul fela maazu naani und zita (74 600). ⁵ Isakaal ná-bolodai

a u koba . Ná-kundi ii a ga Ne-taney le, Suaal ná-doun zunui. ⁶ Ná-k gi lieg i a ga zunu waa uul lu maazu naani unnaanig (54 400). ⁷ Za ul n ná-bolodai a u z la elei. Ná-kundi ii a ga Elia e, Geelon ná-doun zunui. ⁸ Ná-k gi lieg i a ga zunu waa uul lu maazu l fela unnaanig (57 400). ⁹ Zuda ná-k giti ti-lieg i a ga zunu waaungila puul sa a maazu l zita unnaanig (186 400). Naati ka ta lo si i ma elei la.

¹⁰ «Lu n ná-bolodai a u nu yeezazu elei, ná-poogi wu, ga ná-k giti k elei. Ná-kundi ii a ga Elisuul, Sedeyuul ná-doun zunui. ¹¹ Ná-k gi lieg i a ga zunu waa uunaani maazu l zita und lug (46 500). ¹² Simiy n ná-bolodai a u koba . Ná-kundi ii a ga Selumiy le, Sulisadayi ná-doun zunui. ¹³ Ná-k gi lieg i a ga zunu waa uul lu maazu taa uu unsa ag (59 300). ¹⁴ Gade ná-bolodai a u z la elei. Ná-kundi ii a ga Eliazafe, Leyuw le ná-doun zunui. ¹⁵ Ná-k gi lieg i a ga zunu waa uunaani maazu l lu und zita puul lug (45 650). ¹⁶ Lu n ná-k giti ti-lieg i a ga zunu waaungila puul lu maazu ila unnaanig puul lug (151 450). Naati ka ta elelaiti polu si wo fai zu.

¹⁷ «Naa oluma, Leevi nuiti ta il ti olu ga GALA daa omi se e l i, si wo fai zu. Ta k feleg m ungiti ta k feleg aa elagiti z zu. Uelei ti uu elei la, pele ana ta lii la, s ge y losu, ti ilagilagi, ta ta-oogiti.

¹⁸ «Efelayime ná-bolodai a u folo liizu elei, ná-

poogi wu, ga ná-k giti k elei. Ná-kundi ii a ga Elisama, Amiyude ná-doun zunui. ¹⁹ Ná-k gi lieg i a ga zunu waa uunaani und lug (40 500). ²⁰ Manasee ná-bolodai a u koba . Ná-kundi ii a ga Gameliy le, Peedaasuul ná-doun zunui. ²¹ Ná-k gi lieg i a ga zunu waa uusa a maazu fele unfeleg (32 200). ²² B nzam n ná-bolodai a u z la elei. Ná-kundi ii a ga A idan, Gidey ni ná-doun zunui. ²³ Ná-k gi lieg i a ga zunu waa uusa a maazu l lu unnaanig (35 400). ²⁴ Efelayime ná-k giti ti-lieg i a ga zunu waaungila maazu l sa a ungila (108 100). Naati ka ta liizu togi za asi i zu.

²⁵ Dan ná-bolodai a u nu zu elei, ná-poogi wu, ga ná-k giti k elei. Ná-kundi ii a ga Ayiyez l, Amisadayi ná-doun zunui. ²⁶ Ná-k gi lieg i a ga zunu waa uul zita maazu feleg und fela (62 700). ²⁷ As l ná-bolodai a u koba . Ná-kundi ii a ga Pagiy le, W kelan ná-doun zunui. ²⁸ Ná-k gi lieg i a ga zunu waa uunaani maazu ila und lug (41 500). ²⁹ N fetali ná-bolodai a u z la elei. Ná-kundi ii a ga Ayila, Enan ná-doun zunui. ³⁰ Ná-k gi lieg i a ga zunu waa uul lu maazu sa a unnaanig (53 400). ³¹ Dan ná-k giti ti-lieg i a ga zunu waaungila puul lug maazu l fela und zita (157 600). Naati ka ta li ga gaa elagi ta ta- oogiti.»

³² Izelay le nu us iti titi aalunigap l ye ei, ta ta- giti k elei, ti-lieg i ni ga zunu waaund zita zunu waasa ag und lu puul lug (603 550). ³³ Leevi nuiti gaa la ni

luni Izelay le nui z iti saama, e elei G o
GALAGI ma levei veeni la Moize ya.

³⁴ Izelay le nuiti ti zi ni ga deveiti p , e elei
G o GALAGI ma levei veeni la Moize ya. Naa a
é k ni, ti ni uuzu ta- oogi oba. Ta na
ziaa, ti lo ga ta-woloda elei, ta p l ye e elei.

3

Aal n ná-doun zunuiti ta-wotii
¹ Aal n ta Moize ti-mavofodai t , si gi zu
G o GALAGI ni la Moize Sinayi gizei
ma.

² Aal n ná-doun zunuiti daaseigiti kaa: ma m ungi
laaseigi ni ga Nada e, naa olumai A iyu ta
Elezaal, ta Itamaal. ³ Ti ni ga zala a ula nuiti,
gul adegai zi ni ti ma, zobogi ve ti ya, ga ti zala a
ula wotii . ⁴ K l Nada e ta A iyu ti zaani
G o GALAGI aazu Sinayi te ebai zu, t ze ti
aani ga abu iligi. Ti la ni doun a z l ni.
Elezaal ta Itamaal ti zala a ula wotii ni, ti-
Aal n a w l ti ma.

Leevi nuiti k vai
zala a ula nuiti ta-wotii zu
⁵ G o GALAGI ni Moize , é ma:
⁶ «Da ga Leevi mavofodai, è ma nu us iti pu zala a
ula nui Aal n yeema, ga ti a ba. ⁷ Ta zu
ná-botii zu, ta nu us iti ta-wotii, GALA daa omi se e
l i akala, ti ti-losu ti kpein k , ti daazeeli,
é lo se e l adegai a. ⁸ Ti aa a GALA
daa omi se e l i wu z laiti ma, ti ti mak ,
ti Izelay le nuiti ta-wotii zu, ti ti-losu kpein
k , ti daazeeli, é lo se e l adegai vai a. ⁹ Da
Leevi nuiti fe Aal n ta ná-doun zunuiti zea. Ta veezu b
g l in, ti ga Izelay le nuiti gaazu . ¹⁰ Da

Aal n ta ná-doun zunuiti sei, ti zala a ula wotii .
Z in p a maa u anase e l adegai a,
nii é la ga ta- l ye ei wu nui ta, ta naama nui aa.»

¹¹ G o GALAGI ni Moize , é ma:
¹² «W l , gè yiimaze ea ga Leevi nuiti, Izelay le nuiti
saama, doun zunu m ungiti kpein potogi zu, Izelay le
anzanuiti ti-loun m ungiti. Ta ga r n iti. ¹³ Doun
zunu m ungi kpein ka ga r n , é zo naama voloi ma,
yeei gè Ezipete yooi zu loun zunu m ungiti paani la, gè
Izelay le loun zunu m ungiti mak ni
,
é zo nuiti ti-lointi ma, é li suaiti ti-yi oiti p . Ta ga
r n . Nà ga G o GALAGI.»

Leevi nuiti gaalu fai

¹⁴ G o GALAGI devei veeni Moize ya, Sinayi
te ebai zu, é ma: ¹⁵ «Leevi mavofodaiti gaalu,
e elei ta- l ye eiti ti la, ta ta-wolodamaiti.
Da zunuiti kpein gaalu, é zo alu gila ma, é l zeemaazu.»

¹⁶ Moize ti aaluni G o GALAGI ná-devei zu,
e elei é ma levei z l ni da.

¹⁷ Leevi ná-doun zunuiti daaseigiti ti ni ga:
G leson, Ke ate ta Melali. ¹⁸ G leson ná-doun
zunuiti daaseigiti kaa, e elei ta-wolodamaiti ti la:
Li eni ta Simeyi. ¹⁹ Ke ate ná-doun zunuiti daa-
seigiti kaa, e elei ta-wolodamaiti ti la: Amelame,
Yise aal, Gee el n, ta Uziy le. ²⁰ Melali ná-doun
zunuiti daaseigiti kaa, e elei ta-wolodamaiti ti la:
Maali ta Musi. Leevi ná-bolodamaiti kana, e elei ta-
l ye eiti ti la.

²¹ G leson mavofodaiti ti ni ga Li eni ná-
bolodamaiti ta Simeyi n n iti. ²² Ti-lieg i ni
ga zunu waad fela und lug (7 500), é zo alu gila
ma, é l zeemaazu. ²³ G leson ná-bolodamaiti ti-
uuzu ni ga se e l adegai olu

elei, folo liizu elei. ²⁴ G leson ná-bolodamaiti ta- undi ii ni ga Eliazafe, Lay le ná-doun zunui. ²⁵ Ti-losu ni ga ti aa a GALA daa omi se e l i aalobazu niiti ma: se e l adegai, ta ma maze ei, ta se e zu ooza golai, nii é GALA daa omi se e l i laa , ²⁶ ta koi ma zasai laa ma ze e zu ooza golai, ta sasai ma ze eiti, nii é se e l adegai ta zala a ulazu maa oolii zu, é ta- aluiti ba. Tiya a ti- as ni ga botii, nii togai naama aniiti kpein ba.

²⁷ Ke ate mavofodaiti ti ni ga Amelame ná-bolodamaiti, ta Yise aal n n iti, naa Gee el n ta Uziy le t n iti ba. ²⁸ Ti-lieg i ni ga zunu waad sa a und zita (8 600), é zo alu gila ma, é l zeemaazu. Ti p ka ti ni seizu adegai ma wotii zu. ²⁹ Ke ate ná-bolodamaiti ti-uuzu ni ga nu yeezazu elei se e l adegai ilazu . ³⁰ Ke ate ná-bolodamaiti ta- l ye eiti ta- undi ii ni ga Elisafan, Uziy le ná-doun zunui. ³¹ Ti-losu ni ga ti aa a GALA daa omi se e l i ma z lai niiti ma: minaze e kesui, ta ta alii, ta fitina zei anii, ta zala a ulazu ti, ta seizu adegai ma z laiti kpein, niiti botii ni zu ga tiye, ta se e zu ooza golai. Tiya a ti- as ni ga botii, nii togai naama aniiti kpein ba. ³² Leevi nuiti ta- undi i wolai ni ga Eleazaal, zala a ula nui Aal n ná-doun zunui. To a é ni w l zu Leevi nuiti ma, niiti ti ni seizu adegai ma wotii zu.

³³ Melali mavofodaiti ti ni ga Maali ná-bolodamaiti ta Musi n n iti. ³⁴ Ti-lieg i ni ga zunu waad zita unfeleg (6 200), é zo alu gila ma, é l zeemaazu. ³⁵ Melali ná-bolodamaiti ta- l ye eiti

ta- undi ii ni ga Suliy le, A iyayile ná-doun
 zunui. Ti- uuzu ni ga se e l adegai
 ilazu elei nu zu . ³⁶ Ti-losu
 ni ga ti aa a GALA daa omi se e l i
 aalobazu niiti ma: se e l adegai ma
 d giti, ta ma wulu z kp iti, ta ma l pkalaiti,
 ta ta-labuiti, ta ta-z laiti kpein niiti botii ni
 zu ga tiye, ³⁷ ta t kpalaiti ti ni ga kooi ma
 zasai, é ooli ma, é ta-labuiti ba, ta ti zuzo
 k luiti, ta ta- aluiti.

³⁸ Moize-o, Aal n ta ná-doun zunuiti-yo, ti uuni
 se e l adegai akala , folo ulazu elei,
 GALA daa omi se e l i laa . Ti ni seizu
 adegai ma wotii zu Izelay le nuiti daaseigi zu.
 Z in p ala maa u ana ná a, ta naama nui aa.

³⁹ Leevi nuiti kpein, niiti Moizeni ta Aal n ti ti
 aaluni, zunuiti, é zo alu gila ma, é l zeemaazu,
 e elei G o GALAGI ná-devei ni la, é lo
 p l ye eiti ba, ti ni ga zunu waa uufele maazu
 feleg (22 000).

Doun m ungiti unm fai

⁴⁰ G o GALAGI ni Moize ma: «Doun zunu
 m ungiti kpein gaalu Izelay le nuiti saama, é zo
 alu gila ma, é l zeemaazu, è ti-laaseigiti s .

⁴¹ Da Leevi nuiti fe b , Izelay le nuiti ti-loun zunu
 m ungiti potogi zu. Nà ga G o GALAGI. Leevi
 nuiti ta-loganiiti ta ga n n , Izelay le nuiti
 ta-logani zin m ungiti potogi zu.» ⁴² Moize doun
 zunu m ungiti kpein gaaluni Izelay le nuiti saama,
 e elei G o GALAGI ma levei veeni la zea.
⁴³ Doun zunu m ungi kpein gaaluni, é zo alu gila ma, é
 l zeemaazu. Ti-lieg i ni ga waa uufele maazu
 fele unfele puul fela maazu sa ag (22 273).

⁴⁴ G o GALAGI ni Moize , é
 ma: ⁴⁵ «Leevi nuiti fe b , Izelay le nuiti ti-loun zunu
 m ungiti potogi zu, ta Leevi nuiti ta-loganiiti, Izelay le
 nuiti ta-loganiiti potogi zu. Leevi nuiti ta ga r n .
 Nà ga G o GALAGI. ⁴⁶ Izelay le nuiti ti-loun zunu
 m ungiti, zunu unfele puul fela maazu sa ag (273)
 unm fai zu, nii daai ma, ti y zu ma ta Leevi
 nuiti, ⁴⁷ naa a ga a wali ae l lud lu kula
 ti ilagilagi unm fai zu. Wali aei naa zoloo
 seizu adegai ma walii ma, nii bu gi ga galamu
 puug . ⁴⁸ Da walii naa ve Aal n ta ná-doun zunuiti
 zea, ga naati unm ganii, niiti ti-lieg i a le e
 Leevi nuiti tieg i a.» ⁴⁹ Moize unm gi ma walii
 zoni, é ula naati zea, niiti ti-lieg i ud ni Leevi
 nuiti maazu, ti unm gai, ⁵⁰ é walii zoni, é ula
 Izelay le nuiti ti-loun zunu m ungiti zea, é ga
 wali aei waagila unsa a puul zita maazu l lug
 (1 365), e elei seizu adegai ma walii la. ⁵¹ Moize
 unm gi ma walii veeni Aal n ta ná-doun zunuiti
 zea, é zoloo G o GALAGI ná-devei ma, e elei
 G o GALAGI Moize i leveni la.

4

Ke ate ná-doun zunuiti ta-wotii
¹ G o GALAGI ni Moize ta Aal n ,
 é ti ma: ² «Ke ate mavofodaiti gaalu, Leevi ná-
 doun zunuiti saama, e elei ta-wolodamaiti ti la, ta
 ta- l ye eiti, ³ é zo kona uusa ag (30) ma, é
 li kona uul lug (50) , nii n p gi a zoloo
 GALA daa omi se e l i ma wotii ta vai
 ma.
⁴ «Ke ate mavofodaiti ta-wotii t , ta
 k zu GALA daa omi se e l i wu: ada adegai
 wolai ma as i a ti unma. ⁵ Si gi zu ta

liizu la, ti ze e ti- uuzu , Aal n ta ná-doun zunuiti ta se e zu ooza golai ula, ti zeele woo esui maavelevele la, ⁶nuni l i ma, ti se e iinii maazu, naa olu ti kesui ze e wulu z kp iti to ba.

⁷ «Ta se e iinii ta alii ma, nii ului laazu ga GALA b , ti di iiti sei maazu, ta tazaiti, puya zala ai vaa zu, ta kokoiti, ta ziaw iti. Buluiti ti veai GALA b , naati ta y ná ta alii a. ⁸ Ta p maze e i s s gi ma aniiti ma, naa olu ti nuni l i velevele ti ma, naa olu ti ta alii ze e wulu z kp iti to ba.

⁹ «Ta se e iinii ze e, ti felevele fitina ze i anii ma, woza ala fai zu, ta ná-fitinaiti, ta ná-sala a zo s laiti, ta ná-sala a ze e ani akaiti, ta ná-gul ani akaiti, ná-botii vai ma. ¹⁰ Ta ti maavelevele, ta ná-s laiti kpein, nuni l i zu, ti ti la kas ze e wului ma.

¹¹ «Ta p maze e iinii zala a ulazu ma, nii zanugi zi ni maa , ti maavelevele ga nuni l i, naa olu ti se e wulu z kp iti to ba. ¹² Ta ani akaiti kpein se e, niiti ti botii zu ga tiye seizu adegai zu, ti ti u se e iinii zu, ti ti maavelevele ga nuni l i, naa olu ti ti la kas ze e wului ma.

¹³ «Ta zala a ulazu ma yu ui ula su, ti p maze e igi niina gaazu, ¹⁴ naa a ti s laiti kpein puuzu maazu, niiti ti ga ná-boti aniiti: abu ze e aniiti, sua z mit wolaiti, p luiti, ta kokoiti. Naa oluma ta nuni l i ti p maazu, ti se e wulu z kp iti to ba.

¹⁵ «Si gi zu Aal n ta ná-doun zunuiti ti esu la ga seizu adegai ta s laiti maavelevele, ti lii zi gi zu, ti a ze e uuzu , Ke ate ná-nuiti ta a niina, ti ti ze e. K l ti mina yeev u ada adegai ma anii

ta a, ti a za. Ke ate mavofodaiti tosu ana,
GALA daa omi se e l i ná-fai zu.

¹⁶ «Zala a ula nui Aal n ná-doun zunui Eleazaal
losu a ga, é a w l fitinai ná-gul i ma ta ani
maku n n gi, ta veb anii é ulazu folo-o-folo, ta
si ma wul adegai. To a se e l adegai
ma w l ma vai kpein k , ta bu anii kpein, ta seizu
adegai, é ma z laiti kpein ba.»

¹⁷ G o GALAGI ni Moize ta Aal n ,
é ti ma: ¹⁸ «À mina va bu ga Ke ate nuiti ta-
wolodai ma l ye eiti ma zuwu aale e Leevi
nuiti saama. ¹⁹ W l pelegi maan ai wo k la ti
, nii a k ti z nvui wo, ti mina za: Si gi zu ti
aazu la ani adegaiti p b , i è ga Aal n, wa
è-loun zunuiti, wa l , wo s tosu l la, nii
maan ai é k . ²⁰ Ke ate nuiti ti maa la n ni, ti a
l ada adegai ey su p , naa t faa zu, an
yee ala go n laawu, ti a za.»

G lesome nuiti ta-wotii

²¹ G o GALAGI ni Moize , é
ma: ²² «G leson mavofodai aalu, e elei ta-
wolodamaiti ti la, ta ta- l ye eiti. ²³ Da zunuiti
kpein gaalu, é zo kona uusa ag (30) ma, é li kona
uul lug (50) , nii n p gi a zoloo GALA
daa omi se e l i ma wotii ta vai ma.
²⁴ W l nii a é zu ga G leson nuiti ta-
l ye eiti tosu , nii ta k , ta nii ta se e: ²⁵ ta
a se e l adegai ma landaiti se e, ta GALA
daa omi se e l i, ta ma maze eiti, ta
nuni l i é zu ti maazu, ta se e zu ooza
golai é GALA daa omi se e l i laa , ²⁶ ta
koi ma zasai, nii é se e l adegai ta zala a
ulazu maa oolii zu, ta sasai laa ma ze e
zu ooza golai, é ta- aluiti ba, ta naama

z laiti kpein. Ta botii kpein k , nii togai naa a.
²⁷G leson mavofodaiti ta ta-wotii kpein k Aal n ta
 ná-doun zunuiti ta-levei wu, ti naama as i ze e, nii
 maan ai ti se e, ti ti-losu laazeeli. ²⁸Pele ana
 G leson nuiti ta- l ye eiti ta-wotii a la,
 é lo GALA daa omi se e l i vai a. Ta k , ti
 daazeeli zala a ula nui Aal n ná-doun zunui Itamaal
 ná-devei wu.

Melali nuiti ta-wotii

²⁹«Da Melali mavofodaiti gaalu alaa, e elei ta-
 wolodamaiti ti la, ta ta- l ye eiti. ³⁰Da zunuiti
 kpein gaalu, é zo kona uusa ag (30) ma, é li kona
 uul lug (50) , nii n p gi a zoolo GALA
 daa omi se e l i ma wotii ta vai ma.

³¹«W l , nii a maan ai ga ti a se e, GALA
 daa omi se e l i ma z laiti su: se e l
 adegai ma d giti, ta ma wulu z kp iti, ta ma
 l kpalaiti, ta ma labuiti, ³²ta t kpalaiti ti ni ga
 koi ma zasai, é ooli ma, é ta-labuiti ba, ta ti
 zuzo k luiti, ta ta- aluiti, ta s lai nii kpein fiz gai
 ti loda vai zu. Wa s ná-s la l la, nii a
 se ezu. ³³Pele ana Melali nuiti ta- l ye eiti ta-
 wotii a la, ta ti-losu , é lo GALA daa omi se e
 l i vai a. Naa a ta k zu Itamaal yeezu,
 nii é ga zala a ula nui Aal n ná-doun zunui.»

Leevi nuiti gaalu fai,

niiti ti ni botii zu

³⁴Moize ta Aal n ta nu us iti ta- undi iiti ti
 Ke ate mavofodaiti gaaluni, e elei ta-wolodamaiti
 ti la, ta ta- l ye eiti, ³⁵é zo kona uusa ag (30)
 ma, é li kona uul lug (50) , nii n p gi a
 zoolo GALA daa omi se e l i ma wotii ta
 vai ma. ³⁶Nii gaaluni ta-wolodamaiti su, naa ni
 ga zunu waafeleg und fela puul lug (2 750).

³⁷ Ke ate ná-bolodamaiti kana, ti ti aaluni, nii kpein é ni botii zu GALA daa omi se e l i wu. Moize ta Aal n ti ti aaluni, e elei G o GALAGI ma levei veeni la Moize ya.

³⁸ G leson mavofodaiti ti aaluni, e elei ta-wolodamaiti ti la, ta ta- l ye eiti, ³⁹ é zo kona uusa ag (30) ma, é li kona uul lug (50), nii n p gi a zoloo GALA daa omi se e l i ma wotii ta vai ma, ⁴⁰ nii gaaluni, e elei ta-wolodamaiti ti la, ta ta- l ye eiti, naa ni ga zunu waafeleg und zita puusa ag (2 630).

⁴¹ G leson ná-bolodamaiti kana, ti ti aaluni, nii kpein é ni botii zu GALA daa omi se e l i wu. Moize ta Aal n ti ti aaluni, e elei G o GALAGI ma levei veeni la ti ya.

⁴² Melali ná-bolodamaiti ti aaluni, e elei ta-wolodamaiti ti la, ta ta- l ye eiti, ⁴³ é zo kona uusa ag (30) ma, é li kona uul lug (50), nii n p gi a zoloo GALA daa omi se e l i ma wotii ta vai ma, ⁴⁴ nii gaaluni, e elei ta-wolodamaiti ti la, naa ni ga zunu waasa ag unfeleg (3 200). ⁴⁵ Melali ná-bolodamaiti kana, ti ti aaluni. Moize ta Aal n ti ti aaluni, e elei G o GALAGI ma levei veeni la Moize ya.

⁴⁶ Leevi nuiti, Moize ta Aal n ta Izelay le nuiti ta-undi iiti ti ti aaluni, e elei ta-wolodamaiti ti la, ta ta- l ye eiti, ⁴⁷ é zo kona uusa ag (30) ma, é li kona uul lug (50), nii n p gi a zoloo GALA daa omi se e l i ma wotii ta vai ma, ⁴⁸ ti-lieg i ni ga zunu waad sa a und lug puul sa a (8 580). ⁴⁹ G o GALAGI a é devei veeni ga ti ti aalu, Moize s ná-boti l ni la, nii maan ai é k , ta kas i nii maan ai é

se e, e elei G o GALAGI ma levei veeni la Moize ya.

5

T gi é lo ade fai a

¹ G o GALAGI ni Moize , é ma:
² «Devei ve Izelay le nuiti zea ga ti naati kpein kula
 zaama ti- uuzu , niiti ti z ai ga gee
 zee i, aa kala a kolegi, aa ti v uai poomai
 ta a. ³ É ni ga zunu aa anzanu, wa ti ula
 wo- uuzu a, ti mina wo- uuzu z ,
 gè zeini ná wo zaama.» ⁴ Izelay le nuiti ti woozogi
 ni, ti naama nuiti kpein kulani ti- uuzu a,
 ti li ná olu , e elei G o GALAGI ma levei
 veeni la Moize ya.

Unmai ma vaazu t i

⁵ G o GALAGI ni Moize , é ma:
⁶ «B Izelay le nuiti p , è ti ma: Ni zunu aa
 anzanu a aa ona nui ta ma, to a ga ladalala
 nu G o GALAGI letema, k ni é leve ga s a
 nu. ⁷ To a la z ga ga kotoi é k ai. To a ma anii
 aa ale ma naa , nii é aa ogai ma, é kp ba
 ga ma gaa w sul lug i zeizu ilagi. ⁸ Ni nui nii
 kpaa omai wogai la, naa za, tama ná-pogani ze e nu
 la ná, nii faazu t i a wo zeezaama, aniiti kpein ta ve
 G o GALAGI , naa a ga zala a ula nui a
 ta ve zea, é baala sin i a, é ga koto gba zala ai
 s a nui . ⁹ Veb ani adegai kpein Izelay le
 nuiti ta kula, faan gelei nii a ze e ba, é ve zala a
 ula nui ya, naa a ga naa n n . ¹⁰ Nii nui feezu
 G o GALAGI , naa a ve zala a ula nui ya,
 nii nui a fe zala a ula nui ya, naa n n ana.»

Tolo vai é il anzanui a

¹¹ G o GALAGI ni Moize , é ma:
¹² «B Izelay le nuiti p , è ti ma: W l
 nii maan ai wo k , ni anzanui ta a sinigi yaavana, é
 b ga ladalala nu. ¹³ Ni zunu ili ka laana la,
 sinigi la oleni ma, t zeí z
 d uzu, zeele la ná, a zeele woo wo daal ma,
 tama é la zoni ná k zu , ¹⁴ si gi zu tolo igi
 zu la sinigi , é zoo i anzai ma, é ni
 ga ite vaa aa z , ¹⁵ to a aa la zala a ula
 nui b , moloi nii é ga w lezege, to a naama
 z i kilo sa ag ze e, é k b ga zala ai,
 é mina gul u ma, é mina ani maku n n pu
 ma, maz l to a ga tolo zala ai, veb anii nii é
 faa aaza golai ma vai loozu nu isu.

¹⁶ «Zala a ula nui a maa u a ga anzanui seizu
 adegai a, é lo G o GALAGI akala. ¹⁷ To a
 zi adegai za a p l li i zu, é se e l
 adegai ma vufiligi y , é pu su. ¹⁸ To a an-
 zಾನui aal G o GALAGI aazu, é n ungi vie,
 é veb anii ve zea, nii é ná-faa aazagi ma iz sui
 wosu, naa a é ga tolo zala ai, k l zala a ula nui
 i a foovoo wanai zo ya. ¹⁹ To a
 anzanui ma: «Da onazu ga: Ni zunu ili ge la d laani
 ga e, è la d z ni, è a è-zinigi yaava,
 kaipa è zeini b , naazu foovoo wanai nii mina faa
 u n p k ga e. ²⁰ K l tama, è zeí ai ma
 zini b , ni è-zinigi yaava, è z , è la zunu
 ili koba, ²¹ a onazu, è yeezei niima voovooiti bu:
 G o GALAGI è- alaiti f , é è- ogi l da, ey su
 a-nu us iti ta na foovoo loa, ti pok è ma.
²² Foovoo i t i ge l è oozu, é è- ogi l da, é
 è- alaiti f !» Anzanui a goo aa ote, é ma:
 «Ungo, é ana!»

²³ «Zala a ula nui a foovoo vai niiti s
s i zu, é gba zi wanai wu. ²⁴To a zi wanai naa
lo anzanui la, nii é ga foovoo i, é kp le, é yei koozu.
²⁵Aisa naa a , zala a ula nui a tolo zala ai
ze e anzanui ya, é dat vai ma oogi
G o GALAGI aazu, naa olu é aa la zala a
ulazu . ²⁶Zala a ula nui a zee gila se e
ba, é mak ga iz sui, é gala, zala a ulazu , naa
oluma, é zi i ve anzanui ya, é kp le. ²⁷Ni gaama e
ga é z , é ga ladalala nui sinigi
, foovoo i a yei koozu , é naa wona, kogi
l da, kpalaiti ta v , ey su ná-nu us iti ta na
foovoo loa, ti pok ma. ²⁸K l ni anzanui la
z ni, ni adeg , faa u n p ge
la a la, to a zoo é doun a z l olu.
²⁹«Naa a é ga t gi é il tolo vai a, si gi
zu anzanui é zini b , é sinigi yaavazu la, é
z , ³⁰aa ni tolo yii a l na zunui ta yiima,
é zoo i anzai ma kolo olo fai zu. To a ula la
G o GALAGI akala. Zala a ula nui a naa
, nii kpein s ai t gi zu. ³¹Anzazinigi a
ga s balala nu naazu, anzanui ná-faa aaza golai ma
as i a la t i unma.»

6

Nuiti ti alivaazu
G o GALAGI ma
¹G o GALAGI ni Moize , é
ma: ²«B Izelay le nuiti p , è ti ma:
Si gi zu zunui ta, aa anzanui ta alivaazu
la G o GALAGI , é alivaa mi-
naze egi wo, ³k ni é zo, é mina d
le, aa kp le ani n p a nu aazulati, é
mina d la a le, an kp le ani la ai

ta ma zii n p nii a nu zo, é mina leez in ma i
 ta le, é mina leez in ta mi, ma undui aa ma
 v i. ⁴ Ey su kalivaa zi gi e, é mina leez in
 aalobazu tan p mi, é zo ma aei ma, é li ma
 l p .

⁵ «Naama yee alai kpein daawu, niiti kalivaai
 ti zu G o GALAGI ma, n ungi mina wo, ey su
 naama yee alaiti daazeeli, to a ade niina, é
 n unde ai ta kp l iti z ná.

⁶ «Yee alai kpein daawu, é deveai ga é
 aliva G o GALAGI ma, é mina maa u a nu
 ooma a. ⁷ É mina z t gi letemazu,
 k , aa dee, aa k loun zunu
 , aa baazeela , ni naa ta a zaana, maz l
 ná-kalivaa vai GALA ma, naama oogi a unma .

⁸ Kalivaa zi gi kpein daawu, to a ga nu adegai
 G o GALAGI .

⁹ «Ni nui ta a zaana koba kpaun, n ungi é kalivaai, naa
 z a, to a n ungi wo ta kp l i, folo l felasi i
 ma, ná- ade foloi. ¹⁰ Foloi l sa asi i, to a li ga
 kpumago feleg aa poopoo kpokpa feleg zala a
 ula nui , GALA daa omi se e l i laa .

¹¹ Zala a ula nui a gila kula ga koto gba zala ai, é
 z i ga gala zala ai, kotoi k ai ga é yeev u
 poomai a, naa gbaai ana. Naama voloi n zu, to a
 n ungi aliva m n ga niin . ¹² To a
 aliva olu ga niin G o GALAGI ma, ná-kalivaa
 yee alaiti faa zu é a deveni. To a kona gila
 baala sin i ula ga faazu t zala ai. Foloiti ti
 le egai, é mina m naati gaalu, t ze i ná-kalivaa
 voloiti ti z ni.

¹³ «T gi t é il alivaa vai a:
 foloi ná-kalivaa vai esu la, naama voloi ta aa la GALA
 daa omi se e l i laa . ¹⁴ To a ná-zala ai

ula G o GALAGI : kona gila baala sin ila,
 nii n uzu la ba, naa a ga gala zala ai,
 ta kona gila baala saa ila, nii n uzu la ba, naa
 a ga koto gba zala ai, ta baala sin wolai,
 nii n uzu la ba, naa a ga ziil i zala ai.
¹⁵ Bului l la su, to a a alaa ga naama
 l gi: ului kp t ai ga ulu vuk ag i,
 gaay gai ga gul i, ta ulu l v iti l la
 su, gul i uai ma, é ta-veb aniiti ba, ta ta-
 uya zala aiti. ¹⁶ Zala a ula nui a a ga ti p
 G o GALAGI akala, é ná-koto gba zala ai ula,
 ta ná-gala zala ai. ¹⁷ To a baala sin wolai ula ga
 ziil i zala ai G o GALAGI , ta ului l
 la su, naama l gi, é kp ná-veb anii a ta ná-
 puya zala ai. ¹⁸ Nui kalivaai, naa a n ungi wo, GALA
 daa omi se e l i laa . To a n unde ai
 ze e ta kp l i, é ti ili abui a, nii é ziil i zala ai
 wu. ¹⁹ Zala a ula nui a baala sin wolai ma
 akigi ze e, nii gilii, ta ulu ila l la su,
 ta ulu l v ila l la su, é fe nui naa ya,
 nii é alivaai, naa a ena ga n ungi wo.
²⁰ Naa olu, zala a ula nui a ti lat vai ma
 oogi G o GALAGI aazu. Daamianigi naati
 adeg , ta ga zala a ula nui n n , é ma
 ekegi ta ma alai a, niiti ti ula ga dat vai
 ma oogi. Naa a oluma, nii é alivaai,
 naa a zoo é d i le niina.

²¹ «T gi ana é il naama nui a, nii é
 alivaazu, é minaze egi ai, nii maan ai é kula ga
 zala ai G o GALAGI kalivaa vai zu, gaalu ge la
 naa a, nii a ga faan i ma zobogi b ga é k .
 To a k e elei a minaze e la, é naa a, nii
 t gi bogai, é il nui alivaa vai a.»

Tuyai loo elei

²² G o GALAGI ni Moize , é ma:
²³ «B Aal n ta ná-doun zunuiti p , è ti ma:
 <W l , ele a wa tuyai loozu la Izelay le nuiti
 b , wa ti ma:

²⁴ G o GALAGI tuyai loo wo , é wo mak !

²⁵ G o GALAGI yeezei wo wu ga pag !

É zaalai la wo ma!

²⁶ G o GALAGI w l wo ma!

É ziil igi ve wo !>

²⁷ Zekana ta woo ula la mà, Izelay le nuiti ta-vaa zu,
 n un nà, nà tuyai loo ti .»

7

Botii l ze i vai

se e l adegai wu

¹ Yeei Moize eni da ga se e l adegai lo, é
 gul adegai zi ni ma, é fe GALA b . É k ni ana
 n ga ma z laiti, naa zala a ulazu
 a, ta ma z laiti. ² P l ye e undi iiti, ti ga
 bolodaiti ta- undi iiti ti maa u ani. T iti ti loni
 gaalugi untu . ³ Ti aani ga veb aniiti G o
 GALAGI : wotolo l zita ti maazu ai, ta nik
 puug maazu feleg (12), kundi i feleg wotolo
 ila, nik ilagila. Ti aani ga tiye se e l
 adegai laa .

⁴ G o GALAGI ni Moize , é ma:
⁵ «Ta-veb aniiti so. Wotoloi niiti, ta nik i niiti, ta
 l GALA daa omi se e l i ma wotii zu. Da
 kaliva Leevi nuiti ma, e elei ti ilagilagi ta-wotii
 d ma vai la.» ⁶ Moize yeezeini wotoloiti bu, ta
 nik iti, é ti aa w Leevi nuiti ba. ⁷ É wotolo feleg
 ze eni, ta nik naanig , é fe G leson ná-nuiti
 zea, e elei ta-wotii d ma vai ni la. ⁸ É

wotolo naanig ta nik l sa a ve Melali ná-nuiti zea, t ze botii lieg i a, ti ni k zu Itamaal yeezu, zala a ulazu nui Aal n ná-doun zunui. ⁹ É la ni ta veeni Ke ate ná-nuiti zea, maz l naati ka ani adegaiti ma as i ni ti unma, k ni ti ena ti ze e ma.

Zala a ulazu laalao fai
ma veb aniiti

¹⁰ Kundi iiti ti aani ga ta-veb aniiti, voloi ti zala a ulazu veeni la GALA b , ti daalao, ti gul adegai zi ma. Kundi iiti ti aani ga ta-veb aniiti zala a ulazu akala . ¹¹ Názu a G o GALAGI ni la Moize ma: «Kundi iiti ti a ga ta-veb aniiti, ti ilagilagi p , nu ila, folo ila, zala a ulazu laalao fai zu.»

¹² Folo m ungi, Naason, Aminada e ná-doun zunui aani, é ná-veb anii l . Naa a é ni ga Zuda mavofodai n n i. ¹³ É aani ga tazai, é ga walii, bu gi ga kilo ila ta tukp (1,5), ta koko ila, é ga walii, bu gi ga galamu und sa a (800), e elei seizu adegai ma gi ni zu la, ti feleg p daavega ni de ga ulu vuk ag i, gaay gai ga gul i, é a ga veb anii, ¹⁴ ta zanu ani aka ila, bu gi ga galamu ungila puug (110), daavegai ga ani maku n n gi. ¹⁵ É aani alaa ga nik zin okpa gila, ta baala sin wola ila, ta kona gila baala sin ila, gala zala ai vai zu, ¹⁶ ta boli zin ila, koto gba zala ai vai zu, ¹⁷ ta nik feleg , ta baala sin wola l lug , ta boli zin l lug , ta kona gila baala sin l lug , ti ga ziil i zala ai. Aminada e ná-doun zunui Naason ná-veb anii ni ga naa.

¹⁸ Foloji velesi i, Netaney le, Suaal ná-doun zunui, Isakaal mavofodaiti ta- undi ii aani, é ná-veb anii l . ¹⁹ É ni ga tazai, é ga walii, bu gi ga kilo ila ta tukp (1,5), ta koko ila, é ga walii, bu gi ga galamu und sa a (800), e elei seizu adegai ma gi ni zu la, ti feleg p daavega ni de ga ulu vuk ag i, gaay gai ga gul i, é a ga veb anii, ²⁰ ta zanu ani aka ila, bu gi ga galamu ungila puug (110), daavegai ga ani maku n n gi. ²¹ É aani alaa ga nik zin okpa gila, ta baala sin wola ila, ta kona gila baala sin ila, gala zala ai vai zu, ²² ta boli zin ila, koto gba zala ai vai zu, ²³ ta nik feleg , ta baala sin wola l lug , ta boli zin l lug , ta kona gila baala sin l lug , ti ga ziil i zala ai. Suaal ná-doun zunui Netaney le ná-veb anii ni ga naa.

²⁴ Foloji za asi i, Elia e, Geelon ná-doun zunui, Za ul n mavofodaiti ta- undi ii aani, é ná-veb anii l . ²⁵ É ni ga tazai, é ga walii, bu gi ga kilo ila ta tukp (1,5), ta koko ila, é ga walii, bu gi ga galamu und sa a (800), e elei seizu adegai ma gi ni zu la, ti feleg p daavega ni de ga ulu vuk ag i, gaay gai ga gul i, é a ga veb anii, ²⁶ ta zanu ani aka ila, bu gi ga galamu ungila puug (110), daavegai ga ani maku n n gi. ²⁷ É aani alaa ga nik zin okpa gila, ta baala sin wola ila, ta kona gila baala sin ila, gala zala ai vai zu, ²⁸ ta boli zin ila, koto gba zala ai vai zu, ²⁹ ta nik feleg , ta baala sin wola l lug , ta boli zin l lug , ta kona gila baala sin l lug , ti ga ziil i zala ai. Geelon ná-doun zunui Elia e ná-veb anii ni ga naa.

³⁰ Foloji naanisi i, Elisuul, Sedeyuul ná-doun zunui, Lu n mavofodaiti ta- undi i aani, é ná-veb anii l . ³¹ É ni ga tazai, é ga walii, bu gi ga kilo ila ta tukp (1,5), ta koko ila, é ga walii, bu gi ga galamu und sa a (800), e elei seizu adegai ma gi ni zu la, ti feleg p daavega ni de ga ulu vuk ag i, gaay gai ga gul i, é a ga veb anii, ³² ta zanu ani aka ila, bu gi ga galamu ungila puug (110), daavegai ga ani maku n n gi. ³³ É aani alaa ga nik zin okpa gila, ta baala sin wola ila, ta kona gila baala sin ila, gala zala ai vai zu, ³⁴ ta boli zin ila, koto gba zala ai vai zu, ³⁵ ta nik feleg , ta baala sin wola l lug , ta boli zin l lug , ta kona gila baala sin l lug , ti ga ziil i zala ai. Sedeyuul ná-doun zunui Elisuul ná-veb anii ni ga naa.

³⁶ Foloji lusi i, Selumiy le, Sulisadayi ná-doun zunui, Simiy n mavofodaiti ta- undi ii aani, é ná-veb anii l . ³⁷ É ni ga tazai, é ga walii, bu gi ga kilo ila ta tukp (1,5), ta koko ila, é ga walii, bu gi ga galamu und sa a (800), e elei seizu adegai ma gi ni zu la, ti feleg p daavega ni de ga ulu vuk ag i, gaay gai ga gul i, é a ga veb anii, ³⁸ ta zanu ani aka ila, bu gi ga galamu ungila puug (110), daavegai ga ani maku n n gi. ³⁹ É aani alaa ga nik zin okpa gila, ta baala sin wola ila, ta kona gila baala sin ila, gala zala ai vai zu, ⁴⁰ ta boli zin ila, koto gba zala ai vai zu, ⁴¹ ta nik feleg , ta baala sin wola l lug , ta boli zin l lug , ta kona gila baala sin l lug , ti ga ziil i zala ai. Sulisadayi ná-doun zunui Selumiy le ná-veb anii ni ga

naa.

⁴² Foloji l zitasi i, Eliazafe, Deyuw le ná-doun zunui, Gade mavofodaiti ta- undi ii aani, é ná-veb anii l . ⁴³ É ni ga tazai, é ga walii, bu gi ga kilo ila ta tukp (1,5), ta koko ila, é ga walii, bu gi ga galamu und sa a (800), e elei seizu adegai ma gi ni zu la, ti feleg p daavega ni de ga ulu vuk ag i, gaay gai ga gul i, é a ga veb anii, ⁴⁴ ta zanu ani aka ila, bu gi ga galamu ungila puug (110), daavegai ga ani maku n n gi. ⁴⁵ É aani alaa ga nik zin okpa gila, ta baala sin wola ila, ta kona gila baala sin ila, gala zala ai vai zu, ⁴⁶ ta boli zin ila, koto gba zala ai vai zu, ⁴⁷ ta nik feleg , ta baala sin wola l lug , ta boli zin l lug , ta kona gila baala sin l lug , ti ga ziil i zala ai. Deyuw le ná-doun zunui Eliazafe ná-veb anii ni ga naa.

⁴⁸ Foloji l felasi i, Elisama, Amiyude ná-doun zunui, Efelayime mavofodaiti ta- undi ii aani, é ná-veb anii l . ⁴⁹ É ni ga tazai, é ga walii, bu gi ga kilo ila ta tukp (1,5), ta koko ila, é ga walii, bu gi ga galamu und sa a (800), e elei seizu adegai ma gi ni zu la, ti feleg p daavega ni de ga ulu vuk ag i, gaay gai ga gul i, é a ga veb anii, ⁵⁰ ta zanu ani aka ila, bu gi ga galamu ungila puug (110), daavegai ga ani maku n n gi. ⁵¹ É aani alaa ga nik zin okpa gila, ta baala sin wola ila, ta kona gila baala sin ila, gala zala ai vai zu, ⁵² ta boli zin ila, koto gba zala ai vai zu, ⁵³ ta nik feleg , ta baala sin wola l lug , ta boli zin l lug , ta kona gila baala sin l lug , ti ga ziil i

zala ai. Amiyude ná-doun zunui Elisama ná-veb anii ni ga naa.

⁵⁴ Foloi l sa asi i, Gameliy le, Peedaasuul ná-doun zunui, Manasee mavofodaiti ta- undi ii aani, é ná-veb anii l . ⁵⁵ É ni ga tazai, é ga walii, bu gi ga kilo ila ta tukp (1,5), ta koko ila, é ga walii, bu gi ga galamu und sa a (800), e elei seizu adegai ma gi ni zu la, ti feleg p daavega ni de ga ulu vuk ag i, gaay gai ga gul i, é a ga veb anii, ⁵⁶ ta zanu ani aka ila, bu gi ga galamu ungila puug (110), daavegai ga ani maku n n gi. ⁵⁷ É aani alaa ga nik zin okpa gila, ta baala sin wola ila, ta kona gila baala sin ila, gala zala ai vai zu, ⁵⁸ ta boli zin ila, koto gba zala ai vai zu, ⁵⁹ ta nik feleg , ta baala sin wola l lug , ta boli zin l lug , ta kona gila baala sin l lug , ti ga ziil i zala ai. Peedaasuul ná-doun zunui Gameliy le ná-veb anii ni ga naa.

⁶⁰ Foloi laa uusi i, A idan, Gidey ni ná-doun zunui, B nzam n mavofodaiti ta- undi ii aani, é ná-veb anii l . ⁶¹ É ni ga tazai, é ga walii, bu gi ga kilo ila ta tukp (1,5), ta koko ila, é ga walii, bu gi ga galamu und sa a (800), e elei seizu adegai ma gi ni zu la, ti feleg p daavega ni de ga ulu vuk ag i, gaay gai ga gul i, é a ga veb anii, ⁶² ta zanu ani aka ila, bu gi ga galamu ungila puug (110), daavegai ga ani maku n n gi. ⁶³ É aani alaa ga nik zin okpa gila, ta baala sin wola ila, ta kona gila baala sin ila, gala zala ai vai zu, ⁶⁴ ta boli zin ila, koto gba zala ai vai zu, ⁶⁵ ta nik feleg , ta baala sin wola l lug , ta boli zin l lug , ta kona

gila baala sin l lug , ti ga ziil i zala ai. Gidey ni ná-doun zunui A idan ná-veb anii ni ga naa.

⁶⁶ Foloji uusi i, Ayiyez l, Amisadayi ná-doun zunui, Dan mavofodaiti ta- undi ii aani, é ná-veb anii l . ⁶⁷ É ni ga tazai, é ga walii, bu gi ga kilo ila ta tukp (1,5), ta koko ila, é ga walii, bu gi ga galamu und sa a (800), e elei seizu adegai ma gi ni zu la, ti feleg p daavega ni de ga ulu vuk ag i, gaay gai ga gul i, é a ga veb anii, ⁶⁸ ta zanu ani aka ila, bu gi ga galamu ungila puug (110), daavegai ga ani maku n n gi. ⁶⁹ É aani alaa ga nik zin okpa gila, ta baala sin wola ila, ta kona gila baala sin ila, gala zala ai vai zu, ⁷⁰ ta boli zin ila, koto gba zala ai vai zu, ⁷¹ ta nik feleg , ta baala sin wola l lug , ta boli zin l lug , ta kona gila baala sin l lug , ti ga ziil i zala ai. Amisadayi ná-doun zunui Ayiyez l ná-veb anii ni ga naa.

⁷² Folo puug maazu ilasi i (11), Pagiy le, W kelan ná-doun zunui As l mavofodaiti ta- undi ii aani, é ná-veb anii l . ⁷³ É ni ga tazai, é ga walii, bu gi ga kilo ila ta tukp (1,5), ta koko ila, é ga walii, bu gi ga galamu und sa a (800), e elei seizu adegai ma gi ni zu la, ti feleg p daavega ni de ga ulu vuk ag i, gaay gai ga gul i, é a ga veb anii, ⁷⁴ ta zanu ani aka ila, bu gi ga galamu ungila puug (110), daavegai ga ani maku n n gi. ⁷⁵ É aani alaa ga nik zin okpa gila, ta baala sin wola ila, ta kona gila baala sin ila, gala zala ai vai zu, ⁷⁶ ta boli zin ila, koto gba

zala ai vai zu, ⁷⁷ ta nik feleg , ta baala sin wola l lug , ta boli zin l lug , ta kona gila baala sin l lug , ti ga ziil i zala ai. W kelan ná-doun zunui Pagiy le ná-veb anii ni ga naa.

⁷⁸ Folo puug maazu velesi i (12), Ayila, Enan ná-doun zunui, N fetali mavofodaiti ta- undi ii aani, é ná-veb anii l . ⁷⁹ É ni ga tazai, é ga walii, bu gi ga kilo ila ta tukp (1,5), ta koko ila, é ga walii, bu gi ga galamu und sa a (800), e elei seizu adegai ma gi ni zu la, ti feleg p daavega ni de ga ulu vuk ag i, gaay gai ga gul i, é a ga veb anii, ⁸⁰ ta zanu ani aka ila, bu gi ga galamu ungila puug (110), daavegai ga ani maku n n gi. ⁸¹ É aani alaa ga nik zin okpa gila, ta baala sin wola ila, ta kona gila baala sin ila, gala zala ai vai zu, ⁸² ta boli zin ila, koto gba zala ai vai zu, ⁸³ ta nik feleg , ta baala sin wola l lug , ta boli zin l lug , ta kona gila baala sin l lug , ti ga ziil i zala ai. Enan ná-doun zunui Ayila ná-veb anii ni ga naa.

⁸⁴ Voloi ti zala a ulazu lat ni la G o GALAGI ma, ti gul adegai zi ma, kundi iiti ta-veb aniiti ti ni ga: wali laza puug maazu fele (12), wali oko puug maazu fele (12), zanu ani aka puug maazu fele (12). ⁸⁵ Wali lazai ilagilagi wu gi ni ga kilo ila ta tukp (1,5), wali oko ilagilagi ni ga galamu und sa a (800), nii ti kulani, ti p ge ni ga kilo uufele maazu l fela ta tukp (27,5) walii zu, e elei seizu adegai ma gi la. ⁸⁶ Zanu ani akai ilagilagi wu gi ni ga galamu ungila puug (110), daavegai ga ani maku n n gi, nii ti kulani, naa kpein ge ni ga galamu waagila unsa ag (1 300)

zanugi zu, e elei seizu adegai ma gi la.
⁸⁷ Nii ti aani la ga gala zala ai, naa ni ga: nik
 zin puug maazu fele (12), baala sin wola puug
 maazu fele (12), kona gila baala sin puug maazu
 fele (12), é veb aniiti ba, ti ni p zu ti
 a. Ti aani alaa ga boli zin puug maazu fele
 (12), koto gba zala ai vai zu. ⁸⁸ Ziil i zala ai ma vai
 zu, nii ti kulani, naa ni ga: nik zin uufele
 maazu naanig (24), baala sin wola uul zita (60),
 boli zin uul zita (60), ta kona gila baala sin
 uul zita (60). Veb aniiti k ni ga naati, ti ulani
 zala a ulazu laalaosu , ti egai ma ga fe
 GALA b , ti gul adegai zi ma.

⁸⁹ Si gi zu Moize ni l zu la GALA daa omi
 se e l i wu, ga é a G o GALAGI
 , é ni wooi m nisu, é a p , é
 ze e kesui lakulugi maazu seelu in feleg iti
 z zu , ti ze ai zeele woo esui maazu. É
 ni zu p .

8

Fitinaiti sei elei ti-zeizu ti
¹ G o GALAGI ni Moize , é ma:
² «B Aal n , è ma: Si gi zu è fitina
 l felaiti seizu la ti-zeizu ti, a ti ze ga pag , nii
 a k ti-ma zezei a ula fitina ze anii akala, elela
 elei.»
³ Aal n k ni ana. É fitinaiti seini, fitina ze
 anii a elela elei, e elei G o GALAGI ma
 levei veeni la Moize ya. ⁴ P t elei fitina ze anii
 t ni la, é ni ga zanu do ai, é zo k i ma,
 é l ma wulu uaiti p . Ti fitina ze anii t ni,
 é zoloo naama aza igi ma, nii G o GALAGI
 d ni ga Moize.

Leevi nuiti fee vai GALA b

⁵ G o GALAGI ni Moize , é ma:
⁶ «Leevi nuiti se e Izelay le nuiti saama, è ti ade.
⁷ W l elegi a ti ade da. Da zi i vaza ti ma, nii é ga ade i, ti kpekai ze e, ti ti- us i maa p bo da, ti ta-ze eiti gba. T gi letemazu ti adegai ana. ⁸ Ta nik zin okpa gila se e, é veb anii a, nii soloogai ma, naa a é ga ulu vuk ag i, gaay gai ga gul i. D un a nik zin okpaga velesi i ze e, é ga koto gba zala ai.
⁹ Da li ga Leevi nuiti GALA daa omi se e l i laa , è Izelay le nu us iti kpein toli. ¹⁰ Da Leevi nuiti maa u a G o GALAGI a, Izelay le nuiti ti yeei la ti ma. ¹¹ Aal n a Leevi nuiti fe r un b , G o GALAGI, Izelay le nuiti b , ta l niina nà-botii zu. ¹² Leevi nuiti ta yeei nik zin feleg iti unma . Da ti ula ga zala ai, gilagi ga koto gba zala ai, z i ga gala zala ai, naa a a k koto gba zala ai ula Leevi nuiti b , e elei t gi la. ¹³ Da Leevi nuiti to Aal n ta ná-doun zunuiti kakala, è ti ve G o GALAGI . ¹⁴ Pele ana, a Leevi nuiti sei la y , Izelay le nuiti saama, ta ga r n iti. ¹⁵ É zo názu ma niina, ta l botii zu, ti a k GALA daa omi se e l i wu.

«Maan è Leevi nuiti ade, è ti ve b ana. ¹⁶ Maz l ti vee b g l in Izelay le nuiti saama, ga Izelay le nuiti ti-loun zunu m ungiti potogi. Gè Leevi nuiti se e ga r n iti. ¹⁷ Maz l doun zunu m ungi kpein ka ga r n , Izelay le nuiti saama, nuiti ti-lointi, ta suaiti ti-ma yi oiti. Voloi gè doun zunu m ungiti paani la Ezipete yooi zu, naama yeei a gè ti mak ni la .
¹⁸ Gè Leevi nuiti se e , ga Izelay le nuiti ti-loun

zunu m ungiti potogi. ¹⁹ Gè ti vee Aal n ta ná-doun zunuiti b Izelay le nuiti saama, ga ti Izelay le nuiti ta-wotii GALA daa omi se e l i wu, ta botii ti ya, koto gba vai zu. Naazu faa u la a ga Izelay le nuiti, maz l ti la maa u azu seizu adegai a.»

²⁰ Moize ta Aal n, ta Izelay le nu b i kpein, ti naa ni Leevi nuiti ta-vaa zu, nii kpein G o GALAGI ma levei veeni Moize ya, é il ti a. ²¹ Leevi nuiti ti adeni, ti ta-ze eiti gba. Aal n ti veeni G o GALAGI , é t gi ma ade fai laazeeli koto gba vai zu ti , nii a k ti ade. ²² Naa oluma, Leevi nuiti ti l ni botii zu, GALA daa omi se e l i wu, Aal n ta ná-doun zunuiti zeezu. Ti k ni ta-vaa zu, e elei n G o GALAGI ma levei veeni la Moize ya.

Leevi nuiti ta-woti onagi lieg i

²³ G o GALAGI ni m n Moize , é ma: ²⁴ «Leevi nuiti ti kona uufeleg maazu l lug i (25) z l gai, ey su é l zeemaazu, ta l botii zu, ti a k GALA daa omi se e l i wu. ²⁵ Z i a kona uul lug (50) z l na, naa ná-botii a w niina, é la m botii a. ²⁶ To a zoo é a k leaiti ba GALA daa omi se e l i wu, naati ta-wotiiti su, k l t i la m botii a. Pele ana a Leevi nuiti ta-boti vaiti so da.»

9

Pake f tii ula vai te ebai zu

¹ Konagi velesi i ma alum ungima, ti ula oluma Ezipete yooi a, G o GALAGI ni Moize , Sinayi gizei ma le ebai zu. É ni ma: ² «K ni Izelay le nuiti ti Pake f tii ula ma u logai ma. ³ Wa ma

v tii ula niima alugi ma volo puug maazu naanisi i (14) ma, kp k i. Wa ma v tii ula, e elei n deveiti ta t giti feai la, é lo ba.»

⁴ Moize ni Izelay le nuiti p ga ti Pake f tii ula. ⁵ Ti ma v tii ulani Sinayi te ebai zu, alu m ungi ma volo puug maazu naanisi i (14) ma, kp k i, ti k n kpein, e elei G o GALAGI ma levei veeni la Moize ya.

Nuiti ti la adeni,
é a zoloo t gi ma

⁶ Nui tanigaani ti ni ná, ti la zooni ti a Pake f tii ta ula, t zeiti z ni ga ti v u vai poomai ta a. Ti liini ma volo ná n Moize b ta Aal n, ⁷ ti ma: «T gi maa ele ma gi z , t zeiti gi v u poomai a. Leeni vaa zu gi maa la n ni, gi a aga gá-veb anii, gi a fe G o GALAGI ma, gá Izelay le nui z iti, ma u logai ma?» ⁸ Moize ni ti ma: «À maa un , gè li, gè woilo G o GALAGI wooi ma, nii é bosu wa-vaa zu.»

⁹ G o GALAGI ni Moize ma: ¹⁰ «B Izelay le nuiti p , è ti ma: Ni nui ta a na ná wo zaama, niizu aa yee alaiti su ti aazu, a z na t gi letemazu, t zeiti f u poomai ta a, aa é si ma oozama, to a zoon é Pake f tii ula G o GALAGI l bi vai ma. ¹¹ Alugi velesi i ma volo puug maazu naanisi i (14) ma, kp k i a ta Pake f tii ula la, ti baala zi oi mi, ta ului nii l la su, ti p tufa wanaiti ba. ¹² Ti mina tan p z sobu a zeeli, ti mina ma aei tan p gale. Ta zi e elei deveiti ti la, é lo Pakegi a. ¹³ K l z i n p adegai t gi letemazu, é la si ma, é Pake f ti vai ga faalakobai,

naa e ka le e ná-nu us iti ba, ná-faa aazagi ma
 as i a la unma, t zeí é la ná-veb anii veeni
 G o GALAGI ma ui ma. ¹⁴Ni w in ta a
 zeini wo zaama, é p é G o GALAGI ná-Pake f tii
 ula, to a zi e elei Pakegi ma l gi la ta ma
 leveiti. Seik ma nu zou nu a, niima l
 gila kpe n a a zeí ti ma.»

Tona iingi nii é ni ga poogi ga

GALA ka ti zaama

(*Egez* de 40:34-38)

¹⁵ Voloi se e l adegai aal ni da, nii
 zeele woo esui ni bu, tona iingi ni ma.
 Kp k i, ey su sobui, é ni se e l adegai
 ma e abuzogi. ¹⁶ É ni ana n yeen p
 su: Foloji, tona iingi ni zu se e l i
 ma, kpidii ma zi gi zu, é ni ulazu e abu-
 zogi. ¹⁷ Si gi zu tona iingi ni wuze ezu la, é
 ze e se e l i maazu, názu a Izelay le nu-
 iti ti ena lii la, a la lona ná, ti u miná.
¹⁸ G o GALAGI ná-devei a Izelay le nuiti ti
 ena ze e la ti- uuzu , a la ná-devei veena, ti
 u m n . Ni n tona iingi a d ni
 se e l adegai ma, ti la ni ze ezu ná.
¹⁹ An tona iingi a la l bi pa se e l
 adegai maazu su ooza, Izelay le nuiti ti ni
 olozu G o GALAGI wooi , ti la ni liizu.
²⁰ Tanisu tona iingi ni foloi tanigaani n zu
 se e l adegai maazu , si n p su, ti
 ni n G o GALAGI ná-devei maa unsu,
 ti a u ti- uuzu , aa ti a wuze e ti-
 uuzu . ²¹ Tanisu alaa tona iingi ena y
 ada ta n kp k i ey su geelaalao, aa é k
 n ga folo ila, kpidi ila, é ena wuze e n

feya, Izelay le nuiti ti wuze e ti- uuzu . ²² Ni a la y na se e l adegai ma, é k ga folo feleg , aa alu gila, aa é wola l bi su ooza, Izelay le nuiti ti la ni ti- uuzu valibosu, ey su tona iingi wuze e. ²³ G o GALAGI ena devei ve p , Izelay le nuiti ti a u ti- uuzu , aa ti a wuze e ti- uuzu . Ti ni ti-losu ti kpein k zu, ti olo G o GALAGI ná-deveiti b , e elei é devei veeni la Moize ya.

10

Pu u feleg iti
ti t ni ga walii
¹ G o GALAGI ni Moize , é ma:
² «Pu u feleg t ga wali lo ai. Ta è ya, è a b b i loli da, é ga poogi nuiti b si wo fai zu, wa na ze ea wo- uuzu . ³ Ta pu u feleg iti f na ma, b b i kpein ka maa è b , GALA daa omi se e l i laa . ⁴ Ni ta pu u gilagi n v na, Izelay le undi iiti, bolodama undi iiti n a, ta maa è b . ⁵ Si gi zu wo f zu la ga goo aa aingai, niiti ti uuni folo ulazu elei, naati ta wuze e, ti si i l ze. ⁶ Si gi zu wo f zu la ga goo aa aingai, ná zeizu velesi i, niiti ti uuni nu yeezazu elei, naati ta wuze e, ti si i l ze. Pu u goo aa aingai a ga si wo fai ma oogi. ⁷ Wa a f alaa b b i loli fai ma, k l názu wo la pu ugi v a ga goo aa a ain.
⁸ «Zala a ula nuiti ti ga Aal n mavofodaiti, naati gila n a ta a pu ugi f . Naa a ga o t gi, wo-mavofodaiti kpein b .
⁹ «Si gi zu wa na la wa-yooi zu, wa na lia k ma wo zili nuiti daal ma, ti laal wo

wu, wa pu ugi v , wo goo aa ain, naazu nà iz wo zu, r i gè ga G o GALAGI wa-GALAGI. Nà wo un m , gè wo ula wo zili nuiti zea. ¹⁰ Wa pu ugi v , wa- oozun voloiti, ta wa-volo wolaiti, ta alugi ma volo m ungiti, si gi zu wo gala zala aiti kulazu la, ta ziil i zala aiti. To a ga za ui, wa-GALAGI iz wo zu. Nà ga G o GALAGI, wa-GALAGI.»

**SIEI É ZO SINAYI GIZEI MA,
É ZEELI MOABE GŴEPELEMAUƆ**
(10:11--21:35)

Izelay le nuiti se e vai
Sinayi gizei b

¹¹ Konagi velesi i, ma alugi velesi i ma volo uufeleg i (20) ma, tona iingi ze eni se e l adegai maazu, nii zeele woo esui ni bu.
¹² Izelay le nuiti ti ze eni Sinayi te ebai zu, ti li, e elei devei veeni la, é il ta-zi vai a. Tona iingi loni Palan te ebai zu. ¹³ Ma m un ge ni ga nii ti a ze e ti- uuzu , e elei G o GALAGI ná-devei ni la, nii ti s l ni Moize ya.

¹⁴ Nu ulugi nii gaal ai ba Zuda ná-poggi wu, naa m unpa ka é il ni pelei ma. Zuda mavofodaiti ta-nu ulugiti ti ni Aminada e ná-doun zunui Naason ná-deveiti bu. ¹⁵ Isakaal mavofodaiti ta-nu ulugi ni Suaal ná-doun zunui Netaney le ná-deveiti bu.
¹⁶ Za ul n mavofodaiti ta-nu ulugi ni Geelon ná-doun zunui Elia e ná-deveiti bu.

¹⁷ Naa oluma, ti se e l adegai ulakulani ba, G leson mavofodaiti ta Melali mavofodaiti ti se e, ti il pelei ma.

¹⁸ Naa olu, nu ulugi nii gaal ai ba Lu n ná-poogi wu, naa il ni pelei ma. Lu n mavofodaiti ta-nu ulugi ni Sedeyuul ná-doun zunui Elisuul ná-deveiti bu. ¹⁹ Simiy n mavofodaiti ta-nu ulugi ni Sulisadayi ná-doun zunui mavofodai Selumiy le ná-deveiti bu. ²⁰ Gade mavofodaiti ta-nu ulugi ni Deyuw le ná-doun zunui Eliazafe ná-deveiti bu.

²¹ Naa olu, Ke ate mavofodaiti ti ada adegai ma z laiti se eni, ti il pelei ma. Leevi nui z iti ti ni se e l adegai p zu ba, ti to, aisa Ke ate nuiti ti a a.

²² Naa olu, nu ulugi nii gaal ai ba Efelayime ná-poogi wu, naa il ni pelei ma. Efelayime mavofodaiti ta-nu ulugi ni Amiyude ná-doun zunui Elisama ná-deveiti bu. ²³ Manasee mavofodaiti ta-nu ulugi ni Peedaasuul ná-doun zunui Gameliy le ná-deveiti bu. ²⁴ B nzam n mavofodaiti ta-nu ulugi ni Gidey ni ná-doun zunui A idan ná-deveiti bu.

²⁵ Naa olu, nu ulugi nii gaal ai ba Dan ná-poogi wu, naa ni ga oluzui, é il pelei ma. Dan mavofodaiti ta-nu ulugi ni Amisadayi ná-doun zunui Ayiyez l ná-deveiti bu. ²⁶ As l mavofodaiti ta-nu ulugi ni W kelan ná-doun zunui Pagiy le ná-deveiti bu. ²⁷ N fetali mavofodaiti ta-nu ulugi ni Enan ná-doun zunui Ayila ná-deveiti bu.

²⁸ Izelay le nuiti ta-nu ulugiti ta-zeikpasui ni ga ná, si gi zu ta la na si i woga da, ti a ze e ti-uuzu .

Tize e vai Sinayi

²⁹ Moize ni n koi, Madiyan nui Leyuw le ná-doun zunui G a e ma: «Gá ga li zooi naa zu, nii G o GALAGI minaze eni la gi , ga to a fe gi . Ua, ade li, a gaan zu, maz l

Ɔ o GALAGI minaze eni ga to a faa ag Izelay le .»³⁰ Ɔ a e ni ma: «Gè la il su è olu. Zìimai a ga gè ale ma nà-zooi zu, nà-nu us iti p b .»³¹ Moize ilini ma, é ma: «Nà è maan n zu, mina ze e gi olu, maz l è te ebai nii zu w gola, ta ada ti gá zoo gi u ná, a gi ga totu i.³² Ni a gi maazaana, a n z l naama ani ag iti kpein su, nii Ɔ o GALAGI aazu ti veezu gi .»

³³ Izelay le nuiti ti liini, ti ze e Ɔ o GALAGI ná-gizei ma, ti folo sa ag zi i woni. Naama volo sa ag iti daawu, Ɔ o GALAGI ná-minaze e kesui ni loni ti lu , é a ada aizi ti , ta loo o ná. ³⁴ Si gi zu ta la ze ena la ti-uuzu , Ɔ o GALAGI ná-tona iingi ni z l su ti maazu foloi.

³⁵ Minaze e kesui lii la ilagila, Moize ni GALA falii zu, é a : «Wuze e Ɔ o GALAGI, è zili nuiti ti vaza, niiti ti è w inze ezu, naati ti ela è a!»³⁶ Si gi zu ta la zeina la, é ni zu ma: «Da olu Ɔ GALAGI, a-nu us ulu m inm ingiti saama, ti ga Izelay le nuiti!»

11

Izelay le nuiti ta-unsuyeli lo fai

¹ Foloi ta, nu us iti ti unsuyelii loni, ti daazeeli Ɔ o GALAGI ma. Si gi zu Ɔ o GALAGI naa m nini da, é yii aawanani. Ɔ o GALAGI ná-abui soni ti-uuzu , é naa oba ala.

² Nu us iti ti woo ulani Moize ma, naa Ɔ o GALAGI maan n , abui za. ³ Ti naama ada laasei p ni ga Ta eyela (nii polu ga «ada alai»), maz l ná a Ɔ o GALAGI ná-abui soni ná ti-uuzu .

B b i suai maaloli fai

⁴ Nu iligiti ti ni ga w inti Izelay le nuiti saama, naati ti-yiima laaveni ga gaazu ulap vaiti. Názu a Izelay le nuiti ti t zeini la ga kpeeí loa, ti a : «Ni gá la zoo gi a sua z l , gi mi! ⁵ Gá itoozu kalei zu, gi ni miizu Ezipete yooi zu, geya la ba, ta kilikamaiti, ta paset kegiti, ta ya a laa kpaazagiti, ta ya a aazagiti, ta ya a l l giti! ⁶ Niizu gá ga a a. Gi alag anii kpein ma, k ni n manegi, yeen p n manegi!»

⁷ Manegi ma aza igi ni e k liandelegi ma aei, gaazu e gulu mana maku n n gi, daaseigi ga ed liwume. ⁸ Nu us iti ti ena ula, ti vaza, ti a z , ti a golowolo ga daamiani si a tui, aa ti si a kodai zu, ti gili di ii zu, ti k ga ulu l l gi. Ná-n i ai e ulu l l gi gul i ba. ⁹ É ni uuzu kpidii ti- uuzu , ta n ai.

¹⁰ P l ye ei ilagilagi uuni ná-se e otai laa , é akpeeí loo. Moize nu us iti gooi m nini, ti a w l . G o GALAGI wola yii aawanani. Moize wola aazu ilini. ¹¹ É ni G o GALAGI ma: «Lee vaa u a è k zu ga ze, r i gè ga a-woti nui? Lee vaa zu gè la zaalai z l ni è aazu? Da zoo ale è niima nu us iti kpein ta- as i la r un unma? ¹² Nà a gè niima nu us iti kpein s l ga aa? Nà a gè ti il ga etea aa, è zu mà: «Ti yii la, e elei doun deei a a ná- iimi legi zo la,» gè naa ey su gi zeeli naama yooi zu, nii è ma minaze e boni ti- m m wolani b , ga a feezu ti ya? ¹³ Mini a nà suai z l na, gè a gaa w niima nu us iti kpein ba, ti w l zu kòba, ti a ma: «Suai ve gi ya, gi

mil› ¹⁴ Gè la zooga, nà ila ko, gè a niima nu us iti kpein ta- as i ze e. Gola wui mà! ¹⁵ Ni a p è zaalai la mà, z nvui ze e, aisa è a sò ani, gè mina nà-maan i al›

Kundi i uul felaiti (70) p vai Moize a

¹⁶ G o GALAGI ni Moize ma: «Zunu uul fela (70) aal ba b , è ti ula Izelay le undi iiti saama, zunui niiti è ti w ga ta ga s elama nua, nu us iti ta- undi iiti. Da ga tiye GALA daa omi se e l i laa , wo lo ná ma, wa tiye. ¹⁷ Nà yeizu ná, gè è , nà ta ze e z nvui naa a, nii é è a, gè fe ti ya, naa a a k , wo niima nu us iti ta- as i ze e ma, a ila è mina m se e. ¹⁸ Da nu us iti ma: «À ade lina voloi vaa zu, wa aazu sui miizu, t ze i wo w l G o GALAGI woizu ga: Ee, ni gá la zoo gi sua mi! Gi a gaan zu Ezipete yooi zu! Naa a é ba, G o GALAGI a aazu sui veezu wo ya, wo mi. ¹⁹ Wa aazu miizu , é la n ga folo ila faa, aa folo feleg , aa folo l lug , aa folo puug , aa folo uufeleg (20). ²⁰ K l wa y su miizu ey su alu gila, ey su é ula wo-zokpai zu, unpili w in a wo zo. Maz l wo G o GALAGI l iliga, nii é wo zaama, wo w l a gaazu, wo ma: Leeni vaa zu de mu gi ze eai Ezipete yooi zu?» »

²¹ Moize goo aa oteni, é ma: «Niima nu us iti gè ti zaama, gá ga zunu waaund zita (600 000), è minaze e naati b ga ta sui mi alu gila daawu g l in! ²² Ta baalagiti paa ti , ta nik iti, é a kula ti a? An ni nu a kpolo i wu aleiti kpein kp zu ti , to a kula n i?»

²³ G o GALAGI goo aa oteni, é ma:
«G o GALAGI yee a wola u a aa? Su la m
oozani, a naa a, ni ite e, aa z e, ga ni
nii nà bo, to a a il su.»

GALA Z nvui yei vai
kundi i uul felaiti (70) ma

²⁴ Moize ulani, é G o GALAGI laawooi wo
nu us iti ma. Naa olu, é zunu uul felaiti
(70) gaal ni ba, ta- undi iiti saama, é ti lo se e
l i maa oolii zu. ²⁵ G o GALAGI yeini
tona iingi zu, é p . Z nvui nii é ni Moize
a, é ta ze eni naa a, é fe kundi i uul felaiti
(70) zea. Si gi zu z nvui yeini la ti ma, ti t zeini
ga a e GALA goo wo nua, k l ti la ni
l bini ga.

²⁶ Z nvui yeini alaa zunu feleg ma ti-
uuzu , gilagi laaseigi ni ga Eledade, z i
laaseigi ga Meedade. Z nvui yeini ti ma,
maz l ti-laaseigi z ni zunu uul felaiti
(70) saama, k l ti la ni ze eni ti- uuzu , ti
a li se e l i b . Ti t zeini ga a
e GALA goo wo nua. ²⁷ Zunu loungoi ta iz ni,
é li, é bo Moize ma, é ma: «Eledade ta Meedade
ta GALA ná-kulak l ma vaiti bosu ade- uuzu .»
²⁸ Nun ná-doun zunui Zozuwe, nii é ni ga Moize
ná-kp ba nui, é zo ná-doungo zi gi zu ma, naa ni
ma: «Màli ii, Moize, pele le e ti lu , ti e naa
zul!» ²⁹ Moize ni ma: «Da mà lolo ulazu?
G o GALAGI ná-Z nvui yei Izelay le nu us iti
p ma, ti ga GALA goo wo nuiti!» ³⁰ Moize ta
Izelay le undi iiti ti aleni ma ti- uuzu .

³¹ G o GALAGI fiil i le eni kpolo i a, é a ga kakalogiti, ti u ti- uuzu maa oolii zu, é aku ná ma ga folo ila si lieg . Ti zoi maa idini, ey su é l ga m t l ila s lig .

³² Nu us iti ti loni ma naama voloi, ta ma idii kpein, ta m n poluma voloi g l in, ti a kakalogiti so. Nu n p ge la ni se eni, é a yei kilo waasa ag (3 000) zee wu. Ti ti zuvieni, ti a f ti- uuzu maa oolii kpein su.

³³ Suai naa y ni n ti-laa , ti la d numani, ey su G o GALAGI yii aawana ti ma, é maan i nu us iti ba. ³⁴ Ti naama ada laa-seigi ni ga Ki el te-Gataava (nii polu ga «gaazu ulap abaye eiti»), maz l miná a ti naati ma m inm in maa uluni ná, niiti daamii vai ma aazu ulap i ti zoni.

³⁵ Nu us iti ti si i l zeini, ti ze e Ki el te-Gataava, ti a Gaseel te, ti u miná.

12

Miliyame ta Aal n
ti vaa vai Moize ma

¹ Moize Kuse anzanui ta ze eni ga anza. Miliyame ta Aal n ti ni vaazu ma. ² Ti ni ma: «Moize ila n l i G o GALAGI ai p ! Kp gá alaagi gi !» G o GALAGI ti-wooi m nini.

³ Tama Moize ni ga maayei nu gola, é le e nui p ba eteai zu. ⁴ Gaamago n , G o GALAGI Moize lolini, naa Aal n a, ta Miliyame, é ti ma: «À omi, wo sa ag , GALA daa omi se e l i b .» Ti liini ná. ⁵ G o GALAGI yeini tona iingi zu, é lo se e l i laa maazu . É Aal n ta Miliyameni tolini. Ti feleg ti aani. ⁶ É

ni ti ma: «À woilo, nii é b , gè bo wo ma! Si gi zu GALA goo wo nu a na la wo zaama, nà, G o GALAGI, nà a l la kulak l mai zu, gè p segi zu. ⁷ K l é la ana ga nà-boti nui Moize, nii é ga lada nui nà-p l wu vai kpein su. ⁸ Nà a p ga wooi koleai, faa zu idi laade, gè l la, é kà. Lee vaa zu wo la luani, wo a va nà-boti nui Moize ma?»

⁹ G o GALAGI yii aawanani ti laal ma, é li. ¹⁰ Tona iingi ze eni n feya se e l i maazu , geei Miliyame ma m , koleai e kobe kolegi. Aal n w l ni ba, é ka ga é a ga gee nu. ¹¹ Aal n ni Moize ma: «Soma màli ii, è mina gá- otoi ma as i la gi unma, gi k ai imalalai zu! ¹² Ee, de- aazeelai mina e doin saai, é a z l , nii kpus i ta luulaai, aisa é a z l .»

¹³ Moize woo ulani G o GALAGI ma, é ma: «Ee, GALA, nà è maan n zu, k d !»

¹⁴ G o GALAGI ni Moize ma: «Ni k a la ni laa i uuni gaazu , é la ena y ma unfegi zu, ey su folo l fela? À kp , é ula wo- uuzu a, é k su ga folo l fela, naa oluma, wa yeezei bu niina, é a wo zaama.»

¹⁵ Miliyame ulani ti- uuzu a, é k ga folo l fela. Nu us iti ti y ni ti- uuzu , ey su é a, é l ti zaama m n . ¹⁶ Naa oluma, ti ze eni Gaseel te, ti li, ti u Palan te ebai zu.

13

Kanaan yooi zu t fai

(T S i Velesi i 1:19-33)

¹ G o GALAGI ni Moize , é ma:
² «Zunuiti te e, ti Kanaan yooi zu t , gè feezu

Izelay le nuiti b . Yeelo nu ila ba, bolodai ilagilagi zu, se eai kundi iiti saama.»

³ Moize G o GALAGI wooi zoni, é zunuiti te eni, ti ze e Palan te ebai zu. Izelay le nuiti ta-undi iiti ti ni ga tiye.

⁴ Ti-laaseigiti ti ni ga:

Lu n ná-bolodai n n i ni ga: Samua, Zakuul ná-doun zunui.

⁵ Simiy n ná-bolodai n n i ni ga: Safate, G li ná-doun zunui.

⁶ Zuda ná-bolodai n n i ni ga: Kal e, Yefu-nee ná-doun zunui.

⁷ Isakaal ná-bolodai n n i ni ga: Yigale, Zoz fe ná-doun zunui.

⁸ Efelayime ná-bolodai n n i ni ga: G sea, Nun ná-doun zunui.

⁹ B nzam n ná-bolodai n n i ni ga: Paleti, Lafu ná-doun zunui.

¹⁰ Za ul n ná-bolodai n n i ni ga: Gadiy le, S di ná-doun zunui.

¹¹ Zoz fe ná-bolodai ta Manasee, t n i ni ga: Gadi, Susi ná-doun zunui.

¹² Dan ná-bolodai n n i ni ga: Amiy le, Gemali ná-doun zunui.

¹³ As l ná-bolodai n n i ni ga: Setuul, Mikay le ná-doun zunui.

¹⁴ N fetali ná-bolodai n n i ni ga: Naa i, V fesi ná-doun zunui.

¹⁵ Gade ná-bolodai n n i ni ga: Geyuw le, Maki ná-doun zunui.

¹⁶ Zunuiti daaseigiti kana, niiti Moize ti le eni ga ti Kanaan yooi zu t . Moize Nun ná-doun zunui G sea laasei p ni ga Zozuwe.

¹⁷ Moize ti le egai ma ga ti Kanaan yooi zu t , é ni ti ma: «À le e ga l kp ma nu

yeezazu yooi zu ele, wo zeeli gize yooi pelei,
¹⁸ wo ida zooi ná-fai wu. Wo ka elei é la, ta nuiti ti
 zeini ná, wo ti t ni ti zalog , aa ni z b la
 ti ya, ni ti m in , aa ni ti la m inni. ¹⁹ Wo zooi
 t , ti zeini ná, ni pag , aa ni u ,
 ta-laa wolaiti ta ale, ni si igi a ti ma, aa ni é la ti
 ma, ²⁰ ani t you e, aa ani la t a ga, gulua
 ta ga, aa ti la ná? À yiil ! À zooi zu wulu waai tanigaa
 ze e.»

É ni ga leez n waa m ungi ma yee alai.

²¹ Zunui naati ti liini, ti zooi zu t , é t ze
 Sin te ebai zu ey su Le e, Le o-Gamate
 oba . ²² Til nil kp ma nu yeezazu
 yooi zu, ti zeeli Gee el n. Ayiman ta Seesayi ta
 Talemayi nuiti ti zeini ná, Anake mavofodaiti. Gee el n
 laai loni, é k ga kona d fela aisa Soan a lo, nii é
 Ezipete yooi zu. ²³ Ti zeelii ma Esek le n m i zu, ti
 leez n ansa gi ma eke gila te eni ba, nii leez n
 p gi ni z l ni ba. Bui elei ma, ti d ni
 gului a, nu feleg da ma, ti se e. Ti gelenade
 wului ma waaiti se eni alaa, ta koole oolegiti. ²⁴ Ti
 naama ada laasei p ni ga Esek le n m i (nii
 polu ga «anii p gi ma n m i»), t ze
 leez n p gi a, Izelay le nuiti ti te eni ná.
²⁵ Ti aleni ma, ti ze e zooi t su , folo
 uunaanig (40) a ti k ni.

N n puug maazu feleg iti (12)
 ta- oluvaawo gooi

²⁶ Ti aani, ti Moize a, ta Aal n, ta Izelay le
 b i kpein, Palan te ebai zu Kad se. Ti
 oluvaawo ti ma ga nii kpein ti kaani, ti zooi zu wulu
 waaiti d ga tiye. ²⁷ W l poluvaawo gooi a, ti
 boni Moize ma: «Gi zeelini zooi naa zu, è gi le eni

ná. Gaama zu, zou e, n n i ta k in gul i
oo aai ná, naa wulu waaiti p t .²⁸ K l -o, nuiti
ti zeini ná, ti wola zu aa . Taaiti b l ,
si igi ti ma. Gi Anake mavofodaiti alaa p t g ,
ná.²⁹ Amal ke nuiti ta zeini nu yeezazu elei. G te
nuiti, ta Yee use nuiti, ta Am l nuiti ta zeini gize
yooi zu. Kanaan nuiti ta zeini Kpolo Wolai laa ,
ta Zulud n n m i zu.»

³⁰ Názu a Kal e aa aani la ga é nu us iti
gaa , niiti ti t zeini niina ga wuze ea Moize
laal ma. É ni ti ma: «Ade li ná! Ada v ni zooi
ma, de se e. Maz l ma aa aai a ade ya.»

³¹ K l zunuiti ti ni ga ná-si poluiti, naati ti
ni zu ma: «Ma zobo ge la ade , de a
laal nuuma nu us iti bu, maz l ti zu aa
de a.»³² Ti t zeini Izelay le nuiti gaazu ga zooi
naa ná-fai zuvalaga, nii ti liini ti ka, ti ni ma: «Zooi
nii gi su izaai, gi su t , to a ga zooi nii é naati
paazu, niiti ti aazu, ti zei ga. Nuiti kpein gi ti aai ná,
ta ga nu oozagiti.³³ Gi kooza nuiti kaa ná alaa,
Anake mavofodaiti, nu oozagiti ma zuwuzui. Gi a
ti oba, é gi aazu, e gá ga kotogiti n ,
tiya alaa, ti aazu, gi ni e kotogaa n !»

14

Izelay le nuiti kpaka fai

¹ Izelay le nu us iti kpein ti kpeei looni, ti ii
w l zu naama idii. ² Ti unsuyelii loni Moize ta
Aal n laal ma. Nu us iti kpein ti ni ti ma:
«Ni su ila gi zaani Ezipete yooi zu, aa te ebai zul
³ Leeni vaa zu G o GALAGI p ga é a ga giye
niima yooi zu, ti a gi aa ga k i, gi-anzaiti, ta gi-
lointi, ti a ga gi zili nuiti daamianigi? É la a gi

ga faa ag aa, ga gi ale ma Ezipete yooi zu?»
 4 Ti ilagilagiti ti ni zu ma: «Ade yeelo kundi i ila ba, de ale ma Ezipete yooi zu!»

5 Moize ta Aal n ti looni zoi ma, ti laa Izelay le nu us iti kpein gaazu, ti aal ai ba.
 6 Zozuwe, Nun ná-doun zunui, ta Kal e, Yefunee ná-doun zunui, nu feleg i naati, ti ni z iti ba, t iti ti liini zoi zu t su, ti feleg ti ta-ze eiti balini ga, 7 ti Izelay le nu us iti kpein ma: «Zoi nii gi su izaai, gi su t , to a ga zou ag wola.
 8 Ni G o GALAGI a ade , to a ade l zoi naa zu, é fe de , n n i ta k in gul i oo aai ná. 9 To a n ga, à mina wuze e G o GALAGI laal ma. À mina lua zoi naa zu nuiti ba, maz l ta zu n ga ade- n , niinigi é a ti mak su, naa maa ooza ti a, tama G o GALAGI a ade a. De mu, à mina lua ti a pal!»

10 Nu us iti kpein ti ni zu, ti ti z ga k tui, ti ti aa, k l gaaman G o GALAGI ná-l biyai ulani k l ma Izelay le nuiti b GALA daa omi se e l i maazu. 11 G o GALAGI ni Moize ma: «Niima nu us iti ta y su b l ilisu ey su si gi gele zu? Ta y su l zu ga ti mina la dà, ey su si gi gele zu? An gè poo gola m in m in k a ti zaama.
 12 Nà f zee i zu ti a, gè ti-ma zuwu aale e, naa olu nà zii t zu, é ula è zu, nii s b i a w l , ta é m in Izelay le a!»

13 Moize G o GALAGI woo aa oteni, é ma: «Ezipete nuiti ti kw ga a a è niima nu us iti kula ta-yooi a ga a-z b i. 14 Ti bog niima you zu nuiti kpein ma. Ti m nig ga a, G o GALAGI, a niima nu us iti saama, a

l zu kpezekele. Ti m nig ga a-
lona iingi a z l ni ti maazu, a losu ti lu
foloi tona iingi zu, ta kpidii abuzogi zu. ¹⁵ Ni a
niima nu us i kpein paana e nu ila, zooiti
ti è- vaiti ma woom niga, è ti ai, naati ta
aazu zu ma: ¹⁶ <G o GALAGI la ena zobo
s l , é a li ga nu us it iti zooi naa zu, nii é ma
ona woni ga é fe ti ya, naa a é k ai é ti aa te ebai
zu.> ¹⁷ Niizu Màli ii, nà è maan n zu, a-zobogi
ula k l ma ga z b i p , e elei è boni la
gi ma ga: ¹⁸ <G o GALAGI yii la a ga ula fala,
kp t woo iladai zu, to a a faa aaza
golai zuvaay ta t kolo ologi. K l é la a ga
s ba nui levea ga s balala nu, to a doun k iti
ta-vaa aaza golai zala ti-lointi ma, ey su yamani
za asi i aa naanisi i.> ¹⁹ Nà è maan n zu,
niima nu us iti suvaay ga ta-vaa aaza golai, a-
woo iladai maa ele ma, e elei n è niima
nu us iti suvaay su da, è zo ti ula voloi ma Ezipete
yooi a, é zeeli za ma.»

²⁰ G o GALAGI ni ma: «Gè ti maavaay ga,
e elei è falia la. ²¹ K l e elei gè vulua la ga
ite, r i gè ga G o GALAGI, nà-l biyai eteai p
daavegai, gè onaa ga: ²² Nui niiti ti nà-l biyai aani,
ta poo golaiti gè ti ni Ezipete yooi zu, ta te ebai
zu, ti sù daa a puu, ti la oloni b , ²³ ti
ta ila kpalaa, ti la zooi naa aa, nii gè ma minaze e
boni, gè ona su ti-m m wolani b . T iti kpein
ti b l iligai, ta ila kpalaa ge la l a ná. ²⁴ K l
nà-boti nui Kal e, i kili ka é ni naa ,
k b ga woo ila nu ey su . Naa a
é ba, nà l ga naa, ma yooi zu, é liini ná, mavofodaiti
ta naa z l . ²⁵ T i Amal ke nuiti ta Kanaan nuiti ti
zeini n m i zu, lina sobu n , wa nuiti gaa alesu ma

te ebai zu, wo li ga Seeli Kpolo i pelei.»

²⁶ G o GALAGI ni Moize ta Aal n ma: ²⁷ «Nà niima nu us iti z su ná, ti a unsuyelii lo dàal ma, ey su yeel ? Maz l gè Izelay le nuiti ta-unsuyeliiti m nig , ti tosu dàal ma.

²⁸ G ti ma: <G o GALAGI wooi aa: E elei gè vulua la ga ite, nà wo zosu, e elei wo woosti bogai la gòizu. ²⁹ Wa za te ebai t i su, wo-ma oomaiti ti la ná. W iti d in ti wo aaluni, é zo kona uufeleg

(20) ma, é l zeemaazu, maz l wo unsuyelii log dàal ma, ³⁰ wo la m l a zoi naa zu, nii gè ma minaze egi woni, gè ona ga wa zeiga, k ni Kal e, Yefunee ná-doun zunui, ta Zozuwe, Nun ná-doun zunui.

³¹ K l wo-lointi, wo ni zu ma ta ga wo zili nuiti daamiani, nà liizu ga tiye ma yooi zu, ta zoi naa w , nii wo b l iligai. ³² K l w un, wa zaazu te ebai t i su. ³³ Wo-lointi ta zu ga te ete e nuiti, kona uunaanig (40) laawu. Ta wawoo aladai ma zalai z l ana, nii wo k a ga ze, ey su wo p wo za te ebai zu. ³⁴ Folo uunaanig

(40) a wo k ni zoi zu t su , tama, wa wavaa aaza golai ma zalai z l kona uunaanig (40) laawu, kona gila, folo ilagi otogi zu. Wa kw naazu ga wa l na bà, wa ala. ³⁵ Nà, G o

GALAGI, nà a kp ai. Ungo, zekana gè aazu niima nu us iti sosu da, ti iliai a, ti wuze e dàal ma. Ta l zu te ebai t i su, ti za ná.»

³⁶ Zunuiti Moize ti le eni ga ti zoi zu t , ti alegai ma ma, ti nuiti unsule eni, ti unsuyelii lo daal ma, ga zoi zu vaiti suvala pelei. ³⁷ G o

GALAGI zunui naati do ani, ti za, t ze ti zoi ná-fai zuvalani. ³⁸ Zunuiti ti liini zoi zu t su, ti p ti zaani, k ni Zozuwe, Nun ná-doun zunui, ta Kal e, Yefunee ná-doun zunui, naati n a ti y ni vulua.

Woozotala niin i

(T S i Velesi i 1:41-46)

³⁹ Si gi zu Moize G o GALAGI laawooi woni da Izelay le nuiti ma, nu us iti gola aal ini.

⁴⁰ Poluma zobui, ti wuze eni ga sobuzobui, ti l gize yooi pelei, ti ma: «Gi koto a, k l gá ga l , G o GALAGI ai, é il ná a.»

⁴¹ Moize ni ti ma: «Leeni vaa zu wo ze ezu G o GALAGI wooi olu? Wo la zobo s l ga!

⁴² À minal , maz l G o GALAGI la wo zaama. Wo zili nuiti ti mina wo aa fuun. ⁴³ Maz l wa Amal ke nuiti kaazu lu , ta Kanaan nuiti, wa aa. Delei wo oluavegai da G o

GALAGI a, é la m a wo a.»

⁴⁴ Ti daani m , k ni til ni gize yooi pelei, k l G GALAGI ná-minaze e kesui la ni liini, ta Moize alaa, ti a ula ti- uuzu a.

⁴⁵ Amal ke nuiti ta Kanaan nuiti ti ni uuni gize yooi zu, naati ti yeini, ti Izelay le nuiti sakpe, ti ti olo olo, ti il ti olu, ey su ti li, ná laaseigi ga G lema.

15

T gi é lo veb aniiti ba,
ta puya zala aiti

¹ G o GALAGI ni Moize , é ma:
² «B Izelay le nuiti p , è ti ma: Si gi zu wo zeelizu la zooi naa zu, gè aazu feezu wo ga wo zei ná, ³ wa na p wo zala aiti kula G o GALAGI

, nii abui galazu, gala zala ai, aa minaze e daazeeli zala ai, aa veb anii nui daai isu, aa zala ai nii é il su wa-GALA fai ma v ti voloi ta a, wa k ga nik i, aa baalagi, aa bolii, nii é alazu, makugi n ai G o GALAGI . ⁴ Wa

veb aniiti kp zala a zua ilagilagi p ba. Wa ulu vuk ag i kilo sa ag ba, gaay gai ga gul i lit l ila ta tukp (1,5),⁵ ta puya zala ai ga d i lit l ila ta tukp (1,5), ni zala a zuai a ga baala zi oi.⁶ Ni baala sin wolai e, wa veb anii ga ulu vuk ag i kilo l zita, gaay gai ga gul i lit l feleg ,⁷ ta puya zala ai ga d i lit l feleg . Naama zala aiti makugi a n G o GALAGI .⁸ Ni nik zin i a wo kulazu ga zala ai G o GALAGI , é ga gala zala ai, aa minaze e daazeeli zala ai, aa é ga ziil i zala ai,⁹ wa ulu vuk ag i kilo taa uug ba ga veb anii, gaay gai ga gul i lit l sa ag ,¹⁰ ta puya zala ai ga d i lit l sa ag . Zala ai e, nii abui galazu, makugi n ai G o GALAGI .

¹¹ «Pele ana wo maan ai wo nik zin zala ai ula la, aa baala sin i, aa baala sin yi oi, aa boli yi oi. ¹² Toganii m in a ele-o- ele, veb anii a ti ilagilagi a. ¹³ Izelay le nu gi kpein maan é naama l gi zo, a na zala ai ulaa, nii abui galazu, makugi n ai G o GALAGI . ¹⁴ T gilagi naa n a a zeinu us i p ma, ga faa ila n an w in é ga seik ma nui, aa ná-p l ye ei wo zaama wo-mavofodaiti kpein su, ni ta p ti zala a ula, nii abui galazu, makugi n ai G o GALAGI . ¹⁵ Nu us i p ka t gi naa zo, ga faa ila n to a la s gilagilagi p ma, Izelay le nu seik ma nu a. Naa a ga o t gi, wo-mavofodaiti kpein b , ta seik ma nui, G o GALAGI aazu. ¹⁶ T gilagi, ta deve ilagi n a a ná wo p b , wa seik ma nui.»

Bulu m ungiti ma veb anii

¹⁷ G' o GALAGI ni Moize ma: ¹⁸ «B Izelay le nuiti p , è ti ma: Si gi zu wo zeelizu la zoi zu, gè losu wo lu , wo li ná, ¹⁹ wo ma you zu ului miizu, wa gilazu ze e ba ga veb anii G' o GALAGI . ²⁰ Si gi zu wo ului m su da, wa ma m ungi ze e ba, wo kula b ga zala ai, e elei wa a molo niin i n n i ze e ba la. ²¹ Veb anii ana, wa fe G' o GALAGI , é ula wa-vuului ná-botii a m ungi zu, wo-mavofodaiti kpein su.

Te ezea otoi ma zala ai

²² «Ni wa koto na, wo la gaa ilini ma, wo la t gi niiti kpein soni, niiti G' o GALAGI ti veai Moize ya, ²³ é zo naama voloi ma G' o GALAGI deveiti feeni la, ey su é li wo-mavofodaiti p elela elei, ²⁴ ni faa aazagi a na, é la ni ga gaa ilima, é ga nu us iti kw tala zu vaa, nu us i kpein ka nik zin okpa gila kula ga zala ai, makugi n ai G' o GALAGI , é veb anii a, ta puya zala ai, e elei deveai la t gi zu, ta boli zin i, nii a ga koto gba zala ai. ²⁵ Zala a ula nui a kotoi gba Izelay le nu us iti kpein b , suvaa a y ti , t ze faa aazagi e, ti k ai, ti la gaa ilini ma. Si gi zu ti aazu la ga ta-zala ai, nii abui galazu, G' o GALAGI , ta koto gba zala ai G' o GALAGI aazu, t ze ta-vaa aazagi vaa a, ti k ai, ti la gaa ilini ma, ²⁶ suvaa a y Izelay le nu us iti kpein b , ta seik ma nuiti, maz l nu us iti ti naama vaa aazagi , ti la gaa ilini ma.

²⁷ «Ni nu ila kpe n e, é kotoi ai, é la gaa ilini ma, to a kona gila boli zaai ula ga koto gba zala ai. ²⁸ Zala a ula nui a kotoi gba G' o

GALAGI aazu, nui naa , nii é kotoi ai, é la gaa ilini ma. Si gi zu é kotoi gbazu la b , naa zuvaa a y b . ²⁹ Si gi zu nu a koto na la, nii é la gaa ilini ma, t gilagi nii n a a ze i nui p ma, Izelay le nuiti ti ga zou lointi, ta seik ma nuiti.

³⁰ «K l nu-o-nu, nii a gaa ili ma, é kotoi , Izelay le nui, é ga zou loin, aa seik ma nui, é G o GALAGI l i olo ologa, kpe ka le e ná-nu us iti ba, é ula ti zaama. ³¹ É GALA daawooi l iliga, é ná-deveiti kolo olo, k ni kpe ge le e ná-nuiti ba. Ná-faa aaza golai ma as i a la unma.»

Doo o foloi zo fai

³² T i Izelay le nuiti ti ni te ebai zu, ti zunui ta aani, é a ko ii ale doo o foloi. ³³ T iti ti soni ná, ti aani la Moize ta Aal n, ta nu us iti kpein p . ³⁴ Ti mak ni ma ga pag , t ze i faa n p ge la ni d leveni, é a il naa a, nii a zoo é la. ³⁵ G o GALAGI ni Moize ma: «Ta naama zunui aa. Wa lii la wo- uuzu olu , nu us i kpeinges gak tui.» ³⁶ Názu a nu us ititi ulani la la, ti- uuzu olu , ti s gak tui, ey su é za, e elei G o GALAGI ma levei veeni la Moize ya.

Geze yiizayiizagi ma levei

³⁷ G o GALAGI ni Moize ma: ³⁸ «Bo Ize- lay le nuiti ma ga, tiya-o, ti-mavofodaiti-yo, ti geze yiizayiizagi lo ta- k ma ze eiti goizu , ta geze aali iinii. ³⁹ Si gi zu wo geze yiizayiizagiti kaazu la, wa iz G o GALAGI ná-deveiti su, wo ak , wo la akaga, wo a il wo yiima vaiti polu, ta wa- aazu ulap iti, niiti ti wo l zu woo aladai zu. ⁴⁰ Naazu wa iz nà-deveiti kpein su, wo olo ti . Wa ade wa-GALAGI . ⁴¹ Nà ga

Ɔ o GALAGI, wa-ƆGALAGI, nii é wo ulaai Ezipete yooi a, ga é ga wa-ƆGALAGI. Ungo, nà ga Ɔ o GALAGI, wa-ƆGALAGI.»

16

K lee aka fai

¹ K lee, Yise aal ná-doun zunui, Ke ate ná-p l ye ei wu, Leevi ná-bolodai zu zunui ta ni de, é Lu n ná-bolodai zu zunu sa ag ni a, Datan ta A ilame, Elia e ná-doun zunuiti, ta Won, Peel te ná-doun zunui, ² ti wuze eni Moize laal ma, ti Izelay le nuiti nu unfeleg puul lug (250) ni a, niiti ti ni ga nu us iti ta- undi iiti, ti ni ga alaa nuiti t n nuiti maa giti su, ti ga nuiti unfemai ti . ³ Ti aal ni ba Moize ta Aal nni daal ma, ti ti ma: «É kula a! Nu us i kpein ka adegai, Ɔ o GALAGI a ade p ba. Zobogi gele a é wo ya, ga wo ze Ɔ o GALAGI ná-b b i a ii?»

⁴ Si gi zu Moize naama yelilomaiti m nini da, é laa ni zoi ma. ⁵ Naa olu é ni K lee , ta polu nuiti, é ma: «Lina sobu, Ɔ o GALAGI a naal ,nii é ga n n i ta nii adegai, a zoo maa u azu ba, nii é yiimaze ezu la. ⁶ W l nii wo aazu k zu, K lee ta polu nuiti kpein ta ani maku n n gala li iiti se e, ⁷ ti ti laave ga abulekaiti, ti ani maku n n gi u ga, Ɔ o GALAGI aazu. Nii Ɔ o GALAGI a yiimaze e la, naa a adegai. É kula a, Leevi ma zuwuzuiti!»

⁸ Moize ni K lee ma m n : «À woilo gòoi ma ga pag , Leevi nuiti! ⁹ Naa a wo aazu ga faa go aa, ga Izelay le ná-GALAGI yiimaze e ga woye y , Izelay le nu us iti saama, é zobo fe wo , wo maa u a ba,

wo a botii Ĝ o GALAGI ná-se e l
 adegai wu, wo lo nu us iti untu , wo botii
 t un b ? ¹⁰ É ma zobogi vee wo ga wo a
 maa u a ba, wa è- leaiti, Leevi nuiti. Naa a wo
 zala a ula nui losu aizi zu m n ? ¹¹ Naa
 a é k a a-o, a-nuiti-yo, wo gilia ba, wo wuze e
 Ĝ o GALAGI laal ma! Maz l Aal n
 a ga , wo a unsuyelii losu daal ma?»

¹² Moize nu le eni ga ti Datan loli ta A ilame, Elia e
 ná-doun zunuiti. K l ti ni ma: «Gi la liizu! ¹³ È
 gi ula zou ag i a, n n i ta k in gul i
 oo aai ná, é a ga giye te ebai zu ga gi za, faa go
 ana aa? Da zu m n , è ze i gi unda aa?

¹⁴ È la aani ga giye zou zu, n n i ta k in gul i
 oo aai ná! È la kpalagaa veeni gi ya, aa kpelea ga
 g n . Da niima nuiti kpein kaazu ga gaazu ole nuiti?
 Ba-o, gi la liizu p !» ¹⁵ Moize wola yii aawanani, é
 Ĝ o GALAGI ma: «Mina yeezei ta-veb anii wu! Gè
 la ta- li n p kulani zea, folo ila alaa, an
 soovale gila pa, gè la d faa u ni ga ta ila
 alaa!»

¹⁶ Moize ni K lee ma: «Da-o, è olu nuiti-yo,
 é Aal n a, à ula k l ma lina Ĝ o
 GALAGI akala. ¹⁷ Wo ilagilagi, ani maku n n
 gala li ii ze e, è ani maku n n gi u su, è a
 Ĝ o GALAGI akala. Wa a ga ani maku n n
 gala li i unfeleg puul lug (250), a-o, Aal n-
 o, wo ilagilagi a n n i zo ya.»

¹⁸ Ti ilagilagi, ti ta-ani maku n n gala li ii
 ze eni, ti abulekaiti pu su, ti ani maku n n gi
 u ga. Ti p ti loni GALA daa omi se e l i
 laa , Moize alaagi ta Aal n. ¹⁹ K lee b b i
 aal ni ba ti laal ma GALA daa omi se e
 l i laa .

Naazu, G o GALAGI ná-l biyai ulani
 k l ma b b i kpein b . ²⁰ G o GALAGI
 ni Moize ta Aal n ma: ²¹ «À ula niima nu us iti
 saama, nà ti undaa ilisu ani anigi n !» ²² K l
 Moize ta Aal n ti laa ni zoi ma, ti maan n i
 wo, ti ma: «Ee, GALA! GALAGI nii deve kp t aniiti
 kpein z nvui ma, a aazu b b i kpein sosu ga nu
 ilagi ná-kotoi?»

²³ G o GALAGI ni Moize ma: ²⁴ «B
 nu us iti p , è devei ve ti ya ga ti maa ooza K lee
 ta Datan ta A ilameni ta-ze e otaiti ba.»

²⁵ Moize wuze eni zoi ma. Izelay le undi iiti ti
 il ni polu, ti li Datan ta A ilame b . ²⁶ É ni
 nu us iti ma: «À maa ooza kotoba nui t iti ta-ze e
 otaiti ba. À mina v uti-yea ligi tan p ba,
 ni wo la w inni, wo undaa a ili ta- otoiti faa zul!»
²⁷ Naazu, ti maa oozani K lee ta Datan ta A ilameni
 ta-ze e otaiti ba.

Datan ta A ilame ti ulani, ti lo ta-ze e otaiti
 daa , ta ti-anzaiti, ta ti-loun zunuiti, ta ti-loun lointi.

²⁸ Moize ni ma: «Nii a wa kw da ga G o
 GALAGI a é tè ega, ga gèk wotii niiti k , gè la faa
 n p k zu ana n . ²⁹ Ni niima
 nu us iti ta zaana ga nu zaa ele n , e elei
 deveai la nu us i ma ga é za, naazu G o GALAGI
 laade é a vali mà, é a tè e. ³⁰ K l ni G o
 GALAGI a fai ta na, nii k ala la d ni,
 ni zoi a laalaona, é ti le ta ti-yea ligiti kpein, ti
 ma vului yei g v alaazu, wa kw naazu ga nui niiti
 ti ula G o GALAGI zu.»

³¹ Moize eni n ga woo aa ela, zoi alini ga
 Datan ta A ilameni k wu. ³² Zoi laalaoni, é ti
 le, ta ta- l ye eiti, ta K lee ná-nuiti, ta ti-
 ligiti. ³³ Naama nuiti ti yeini g v alaazu ga ti ma
 vului, ta t n iti kpein. Zoi laa uluni ti ma olu.

Pele ana ti aalani da, nu us iti saama. ³⁴ Ta- ee
 wooi m nigai ma, Izelay le nuiti kpein ti ni loni
 ná maa oolii zu, ti iz ni, ti a kpeei loo, ti ma:
 «Ade iz , zoi mina ade le, ada alaa!» ³⁵ Abui
 ulani G o GALAGI b , é zunu unfeleg
 puul lug iti (250) gala, niiti ani maku n n gi
 ni ti ya.

17

B a a zoo
 é maa u a GALA ba?
¹ G o GALAGI ni Moize , é ma:
² «B Elezaal , zala a ula nui Aal n ná-doun
 zunui, bo ma ga é ani maku n n gala li iiti kula
 abui zu, é abulekaiti pu ya oozama, maz l di ii
 naati ti adegá. ³ Nui niiti, ti zaai ta- otoi maa ele ma,
 à ta-ani maku n n gala li iiti se e, wo ti lo a, wo
 ti t ga k lu is p giti, nii a zala a
 ulazu ma. Di ii naati ti adegá, maz l ti
 aa ga tiye p . Ta ga poogi Izelay le nuiti
 b .»

⁴ Zala a ula nui Elezaal ani maku n n gala
 li iiti se eni, niiti ti ga k lu igi, zunuiti niiti
 ti aani ga tiye, abui naati galani. Ti ti lo ani, ti ti
 ga ma z p giti, ti p zala a ulazu
 ma. ⁵ Naa a é ga iz sui Izelay le nuiti b , ga nu
 n p nii é la ga Aal n mavofodai, maa la n ni, é
 a maa u a G o GALAGI a, é a ani maku
 n n kula ga zala ai gaazu, a a e
 K lee ta ná-nu us iti, e elei G o GALAGI
 devei veeni la Moize ya ga é bo ma.

Nu us iti ti zeli lo fai
 Moize ta Aal n ma

⁶ Poluma zobui Izelay le nu us iti kpein ti ni zeli losu Moize ta Aal n ma, ti ma: «Wo Ġ o GALAGI ná-nu us iti paa !» ⁷ Ti maa ni ba Moize ta Aal n maa oolii zu. Ti ai ma latisu GALA daa omi se e l i pelei, p t , tona iingi ni ma, Ġ o GALAGI ná-l biyai ulani k l ma. ⁸ Moize ta Aal n ti liini, ti lo GALA daa omi se e l i laa . ⁹ Ġ o GALAGI ni Moize ma: ¹⁰ «À ula b b i t i saama, nà ti-ma zuwu aale ezu ani n .» Ti laa ni zoi ma. ¹¹ Naa olu Moize ni Aal n ma: «Da-ani maku n n gala li ii ze e fala, abulekaiti se e zala a ulazu , è pu su, è ani maku n n gi u ga. Suvil , è lii la nu us iti p b , è koto gba vai , maz l Ġ GALAGI ná-zii aawanai lokole ea, niizu maan i t ze i a.»

¹² Aal n naa ni, nii Moize boni ma. É ani maku n n gala li ii ze eni, é iz , é li nu us iti saama. Naazu maan i t zeini niina ga zeelia nu us iti ma. É ani maku n n giti galani, é koto gba vai nu us iti b . ¹³ É loni nuiti saama, niiti ti zaa ni de na, ta niiti ti ni vulua, maan i eni. ¹⁴ Nui lieg i é zaani naama maan i zu, é ni ga nu waapuug maazu naanig und fela (14 700), é ula niiti polu, ti undaa ilini K lee ná-fai zu. ¹⁵ Aal n aleni ma Moize b GALA daa omi se e l i laa , si gi zu maan i eni la.

Aal n ná-tukp i

¹⁶ Ġ o GALAGI ni Moize , é ma: ¹⁷ «Devei ve Izelay le nuiti zea, ga bolodama undi ii ilagilagi tukp i ila fe è ya. Tukp puug maazu feleg (12) a bolodama undi iiti ta fe è ya. È ti ilagilagi laaseigi z s n n ma. ¹⁸ Da Aal n laaseigi z Leevi ná-bolodai ná-tukp i ma,

maz l bolodama undi i ilagilagi ná-tukp i a ná. ¹⁹Da ti la GALA daa omise e l iwu, zeele woo esui akala , ada omisu ná. ²⁰Zunui nii gè yiimaze ézu la, naa ná-tukp i a n ba, naa a a k gè Izelay le nuiti ta-unsuyelii e, nii ti bosu gòizu yeen p wo laal ma.»

²¹Moize naama leveiti feeni Izelay le nuiti zea. Bolodama undi iiti gilagilagi tukp ilagila feeni zea, é ga tukp puug maazu feleg (12). Aal n ná-tukp i ni t n iti saama. ²²Moize ti laani Ĝ o GALAGI aazu, se e l iwu, nii zeele woo esui ni bu.

²³Poluma zobui, Moize l ni se e l iwu. É kaani ga Aal n ná-tukp i, nii é laani Leevi ná-bolodai laaseigi zu, é n ni ba, ful l iti gaa uye, gulu waai é ga amandegi, naa ma igi ni ba.

²⁴Moize tukp i kpein se eni olu se e l iwu, Ĝ o GALAGI aazu, é li, é d ga Izelay le nuiti. Ti naa aani nii k ai, s ge ná-tukp ze eni.

²⁵Ĝ o GALAGI ni Moize ma: «Aal n ná-tukp i la olu zeele woo esui akala . To a mak su ná e poogi niiti b , ta ti aka, naa a a k è ti ete e unsuyeli lo fai a gàazu, ti a za.» ²⁶Moize k ni ana. É Ĝ o GALAGI wooi zoni, e elei naa deveni la.

²⁷Izelay le nuiti ti ni Moize ma: «W l , gi loa ya, gá zaazu g l in! ²⁸Nu-o-nu a maa u a Ĝ o GALAGI ná-se e l i a, naa a zaazu! Zekana gi p gi aa elazu la?»

18

Zala a ula nuiti
ta Leevi nuiti tosu

¹ G o GALAGI ni Aal n ma: «Da-o, è-loun zunuiti-yo, ta è-mavofodaiti, faa aaza golaiti kpein ti zu seizu adegai laal ma, ma as i a la wo unma. Da-o, è-loun zunuiti-yo, faa aaza golaiti kpein ti zu, wa-zala a ula wotii ma zi gi zu, wa a naama as i a la wo unma.

² È-leaiti maa u a a, Leevi ná-bolodai, è-ná-bolodai, ti ili è a, ti è a, wa è-loun zunuiti wo botii zu se e l i wu, nii zeele woo esui bu. ³ Ta a-levei zo, ti a se e l i kpein mak , k l ti la maa u aa seizu adegai ma z laiti ba, an zala a ulazu alaa, wa a lia zaazu, tiya-o, wa-o. ⁴ Ta wo a, a-wotii zu, ta GALA daa omi se e l i wu wotii kpein su, ti a botii p k , nii maan ai ga ti k . K l nu ili n p ge la maa u aa wo a. ⁵ Wa a seizu adegai ma as i a wo unma, ta zala a ulazu , nà-zii aawanai loko la le ea naazu, é a yei Izelay le nuiti daal ma.

⁶ À w l , gè yiimaze eni ga wo-leaiti, Leevi nuiti, Izelay le nui z iti saama, ta ga r n i, gè ti vee wo ya ga ti GALA daa omi se e l i ma wotii . ⁷ D un a Aal n, wa è-mavofodaiti, wa wa-zala a ula wotii , naa kpein su nii é il su zala a ulazu a, ta nii é ada adegai wolai, se e zu ooza golai olu , wo- as i ana. Gè wa-zala a ula wotii vee wo ga faan i. Z i n p a maa u ana ná a, ga wo ele, ta naama nui aa.»

Zala a ula nuiti ti-laamiizu

⁸ G o GALAGI ni Aal n ma: «Woilo, nii d in Izelay le nuiti ti kulazu veb ani adegaiti ba, nà i gè naa mak fai aliva è ma. Gè fea è , wa è-mavofodaiti, w n i a ná, naa a

ga o t gi. ⁹ W l nii a ga w n i
 veb ani adegaiti su, nii é ga r n i, naa a ze ena
 ba, é ala: nii d in Izelay le nuiti ti k zu b
 ga veb aniiti moloi zu, ta koto gba zala aiti, ta ná-faa
 zu t zala aiti, ti aazu ga tiye p . Naama ani
 adegaga wolaiti ta ga n , wa è-loun zunuiti.
¹⁰ Wa ti mi ada adegai ta. Zunuiti n a ta mi. Ta
 ga ani adegaga wolaiti wo .

¹¹ «É ud naa maazu, veb anii niiti Izelay le nuiti
 ti feezu b , a naa ilazu ze e. Gè naa kpein fea
 è , wa è-loun zunuiti, ta è-loun anzanuiti, naa a
 ga o t gi. Nuiti kpein ta a- l i
 wu, ti la t kolo oloni, ta zoo ti ta mi. ¹² Zooi a
 l n m ungititi ti feezu b , gè naati alaa fea wo
 , naa a é ga gul i, ta d niin i, ta moloi,
¹³ zooi a l n m ungi kpein ti aazu la G o
 GALAGI . Nuiti kpein ta a- l i wu, ti la
 t kolo oloni, ta zoo ti ta mi.

¹⁴ «Nii kpein Izelay le nuiti ta konana mà ga r n i,
 naa a alaa ga w n . ¹⁵ Doun m ungititi, ta togani
 m ungititi, ta ti ve G o GALAGI , naati ta
 ga n . K ni è doun zunu m ungi unm , è to-
 gani yi o zin m ungi alaa unm , nii é la zooga
 é a ula ga zala a. ¹⁶ Zunu loin unm ganii a
 ula, a alu gila s l na, s ng i a ga wali
 ae l lug , seizu adegai ma valibogi zu, naama
 wali aei ilagi a ga galamu puug . ¹⁷ K l mina
 va bu, ti a nik yi o m ungi unm , aa baala
 zi o m ungi, aa boli yi o m ungi, ta ga zala a ani
 adegaiti. Wa ti-ma amai vaza zala a ulazu
 ma, wo ti-ma wul i ula ga zala ai, nii abui galazu,
 makugi n ai G o GALAGI . ¹⁸ Ti-ma zuai a
 ga n , e elei zala a zuaiti ta a

la, ma ekegi ta ma alai é ga zeezazu elei, niiti ti ula ga dat vai ma oogi. ¹⁹ Ani adegaiti kpein Izelay le nuiti ti se ezu ba Ɔ o GALAGI ta-veb aniiti su, gè naati fea wo , a-o, è-loun zunuiti-yo, è-loun anzanuiti-yo, naa a ga o t gi. To a ga minaze egi é la olo ologa ta é la valiboga, wo y zu wa Ɔ o GALAGI ta è-mavofodaiti.»

²⁰ Ɔ o GALAGI ni Aal n ma: «È la zou z l ga, ga è gele, Izelay le yooi zu, n n p ge la a ná, ti zaama. Nà a gè ga n i ta a- t i Izelay le nuiti saama.

Leevi nuiti ti-laamiizu

²¹ «Puusi i nii kpein Izelay le nuiti ti kulazu, gè naa vea Leevi nuiti b ga t n , botii vaa zu ti k zu, nii ti k zu GALA daa omi se e l i wu. ²² Izelay le nuiti ti la m maa u aa GALA daa omi se e l i a, ti a koto ze e, ti a za. ²³ Leevi nuiti n a ta GALA daa omi se e l i wu wotiiti k zu, ni faa aaza gola a na ná, tiya a ma as i a la ti unma. To a ga o t gi, wo-mavofodaiti kpein b . Ti la zou z l ga Izelay le nuiti saama, ²⁴ maz l nà puusi i kpein feezu Leevi nuiti b ga t n , nii Izelay le nuiti ti kulazu Ɔ o GALAGI . Naa a é k a, gè boni ti ma ga ti la zou z l ga Izelay le nuiti saama.»

Leevi nuiti ta- uusi i

²⁵ Ɔ o GALAGI ni Moize ma: ²⁶ «Bo Leevi nuiti ma ga: <Si gi zu Izelay le nuiti ti aazu ga puusi iti wo , gè feezu wo ya ga w n , wa puusi i ula ba ga ve b anii Ɔ o GALAGI , naa a é zu ga puusi i ma uusi i. ²⁷ W n

ma uladai naa a levezu ga, e elei naa la, nii é ulazu molo lo azu ta d t zu .
²⁸ Pele ana wa ta ula da la, wa alaagi, é ga veb anii G o GALAGI , é ula puusi i kpein ba, wo s l su Izelay le nuiti zea. Wa fe zala a ula nui Aal nya, é ga zala ai G o GALAGI .
²⁹ Faan i kpein wo s l su, wa veb anii ze e ba G o GALAGI , wa ma ag i ze e ba, é ga ma ag adegai se eai ba y .»

³⁰ «Da ti ma m n : «Wa ma ag i ulana ba, m tai a wo , Leevi nuiti, e elei naa la, nii é ulazu molo lo azu ta d t zu .
³¹ Wa mi, n p ná n ai wo , wa wa- l ye eiti, maz l wo-zalai ana, botii kpein faa zu nii wo k zu GALA daa omi se e l i wu. ³² Wo la faa aaza n p k a ga naa, t ze i wo ma ag i ze e ba b . Naazu wo la Izelay le nuiti ta-veb ani adegaiti k z a g l in, wo a za.»

19

Nade i ná-fai

¹ G o GALAGI ni Moize ta Aal n , é ti ma: ² «P t , devei nii a é G o GALAGI ná-t gi zu: À bo Izelay le nuiti ma, ti a ga nik zaa igi, nii n uzu la ba, aa maa a l f , nii é la d wozawolini. ³ Wa fe zala a ula nui Eleazaal ya. Naa alaagi a lii la wo- uuzu olu , ti k daale e gaazu. ⁴ To a ma amai ta zo, é yee e ai l bu, é faza ná zeizu l fela GALA daa omi se e l i letema elei. ⁵ Naa olu, ta nik zaai naa ala gaazu: ma l i, naa ma zuai a, ta ma amai, naa ma ooiti p ba. ⁶ Naa olu, zala a ula nui a s dele gulu u ai ze e, ta

iz pe tufa if gi, ta geze is s gi, é ti ili abuzogi zaama , nik zaa igi alazu ná. ⁷ Naa p poluma, zala a ula nui a ná-se eiti gba, é maagba, aisa é a ale ma wo- uuzu , an naa e, k z ai a y de t gi letemazu ey su kp k i zeeli. ⁸ Z i alaagi a nik zaa i ala, naa a ná-se eiti gba, é maagba, k z ai a y de ey su kp k i zeeli. ⁹ Zunu ila nii adegai t gi letemazu, naa a nik zaa i ma yu ui aal ba, é lii la wo- uuzu olu elei, é pu ada adegai ta, a mak ná Izelay le nu us iti b , ade i t vai zu, koto gba vai zu. ¹⁰ Z i a nik zaa i ma yu ui aal ba, naa alaa a ná-se eiti gba, k z ai a y de ey su kp k i zeeli. Izelay le nuiti ta seik ma nuiti, ta t gi nii zo ey su .

¹¹ «Nu-o-nu a v u nu ooma a, k z ai a y de, t gi letemazu, folo l fela laawu. ¹² Ni a adena foloi za asi i ta d felasi i, ga niima i, to a ade. Ni naa la ni, k z ai a y de. ¹³ Nu-o-nu nii a v u nu ooma a, é la ade fai ni, to a G o GALAGI ná-se e l adegai z zu. Naama nui e ka le e Izelay le nuiti ba. T ze i ade i la vazani ma, k z ai a y de.

¹⁴ «T gi t , nii maan ai ga wo so: Ni nu a zaana se e otai wu, niiti kpein ti l zu ná, ta niiti kpein ti ni ná, ti z ai a y de folo l fela laawu. ¹⁵ Ani akai kpein daalaogai, dakulu ge la ni da, naa a z . ¹⁶ Ni nu a v una nu ooma a d i zu, nu paa, aa é za , aa é v u nu aei aa kabai a, k z ai a y de folo l fela laawu.

¹⁷ «Nii a k é ade, ta nik zaai ma yu ui ze e, nii kulaai ga zala ai, é ala, koto gba vai zu, ti pu ani akai zu, ti zi ungi zu i u ma. ¹⁸ Zunui nii adegai t gi letemazu, naa a iz pe tufa if gi gila se e, é d zi i wu, é ta vaza se e otai wu, nui ta zaai ná, ta ani akaiti ma, ta nuiti kpein ma ti ni ná. To a k ana n naama nui , nii f uai nu aeiti ba, aa nu oomai a, nii nui ta paai, aa saai , aa nii f uai kabai a. ¹⁹ Nui nii adegai t gi letemazu, naa a a zi i vaza z i ma nii k z ai. To a naa foloi za asi i ta d felasi i ma. Folo l felasi i, zunui k z ai, naa a ná-se eiti gba, é maagba. Kp k i, to a ade.

²⁰ «K l ni zunui nii k z ai, é la adeni, kpe ka le e Izelay le nuiti ba, maz l to a G o GALAGI zeizu adegai z zu. T ze i ade i la vazani ma, k z ai a y de.

²¹ «Izelay le nuiti ta niima l gi zo ey su . Z i a ade i vazana, naa a ná-se eiti gba. Z i a v una naama i a, naa a z ey su kp k i zeeli. ²² Zunui k z ai, anii kpein a v u ba, naati ta z , nu-o-nu a v u nui a, nii k z ai, t i a z ey su kp k i.»

20

Miliyame zaa vai

ta Meeli a i
(Egez de 17:1-7)

¹ Konagi ma alu m ungi, Izelay le nu us iti ti zeelini Sin te ebai zu, ti u Kad se. Miná a Miliyame zaani ná, ti maa ulu ná.

² Zi la ni ná. Nu us iti ti aal ni ba Moize ta Aal n laal ma. ³ Ti kp i ni Moize a, ti ma: «Ee, ni gá la ni zaani, si gi

zu gi- leaiti ti ni zaazu la, G o GALAGI
 aazu! ⁴ Leeni vaa zu wo aai ga G o GALAGI
 ná-nu us iti niima le ebai zu, gi za gá gá-loganiiti?
⁵ Leeni vaa zu wo ze eai ga giye Ezipete yooi zu, wo a
 ga giye niima ada nimizai zu? Nu la zooga é a ani
 n p sin . Nu la koole oole gulu aazu ,
 aa kpelei, aa gelenade gului. Zi v l a é la ná,
 nu a le.»

⁶ Moize ta Aal n ti maa oozani b b i a, ti li
 GALA daa omi se e l i laa , ná a ti
 looni ná, ti laa zoi ma. Názu a G o
 GALAGI ná-l biyai ulani la ti k l ma.

⁷ G o GALAGI ni Moize , é ma:
⁸ «Da-lukp i ze e, wa è-li Aal n, wo nu us iti
 gaal ba. Wa fasa tui ti aazu, é
 zi i ve. Da zi i ulazu fasa tui naa a, è fe
 nu us iti zea, ti le ta ta-loganiiti.»

⁹ Moize liini, é ná-tukp i ze e G o GALAGI
 aazu, e elei naama levei veeni la zea. ¹⁰ Moize
 ta Aal n ti b b i lolini fasa tui b , nii é
 l ni ga tiye. Moize ni ti ma: «À woilo, w iti
 wo ga kololala nuiti! Wo laa da aa, ga gá zoo
 gi zi i ula fasa tui t i ba wo ?» ¹¹ Moize
 yeewuze eni, é fasa tui lo a la fele ga ná-
 tukp i. Zi i ulani ga b l a. Nu us iti ta
 toganiiti ti zooni ti le.

¹² K l G o GALAGI ni Moize ta Aal n
 ma: «T ze wo la laani dà, wo a nà- adedai
 w l Izelay le nuiti gaazu, naa maa ele ma, wa la
 m de, wa lo niima b i lu , wo a lii la naama
 yooi zu, nii gè feezu ti .»

¹³ Meeli a iti kana, Meeli a laaseigi a é ga
 «sakpegi.» Ná a Izelay le nuiti ti kp i ni

ná G o GALAGI a. Ná a m n é ná-l biyai
ulani ná k l ma ti .

Ed me masagi l vai
Izelay le le e fai a ná-zooi zu

¹⁴ Moize keelaiti te eni, ti ze e Kad se, ti li Ed me
masagi b . Ti ni ma: «È- loin Izelay le
, è kp l iti kpein kw , nii gi s l gai.

¹⁵ Kaite gi-m m wolani ti liini Ezipete yooi zu, gi zeini
ná kona m inm in daawu. K l Ezipete nuiti ti gi
zopele uni, e elei ti gi-m m wolani sopele
uni la. ¹⁶ Gi ainni G o GALAGI woizu, é gi
woom ni. É ná-geezu eelai le eni, é gi ula Ezipete
yooi a. Niizu gá Kad se, taai nii é uuni a-yooi ma
w pelema . ¹⁷ Va bu, gi le e a-yooi zu. Gi la
zi zu kpalagaa zu, aa kpelea, gi la wa- l ye e
lezu. Gá il su n pele wolai n ma, gi la
ze ezu ba, gi a li ga yeezazu ele, aa zu
ele, ey su gi a-yooi maazu ud .»

¹⁸ Ed me masagi goo aa oteni, é ma: «Wo la
le esu ná-zooi zu. Ni naa laade, ná k i wo
a.»

¹⁹ Izelay le eelaiti ti ni ma: «Gá zi zu n
ga pele wolai, ni gá a- i ta lena, gá gá-
loganiiti, gá s ng i ve è ya. Gi la faa ili n p
maa aaza abosu è ma, k ni n è va bu, gi zi
a, gi le e a-yooi zu.»

²⁰ Masagi ti woo aa oteni, é ti ma: «Wo la
le esu !»

Ed me nuiti ti Izelay le laa omini ga k gi,
ti wola m in, ti wola yee aa aai, ²¹ ti pele esa
ti lu , ti a le e ta-yooi zu, naa a é k ni
Izelay le nuiti ti liini la ga pele ili.

Aal n zaa vai

²² Izelay le nu us iti kpein ti ze eni Kad se, ti zeeli *G* l gizei ma. ²³ *G* o GALAGI ni Moize ta *Aal* n , *G* l gizei ma, Ed me yooi ma w pelema , é ti ma: ²⁴ «*Aal* n ana a liizu m m wolani p , ti zaai. É la l zu zoi naa zu, nii gè aazu feezu Izelay le nuiti zea, maz l wo wootalai ni ga nà-deveiti, Meeli a i ná-faa zu. ²⁵ *Aal* n ze e ta ná-doun zunui Eleazaal, è l ga tiye *G* l gizei ma. ²⁶ Da *Aal* n ná-zala a ula ze eiti kula k ba, è ti loo ná-doun zunui Eleazaal ba. Naazu *Aal* n a li niina m m wolani p , to a za miná.»

²⁷ Moize naa ni, nii *G* o GALAGI deveni la. Ti sa ag , ti l ni *G* l gizei ma, nu us iti gaazu. ²⁸ Moize *Aal* n ná-se eiti kulani k ba, é ti loo ná-doun zunui Eleazaal ba. *Aal* n zaani ná, gize unma . Moize ta Eleazaal ti yeini, ti ze e gize unma . ²⁹ Izelay le nu us iti kpein ti su w ni ga *Aal* n zaa. Nu us iti kpein ti ná-w l i woni folo uusa ag (30) laawu.

21

Izelay le nuiti ti zobo s l fai
Kanaan nuiti ma

¹ Masagi Alade, Kanaan nui, é ni zeini l kp ma nu yeezazu yooi zu, é m nini ga Izelay le nuiti ta le esu ga Atalime elei. É laal ni ti wu, é tanigaa zo ti zaama ga du i. ² Izelay le nuiti ti minaze eni *G* o GALAGI , ti ma: «Ni a niima nu us iti d na gi yeezu, gá ta-laaiti kpein kolo olo m tu.» ³ *G* o GALAGI Izelay le nuiti gooi zoni, é zobogi ve ti , ti pil s l Kanaan

nuiti ma. Izelay le nuiti ti ti zuwu aale eni, ti ta-laaiti kolo olo. Ti naama ada laaseigi ni ga Ġ lema (nii polu ga «é olo ologa»).

Kaali iti ta-vai

⁴ Izelay le nuiti ti ze eni Ġ l gizei ma, ti li ga Seeli Kpolo i pelei, nii a k ti Ed me yooi maala. K l nu us iti i ge le eni pelei zu. ⁵ Ti t zeini ga a GALA daal ma ta Moize, ti a ma: «Lee vaa zu wo gi ulaai Ezipete yooi a, wo a ga giye, gi a za te ebai zu? Maz l ulu la ná, zi la ná, niima maan laamianigi w inze ea gi ma!»

⁶ Názu a Ġ o GALAGI kaali iti te eni la nu us iti daal ma, ti a ti i. Izelay le nu us i zaani ga gola. ⁷ Nu us iti ti aani, ti Moize a, ti ma: «Gi kotoi ni, si gi zu gi a la Ġ o GALAGI laal ma ta a i. Ni-izu, soma è Ġ o GALAGI maan n , é kaali t iti kula gi ma!» Moize maan n i woni nu us iti b .

⁸ Ġ o GALAGI goo aa oteni, é ma: «Kaalii t ga k lui, è s l gulu oozagi a. Z i n p kaali a iina, é aazuwuze e, é w l kaalii t na ba, naa la zaa.» ⁹ Moize kaalii t ni ga k lu igi, é s l gulu oozagi a. É zo názu ma, nu n p kaalii a la iina, é aazuwuze e, é w l kaalii a, é ga k lu igi, naa la m ni za.

Minaze e zooi ma w pelema

¹⁰ Naa oluma, Izelay le nuiti ti ze eni ti-uuzu , ti li, ti u W te. ¹¹ Ti ze eni miná, ti li Iye-A alime, nii é te ebai zu, gaa otegai Moa e yooi ma, folo ulazu elei. ¹² Naa oluma, ti liini, ti u Zeel de n m i zu, ¹³ naa olu ti liini, ti u zi wolai Aalen n olu elei, zi i naa a é

yeizu te ebai zu, é a ula Am l nuiti ta-yooi zu, é ga kw pelegi Moa e yooi ta Am l nuiti ta-yooi y zu. ¹⁴ Naa a é ba, bog é ole, G o GALAGI ná-k vaiti ma z i zu ga: «Wa e nii é Sufa, ta ma ekegiti, ta Aalen n, ¹⁵ é ma ekegiti ba, ti yeizu Aal taai pelei, tiya a ti ga Moa e w pelegiti.»

¹⁶ Ti ze eni miná, ti li Beel. K l ye ei naa ná-fai a é k ni G o GALAGI ni Moize ma: «Nu us iti gaal ba, nà zi i veezu ti ya.» ¹⁷ Izelay le nuiti ti niima wuyei looni, ti ma: «Zi i ula k l ye ei zu, é l !

À maamus i wo!

¹⁸ À k l ye ei t ,
nii kundi iiti ti b ni,
nii nu wolaiti ti b ni
ga ta-lukp i ta ta- ak iti.»

Ti ze eni te ebai zu, ti li Matana, ¹⁹ ti li Na aliy le, ta Bam te. ²⁰ Ti liini n m i zu, nii é Moa e yooi zu, gizei nii daaseigi ga Pizega, naa unma , ná z l gai te ebai maazu.

Izelay le pil s l fai masagi
Si on ma ta masagi W ge

(T S i Velei 2:26--3:11)

²¹ Izelay le nuiti ti keelaiti te eni Am l nuiti ta-masagi Si on ma, ti ma: ²² «Va bu, gi le e a-yooi zu. Gi la zi zu kpalagaa zu, aa kpelea, gi la wa- l ye e lezu. Gá il su n pele wolai n ma, ey su gi a-yooi maazu ud .»

²³ An naa e, Si on l ni, é la eni ti a, ti a zi ná-zooi zu. É ná-k nuiti p gaal ni ba, é li Izelay le nuiti daal ma te ebai zu, é

k i ti a Ya ase. ²⁴ K l Izelay le nuiti ti v nini ma, ti ná-zooi p se e, é zo zi wolai Aalen n ma, nu yeezazu elei, é li zi wolai Ya ke pelei, nu zu , ey su é li Am n nuiti ta- w pelema , folo ulazu elei, ná mak ga ni de kpekpe. ²⁵ Izelay le Am l nuiti ta-laaiti kpein soni, é ze ti zu, G se on taai la ma m , ta maa oolii zu geleiti p . ²⁶ Maz l G se on ni ga taa wola, Am l nuiti ta-masagi Si on ni zeini ná, é zo naama zi gi zu ma, é k i ni la Moa e masagi a, é zooi kpein se eni, é zeeli zi wolai Aalen n ma. ²⁷ Naa a é ba, faa w nuiti ti boni la, ti ma:

«À a G se on!

Si on ná-taai lo olu,

é lo olu!

²⁸ Maz l abui a vukazu, é a ula G se on,

abuzogi vazaga, é a ula Si on ná-taazu ,

é Aal ala Moa e yooi zu,

ta Aalen n ada aa oozagiti mali iiti.

²⁹ Maan i a è , Moa e!

È loa ya, Kem se ná-nu us i!

È-loun zunuiti ti ela.

È-loun anzanuiti ti a ga

Am l nuiti ta-masagi ná-du iti,

ungo, Si on masagi.

³⁰ Gi gá-m inti pilini Am l nuiti ma!

Niizu zooi p ge olo ologa,

é zo G se on, ey su é zeeli Di on.

Ey su é li N fa, é li ite Meede a,

gi ti kpein kolo oloni!»

³¹ Zekana Izelay le nuiti ti zeini la Am l nuiti ta-yooi zu. ³² Moize zou zu t nuiti te eni, ti

Gaalu S i 21:33 73 Gaalu S i 22:5

li, ti Yaz l taai t . Taaiti kpein ti ni ba,
Izelay le nuiti ti naati soni, ti Am l nuiti kp ná.

Izelay le nuiti ti pil s l fai
Basan masagi W ge ma

³³ Naa olu ti latini, ti li ga Basan ele. Basan
masagi W ge ulani, ta ná-k nuiti kpein,
ti ti laa omi, ti a k i ti a Edeleyi.

³⁴ G o GALAGI ni Moize ma: «Mina lua t un
ba, maz l gè d a è yeezu, ta ná-k nuiti
kpein, é ná-zooi a. Da so, e elei è
Am l nuiti ta-masagi Si on zoni da, nii é ni zeini
G se on.»

³⁵ Izelay le nuiti ti W ge aani ta ná-doun zunuiti,
ta ná-k nuiti kpein. Nu ila kpalaa ge la
ulani. Ti ná-zooi zoni.

IZELAYELE NUITI KEAI MA MOABE NEMEI ZU

22

(22:1--36:13)

Balaame ta Balake ta-vai

¹ Izelay le nuiti ti liini m n , ti u Moa e
n m i zu zi wolai Zulud n folo ulazu elei,
Zeeliko letema . ² Sip l ná-doun zunui Balake
naa kpein kaani, nii Izelay le k ni ga Am l nuiti.

³ Moa e nuiti ti wola luani nu us iti m in vai a.
Moa e nuiti sasu alini Izelay le nuiti tu . ⁴ Ti
aani ta Madiyan nuiti ta- undi iiti, ti

naati ma: «Niima b wolai a aazu, ti zooi ta
maa oolii kpein kolo olo, e elei nik iti ta a
tufaiti gaamii la d iti su.» Naama zi gi zu Sip l
ná-doun zunui Balake ni masadai zu Moa e
yooi unda. ⁵ É keelaiti te eni Bey l ná-doun zunui
Balaame ma Pet l, zi wolai Ufelate oba ,

zooi naa a é z l ni su, é naa ma: «W l nu us iti kula Ezipete! Ti vazaga ada p , ti ze i a nà-zooi letema .⁶ Niizu nà è maan n zu ga è a. Niima nu us iti foovo b , maz l ti-z b i w l r n i a. Tanisu nà zoo naazu gè vala ti a, gè v ni ti ma, gè ti , ti ula zooi a. Maz l gè kw , z i a tuya loo b , tuyai a naa , z i a foovo, naa voovoo .»

⁷ Moa e wolaiti ta Madiyan wolaiti ti liini ga lob anii, ungaizi vai zu, ti a fe 'Balaame ya. Ti zeelini 'Balaame b , ti 'Balake laawooi wo ma.

⁸ 'Balaame ti woo aa oteni, é ma: «À y za kp k i. Lina, nà nà-goo aa otegi ve wo ya, e elei G o GALAGI a la p .» Moa e undi iiti ti iini p b .

⁹ GALA ge aani 'Balaame b , é gaaza a, é ma: «Nui gele a ga niiti ti è b ?»

¹⁰ 'Balaame goo aa oteni, é ma: «Nuiti be Sip l ná-doun zunui 'Balake, Moa e masagi ti le egai, ga ti mà: ¹¹ «Nu us iti ti ulaai Ezipete yooi a, niizu ti a zooi zu m . Ua, è ti voovo b , tanisu nà zoo naazu gè ti zakpe, gè ti .» ¹² K l GALA ge ni 'Balaame ma: «Mina il ti olu, wo a li. È la niima nu us iti foovoa, maz l tuyai a ti ma.»

¹³ Poluma zobui, 'Balaame liini, é kundi iiti ma, niiti 'Balake ti le eni: «À ale ma wa-yooi zu, maz l G o GALAGI la yeezeini bu ga gè il wo olu.»

¹⁴ Moa e zou zu undi iiti ti wuze eni, ti ale ma 'Balake b , ti ni ma: «'Balaame la k ni, é a il gi olu, gi a a.»

¹⁵ 'Balake kundi i iligaa le eni, ti m in gola, é le e ma m ungi a, ta unfemai veezu ti , é le e

m un keleiti ba. ¹⁶ Ti aani Balaame b , ti ma: «Sip l ná-doun zunui Balake : «Soma, è mina l , è a è bà. ¹⁷ Nà è wola w l , nà naa p k , nii a maa aaza abo mà. K l k ni è a, è nu us it iti foovo b .»

¹⁸ Balaame Balake ná-boti nuiti goo aa oteni, é ti ma: «An ni Balake a aazu ga walii ta zanugi, nii é ná-masa p l i laavegai, é fe zèa, gè la G o GALAGI, nà-GALAGI ná-devei tan p kolo ologa, ma wola, aa ma go. ¹⁹ K l tama, wa alaa, à y za kp k i. Nà p gè naa w , nii G o GALAGI ap é fai ta wo mà d .» ²⁰ Kpidii GALA ge aani, é Balaame ma: «Ni niima zunuiti ti aa è lolisu, à li wa tiye. K l mina faa n p k , k ni nii nà bona è ma.» ²¹ Balaame wuze eni sobui, é ná-soovale saai maa ili, ti li ta Moa e undi iiti.

Geezu eelai pele le e vai

Balaame lu

²² GALA ge yii aawanani si vai naa zu. G o GALAGI ná-geezu eelai loni pelei zu, é esa tu . Balaame ni ná-soovale saai ma, ná-boti nu feleg il gai polu. ²³ Soovale saai geezu eelai aani, bo a z kp i zea, kulaai maala agi zu, é loni pele zaama . É ze eni pelei a, é li ga d i zu ele. Balaame t zeini ga do aa, é aa la pelei zu.

²⁴ Geezu eelai liini, é lo oozama pele zokogi zu, leez n eleiti z zu, k tu zi igi z la ele, é z la ele. ²⁵ Soovale saai G o GALAGI ná-geezu eelai aani, é zi a k tu zi igi a, é Balaame i atak tu zi igi a. Naa alaa t zeini ga do aa.

²⁶ G o GALAGI ná-geezu eelai le eni ti a m n , é li, é lo pele o ologi zu, nu la zooga

é a le e ná, ga nu yeezazu ele, aa nu zu ele. ²⁷ Si gi zu soovale saai kaani la, é ni zooi ma, Balaame wu. Balaame yii aawanani, é t ze ga sulo aa ga ná-tukp i. ²⁸ G o GALAGI soovale saai laa vieni, é Balaame, é ma: «Leeni a gè k ai ga e, è dò a ná zeizu a sa a?» ²⁹ Balaame goo aa oteni, é ma: «Maz l è ula sù. Ee, ni bo a z kp ni zèa, gè a è aazu ani n !» ³⁰ Soovale saai goo aa oteni, é ma: «Nà laade gè a ga a-zoovale saai, nii a a ze k ma yeen p ? Zekaa n i nà a è zo da p l mazu aa?» É goo aa oteni, é ma: «Ba!»

³¹ Gaamago n , G o GALAGI Balaame aazu ze eni ma, é G o GALAGI ná-geezu eelai a, é loni pele zaama , ná-bo a z kp i zea, kulaai maala agi zu. Balaame il ni iibi a, é n k , é unpil zooi ma. ³² G o GALAGI ná-geezu eelai ni ma: «Leeni vaa zu è a-zoovale saai lo aai ná zeizu sa a? Nà a pàai, gè pele le e è lu , maz l si i nii è t ze ai, undaa ili pelei e. ³³ Soovale saai kàa , é màala ná zeizu sa a. Ni é la ni màalaani, é ga gè è aa, gè t un z vulua.»

³⁴ Balaame ni G o GALAGI ná-geezu eelai ma: «Gè gaaza , maz l gè la a kw ga a loni tù pelei zu. Ni si i nii wana è ma, gè ale ma.» ³⁵ G o GALAGI ná-geezu eelai ni ma: «À li wa zunui t iti, k l k ni n è a woo ilagi n wo, nii nà bo è ma.» Balaame ta kundi iiti Balake ti le eni, ti il ni pelei zu, ti a li.

³⁶ Si gi zu Balake m nini da ga Balaame aa, é liini, é daa omi Moa e taa wolai zu, nii é zou w ma

oba , zi wolai Aalen n oba . ³⁷ Balake Balaame aaza ani, é ma: «Gè la keela m ungiti te eni aa, ga è a? Leeni vaa zu è la aani gaamago n p b ? È ni isi zu ga gè la zooga gè a è w l ?» ³⁸ Balaame Balake woo aa oteni, é ma: «W l , gè aa è b . Da kaazu niina ga nà zoo zu è ana n ? Wooi nii GALA ka pu dà, naa n a nà bo è ma.»

³⁹ Balaame il ni Balake olu, ti li Kiliyate-Gutes te. ⁴⁰ Balake nik iti ta baalagiti kulani ga zala ai, é Balaame n n i le e ma, ta kundi iiti ti y ni polu, ti a.

Balaame tuya loo vai

Izelay le nuiti b

⁴¹ Poluma zobui, Balake aani, é Balaame laa omi, ti l Bam te-Baale, é ni Izelay le nu us i ilazu aazu ná.

23

¹ Balaame ni Balake ma: «Zala a ulazu l fela lo b , è nik zin l fela ta baala sin l fela ele t b .» ² Balake naa ni, nii Balaame boni. Balake ta Balaame ti nik zin ila ta baala sin ila kulani ga zala ai, zala a ulazu ilagilagi. ³ Balaame ni Balake ma: «Gaal , è lo a- ala zala ai oba. Nà maa oozazu, tanisu G o GALAGI a aazu é dà omi. Nà naama wooi laazeeli è ma, nii a kula k l ma b .» É liini gizei ta ma, nii gulu la ma. ⁴ GALA ge ulani k l ma Balaame , naa ni ma: «Gè zala a ulazu l fela log , gè nik zin i ta baala sin i ula ga zala ai, zala a ulazu ilagilagi.»

⁵ G o GALAGI wooi uuni Balaame la, é ma: «Gale ma Balake b , è p ani.»

⁶ Balaame aleni ma Balake b , nii é ni ná-gala zala ai oba, ta Moa e undi iiti. ⁷ Balaame faalaalii nii woni, é ma:

«Moa e masagi Balake ze e ga ze
Siili yooi zu gizeiti su.

É mà: «Da, è Zak e mavofodai voovo b !
Da, è a-yii aawanai yei Izelay le laal ma!»

⁸ Nà naa voovoozu ale, nii GALA ge la foovooni?

Nà yii ula ale nu us iti ma, si gi zu G o
GALAGI yii la ulani la?

⁹ Nà y su fasa izeiti unma , gè p t ,
nà y na gizeiti unma , gè p t ,
nu us e é zeizu y ,
z zu a ti a ta zii z iti.

¹⁰ B a a zoo é Zak e mavofodai ma b i
aalu,
aa é Izelay le nu ulugi aalu?

Gè za, e elei s le nui zaa elei la.

Gàa ela elei ga n n i elei.»

¹¹ Balake ni Balaame ma: «Leeni a è k a ga ze?
Gè è ze e ga è sìli nuiti foovo, w l a ba, è a
tuya loo ti !» ¹² É ni ma: «Nà na a, gè
la naa woga aa, nii G o GALAGI pua dà?»

Balaame ná-tuyai velesi i

¹³ Balake ma: «Da p b , de li ada ta ili,
a ti a ná. Da ti ilazu n a, è la ti p kaa,
miná a a ti voovo ná r un b .»

¹⁴ É liini la S fime kpalaga , Pizega gizei
unma , é zala a ulazu l fela lo, é nik zin
ila ta baala sin ila kula ga zala ai, ti ilagilagi
maazu. ¹⁵ Balaame ni ma: «Lo a- ala
zala ai oba, gè li munu, gè G o GALAGI
laa omi.»

¹⁶ G o GALAGI ulani k l ma Balaame ,
 é wooi u da, é ma: «Gale ma Balake b ,
 è p ani.» ¹⁷ Balaame aleni ma Balake
 b , naa ni loni ná-gala zala ai oba ,
 ta Moa e undi iiti. Balake ni ma: «Leeni a
 G o GALAGI bogai?»

¹⁸ Balaame faalaalii nii woni, é ma:
 «Balake wuze e, è woilo!
 Sip l ná-doun zunui, woilo gòoi ma!

¹⁹ GALA ge la ga nu us i, é a z i wo,
 aa nu vulu, é a ze e kp wooi a.
 Nii é bogai, é la naa a aa?

To a woo wo, é la su vai a?

²⁰ W l , gè devei z l ga ga gè tuya loo,
 GALA ge tuya loa, gè la se ezu ma.

²¹ É la telebotala vaa aani Zak e a,
 é la s letala vaa aani Izelay le nu us iti ba.

G o GALAGI, é ga ná-GALAGI, naa at un polu,
 to a masadai ma oozun iz l ti b .

²² GALA ge ti ulani Ezipete yooi a,
 suvik i ula ga te ui zuvik i ti .

²³ Zo olai la ga faa n p Zak e mavofodai aazu,
 aa ad vai Izelay le laal ma.

Yee ala ag i ma, to a a wo Zak e ta
 Izelay le ma,
 nii kpein GALA ge k zu.

²⁴ Niima nu us iti ta wuze ezu e zalai,
 to a aal su e zalai,
 é a ná-sua zogai mi,
 é a ná-sua zogai ma amai le,
 naa oluma a niina a laa la.»

²⁵ Balake ni Balaame ma: «Ni è la ti voovooni,
 mina tuya loo ti , ga tago alaa.» ²⁶ Balaame

goo aa oteni, é ma: «Gè la boni è ma aa ga nà naati kpein n , nii G o GALAGI bosu?»

Balaame ná-tuyai za asi i

²⁷ Balake ni Balaame ma: «Ua de mu, nà liizu ga e ada ta ili, tanisu GALA ka p t n ázu ga a nu us i niiti foovo r un b . ²⁸ Balake liini ga Balaame Pey l gizei unma , nii é z l ni te ebai maazu. ²⁹ Balaame ni Balake ma: «Zala a ulazu l fela lo b , è nik zin l fela ta baala sin l fela ele t b .» ³⁰ Balake naa ni, nii Balaame boni. É nik zin ila ta baala sin ila kulani ga zala ai, zala a ulazu ilagilagi.

24

¹ Balaame p t ni ga n G o GALAGI ga tuyai loo Izelay le , é la m ni liini kulak l ma ili gaizi zu, e pelegi é ni k zu la z ma zi giti su, k l é aazu latini te ebai letema elei. ² É aazuwuze eni, é Izelay le a uuni, e elei ná-bolodaiti ti la. N ázu a GALA Z nvui yeini la t un ma. ³ Balaame faalaalii nii laazeelini, é ma:

«Bey l ná-doun zunui Balaame ná-keela wooi aa, zunui nii gaazuze eai ma, ná-keela wooi aa,

⁴ nui nii é GALA gooiti m nisu, naa ná-keela wooi aa, é Z b i-P -Mali ii ná-kulak l mai aazu, si gi zu é loozu la su ili, gaazuze e ma:

⁵ Ee Zak e, a-ze e otaiti wola ag , ta è- iizu ti alaa, Izelay le!

⁶ Ti a yei ga zuviega e laasamagiti, e kpeleiti, ti zi oba , e al w gului, Mali ii siingai, e s dele gului, ti zi la .

⁷ Zi i a yeizu, é a ula seizu ,
zi m inm ingiti ta ná-ani zuwuiti fae.

Ná-masagi a zobogi z l Agage ma,
ná-masadai z b i a w l .

⁸ GALA ge kula Ezipete yooi a,
te ui z b i alai a é zea,
to a zobo s l ziiti ma, ti ga sili nuiti,
é ti-ma aeiti golowolo,
é ti z ga ná-m inti.

⁹ To a ili, é e zala zin i,
e elei zala zaai la,
a a kata ga é wuze e?

Nui nii a tuya loo è , tuya a naa ,
nui nii a è voovo, foovooi a naa zo.»

¹⁰ Balake yii aawanani Balaame ma, é yealo ani, é
ni Balaame ma: «Gè è lolig ga è a, è sili nuiti
foovo, w l , ná zeizu a sa a, è a tuya loo ti
. ¹¹ T i é a ana, liina a-yooi zu! Gè boni ga
nà faan m inm in k è , k l G o
GALAGI è alag faan iti s l fai ma.»

Balaame GALA ná-kulak l maiti bo fai
Izelay le ná-faa zu

¹² Balaame Balake woo aa oteni, é ma: «Gè
ni ani keelaiti p , è ti le eni mà: ¹³ <An
ni Balake a aazu ga walii ta zanugi, nii é ná-masa
p l i laavegai, é fe zèa, gè la zooga faa n p k zu
ga ma ag , aa ma u, G o GALAGI ná-
devei laal ma. Nà naa n wo, nii G o
GALAGI a bo mà.» ¹⁴ Niizu nà ga li nà-nu us iti p .
Da, nà naa l zu ga e, nii Izelay le nu us iti ti
aazu k zu ga a-nu us iti, yee alaiti su ti
aazu.» ¹⁵ Balaame faalaalii nii laazeelini, é ma:
«Bey l ná-doun zunui Balaame ná-keela wooi aa,
zunui nii gaazuze eai ma, ná-keela wooi aa,

16 nui nii é GALA gooiti m nisu, naa ná-keela wooi aa,
 nii é Anii-P -Unda ná-faa w giti feai zea,
 é Z b i-P -Mali ii ná-kulak l mai aazu,
 si gi zu é loozu la su ili, gaazuze e ma:

17 Nà p t su, k l niizu laade d ,
 nà sum su, k l maa la d u ani,
 elela elei, somide ai ta a ulazu Zak e
 mavofodai zu,
 masadai ma lukp i a Izelay le zaama,
 nii a Moa e nuiti goizu lo azu,
 to a S te ná-doun zunuiti kpein do a t ungi zu.

18 To a Ed me yooi zo, é ga n n ,
 sili nuiti su, Seyiil yooi a zo,
 Izelay le a ná-zee aa aai l .

19 Nui nii é ulazu Zak e mavofodai zu, naa a
 masadai
 to a naati undaa ili, niiti ti elazu, ti ula taaiti ba.»

Balaame Izelay le zili nuiti

kolo olo fai wo fai

20 Balaame Amal ke aani. É faalaalii nii laazeelini,
 é ma:
 «Amal ke a é ga ziiti p ti-ma m ungi.
 K l gaa elasu, to a olo olosu.»

21 É Ken nuiti kaani. É faalaalii nii laazeelini, é ma:
 «È-zeizu log kpe,
 è-la agi log fasa izei ma.

22 K l Ken nuiti ta ga abui laamianigi.
 Gaa elasu, Asuul nuiti ta li ga woye, ti wo ga
 kaso a nuiti.»

23 Gaa elasu, é faalaalii nii laazeelini, é ma:
 «Ee, maan i nii é aazu! B a ay vulua GALA
 ná-k wotii lu ?

24 K l keingiti ti zi i a, ti aazu, ti ze e Kitime,
 ta Asuul nuiti maan , ti E l nuiti
 maan .

T alaa to a liizu undaa iligi zu.»

²⁵ Balaame liini, é ale ma ná-zooi zu. Balake alaagi liini ga pelei.

25

Izelay le nuiti ti l vai
k gani k vaiti su

¹ Izelay le nuiti ti zeini Sitime. Nu us iti ti t zeini ga l a kolo ologi zu, ta Moa e anzanu lointi. ² Naati ti ti lolini ga ti zala ai ula ta- alagiti b . Nu us iti ti vaani bu, ti zala a laamii wo, ti n k naati ta- alagiti bu. ³ Ti p ni

naati ta- alagi Baale-Pey l l bi vai a. Naama vai G o GALAGI yii aawanani ti laal ma.

⁴ G o GALAGI ni Moize ma: «Nu us iti kpein gaal ba, è ta- undi iiti s l guluiti ba, foloi a, gàazu, naa a a k nà-zii aawanai ze e Izelay le maala.» ⁵ Moize ni Izelay le lukp aale e nuiti ma: «Wo ilagilagi ná-nuiti paa, niiti ti p ai Baale-Pey l l bi vai a.»

⁶ Zunu ila ge ni Izelay le nuiti saama, é aani ga Madiyan anzanu ila k lointi saama, Moize ta Izelay le b i kpein gaazu, naazu naati ti a w l , GALA daa omi se e l i laa .

⁷ Zala a ula nui Aal n ná-doun zunui Elezaal ná-doun zunui Finease naama vai aai ma, é wuze eni b b i zaama, é kp in ze e, ⁸ é il Izelay le zunui olu ná-se e otai wu, é ti feleg p s ma, kp in zunui volokula, é anzanui zo kobu . Naazu nimiza vai eni Izelay le nuiti saama.

⁹ Nu waa uufeleg maazu naanig (24 000) a é zaani nimizai naa zu.

¹⁰ G o GALAGI ni Moize , é ma:

¹¹ «Zala a ula nui, Aal n ná-doun zunui Elezaal

ná-doun zunui Finease a é nà-zii aawanai ze ea Izelay le nuiti maala, nà-ziizool i a é ma ti zaama, naa a é k a, r i gè ga GALAGI, nà p ga ti nà ila n d bi, nà-zii aawanai zu, gè la m Izelay le nuiti ma zuwu aale eni. ¹² Naa a é ba, a ma: «Gè minaze egi a t un b , nii a ga ziil igi ma ungi. ¹³ To a ga t un n n , ta mavofodaiti. Zala a ula wotii a ga t n , yee alai p su, t ze i é ná-ziizool i ula k l ma ná-GALAGI , é koto gba vai Izelay le nuiti ta-vaa zu.»

¹⁴ Izelay le zunui ti paani ta Madiyan anzanui ma, daaseigi ni ga Zimeli, Salu ná-doun zunui. É ni ga Simiy n ná-p l ye e undi ii ta. ¹⁵ Madiyan anzanui nii ti paani, daaseigi ni ga K ze i, k laaseigi ni ga Suul, nii é ni ga bolodama m inm in ma undi ii, kulaai bolodai gila su Madiyan yooi zu.

¹⁶ G o GALAGI ni Moize , é ma: ¹⁷ «Vala Madiyan nuiti ba, è ti-ma zuwu aale e. ¹⁸ Maz l ti ni ga wo zili nuiti, ti laavegai ga kele ele i, Pey l ná-fai zu, ta K ze i, nii é ni ga Madiyan undi ii ta ná-doun anzanui, nii é zaani, Pey l ná-nimiza voloi.»

Izelay le nuiti gaalu daa velesi i

¹⁹ Nimiza vai naa le ega oluma,

26

¹ G o GALAGI ni Moize ta zala a ula nui Elezaal ma, nii é ga Aal n ná-doun zunui: ² «À Izelay le b i kpein gaalu, é zo kona uufeleg (20) ma, é l zeemaazu, e elei ta- l ye eiti ti la, Izelay le nuiti kpein su, niiti ta zoo ti li k ma .»

³ Moize ta zala a ula nui Elezaal, ti ni ti

Moa e n m i zu, Zulud n oba , Zeeliko letema , ti ma: ⁴«Ada aazu gaalugi wosu, é zo kona uufeleg (20) ma, é l zeemaazu, e elei G o GALAGI ma levei veeni la Moize ya.»

Izelay le nu us iti p t , niiti ti ulani Ezipete yooi a:

⁵ Izelay le nii daa ga Zak e, ná-doun zunu m ungi é s l ni, daaseigi ni ga Lu n. Lu n ná-doun zunuiti ti-mavofodaiti, ti ni ga: Geen ke mavofodaiti, Palu mavofodaiti, ⁶ G selon mavofodaiti, ta Kaalemi mavofodaiti. ⁷ Lu n mavo-fodaiti tieg i ni ga zunu waa uunaani maazu sa ag und fela puusa ag (43 730). ⁸ Palu ná-doun zunui ni ga Elia e. ⁹ Naa a é ni ga Nemuw le k , ta Datan, ta A ilame. Datan naa, ta A ilame ti ni ga kundi iiti b b i untu , ti wuze eni Moize ta Aal n laal ma, ta K lee ná-nu ulugiti, si gi zu ti wuze eni la G o GALAGI laal ma. ¹⁰ Zooi laa alini, é ti maal u, ta K lee, si gi zu ná-nu ulugiti ti zaani la, ta si gi zu abui zunu unfeleg puul lug (250) alani la. Ti ni nu us iti b ga kiz su vai. ¹¹ K l K lee ná-doun zunuiti ti la ni zaani.

¹² Simiy n ná-doun zunuiti, e elei ti-mavofodaiti ti la, ti ni ga: Nemuw le mavofodaiti, Yamin mavofodaiti, Yakin mavofodaiti, ¹³ Zeela mavofodaiti, ta Sayile mavofodaiti. ¹⁴ Simiy n mavofodaiti tieg i ni ga zunu waa uufele maazu fele unfeleg (22 200).

¹⁵ Gade ná-doun zunuiti, e elei ti-mavofodaiti ti la, ti ni ga: Sefon mavofodaiti, Gagi mavofodaiti, Suni mavofodaiti, ¹⁶ W zenii mavofodaiti, Eli mavofodaiti, ¹⁷ Al de mavofodaiti, ta Aleeli mavofodaiti. ¹⁸ Gade

mavofodaiti tieg i ni ga zunu waa uunaanig und lug (40 500).

¹⁹ Zuda ná-doun zunuiti ti ni ga ε l ta W nan. ε l ta W nan ti zaani Kanaan yooi zu. ²⁰ Zuda ná-doun zunuiti, e elei ti-mavofodaiti ti la, ti ni ga: Seela mavofodaiti, Peel se mavofodaiti, ta Zeela mavofodaiti. ²¹ Peel se ná-doun zunuiti ti-mavofodaiti ti ni ga: G selon mavofodaiti ta Gamule mavofodaiti. ²² Zuda mavofodaiti tieg i ni ga zunu waa uul fela maazu l zita und lug (76 500).

²³ Isakaal ná-doun zunuiti, e elei ta-wolodamaiti ti la, ti ni ga: T la mavofodaiti, Puva mavofodaiti, ²⁴ Yasu e mavofodaiti, ta Simelon mavofodaiti. ²⁵ Isakaal mavofodaiti tieg i ni ga zunu waa uul zita maazu naani unsa ag (64 300).

²⁶ Za ul n ná-doun zunuiti, e elei ti-mavofodaiti ti la, ti ni ga: Seel de mavofodaiti, Elon mavofodaiti, ta Yaaley le mavofodaiti. ²⁷ Za ul n mavofodaiti tieg i ni ga zunu waa uul zita und lug (60 500).

²⁸ Zoz fe ná-doun zunuiti, e elei ti-mavofodaiti ti la, ti ni ga: Manasee ta Efelayime. ²⁹ Manasee ná-doun zunuiti ti-mavofodaiti ti ni ga: Makiil mavofodaiti, Galaade mavofodaiti, nii é ni ga Makiil ná-doun zunui. ³⁰ Galaade ná-doun zunuiti ti-mavofodaiti ti ni ga: Yeez l mavofodaiti, Geel ke mavofodaiti, ³¹ Aseliy le mavofodaiti, Sik me mavofodaiti, ³² Semida mavofodaiti, ta Geef l mavofodaiti. ³³ Geef l ná-doun zunui Sel fe ade la ni doun zunua z l ni, k l é doun anzanuiti s l ni, ti-laaseigiti kaa: Maala, Noa, G gela, Mileka ta Ti-ilesa. ³⁴ Manasee mavofodaiti tieg i ni ga zunu waa uul lug maazu feleg und fela (52 700).

³⁵ Efelayime ná-doun zunuiti, e elei ti-mavofodaiti ti la, ti ni ga: Suteela mavofodaiti, Beek l mavofodaiti, ta Ta an mavofodaiti. ³⁶ Suteela ná-doun zunuiti ti-mavofodaiti ti ni ga: Elan mavofodaiti. ³⁷ Efelayime mavofodaiti tieg i ni ga zunu waa uusa ag maazu feleg und lug (32 500). Zoz fe ná-doun zunuiti kana, e elei ti-mavofodaiti ti la.

³⁸ B nzam n ná-doun zunuiti, e elei ti-mavofodaiti ti la, ti ni ga: Beela mavofodaiti, Ase le mavofodaiti, Ayilame mavofodaiti, ³⁹ Sufame mavofodaiti, ta Gufame mavofodaiti. ⁴⁰ Beela ná-doun zunuiti ti-mavofodaiti ti ni ga: Aalede mavofodaiti ta Naaman mavofodaiti. ⁴¹ B nzam n mavofodaiti tieg i ni ga zunu waa uunaani maazu l lug und zita (45 600).

⁴² Dan ná-doun zunuiti, e elei ti-mavofodaiti ti la, ti ni ga: Su ame mavofodaiti. ⁴³ Su ame mavofodaiti tieg i ni ga zunu waa uul zita maazu naanig unnaanig (64 400).

⁴⁴ As l ná-doun zunuiti, e elei ti-mavofodaiti ti la, ti ni ga: Yimena mavofodaiti, Yisevi mavofodaiti, ta Belia mavofodaiti. ⁴⁵ Belia ná-doun zunuiti ti-mavofodaiti ti ni ga: Gee l mavofodaiti ta Malekiy le mavofodaiti. ⁴⁶ Anzanu loun ni As l ya, daaseigi ni ga Seela. ⁴⁷ As l mavofodaiti tieg i ni ga zunu waa uul lug maazu sa ag unnaanig (53 400).

⁴⁸ N fetali ná-doun zunuiti, e elei ti-mavofodaiti ti la, ti ni ga: Yaasey le mavofodaiti, Guni mavofodaiti, ⁴⁹ Yees l mavofodaiti, ta Sileeme mavofodaiti. ⁵⁰ N fetali mavofodaiti tieg i ni ga zunu waa uunaanig maazu l lug unnaanig (45 400).

⁵¹ Izelay le nuiti tieg i ni ga zunu waaund zita maazu ila und fela puusa ag (601 730).

Zooi aa w vai
⁵² G o GALAGI ni Moize , é ma:
⁵³ «Zooi aa w bolodaiti ba, é zoloo nuiti tieg iti ma. ⁵⁴ Bolodaiti ti m in ai, a zoi ve ti ya ga b l a, niiti ti l i ai, è zoi tago ve ti ya. Es gi-lagilagi ná-zoi a ve zea, é zoloo ti-lieg i ma. ⁵⁵ K l zoi aa a w ga kpakutoomai. Ta ti z l ga t n , e elei ti- ni ta-wolodaiti daaseigi la. ⁵⁶ Zooi aa a w ga kpakutoomai, naati z zu, niiti ti wola m in ai, ta niiti ti wola la m inni.»

Leevi nuiti gaalu daa velesi i

⁵⁷ Leevi nuiti, ti aaluni, e elei ti-mavofodaiti ti la, ti ni ga: G leson mavofodaiti, Ke ate mavofodaiti, ta Melali mavofodaiti. ⁵⁸ Leevi mavofodaiti ti ni ga: Li eni mavofodaiti, Gee el n mavofodaiti, Maali mavofodaiti, Musi mavofodaiti, ta K lee mavofodaiti. Ke ate Amelame z l ni. ⁵⁹ Amelame anza laaseigi ni ga Y kee de, Leevi ná-doun anzanui, nii é z l ni Leevi Ezipete yooi zu. É doun a z l ni Amelame ga Aal n ta Moize, ta Miliyame, nii é ni ga ti- aazeelai. ⁶⁰ Niiti ti z l ni Aal n ti ni ga Nada e, A iyu, naa Eleazaal a, ta Itamaal. ⁶¹ Nada e ta A iyu ti zaani, naa ni si gi zu ti aani la ga abu iligi G o GALAGI akala.

⁶² Niiti ti aaluni, zunuiti kpein é zo alu gila ma, é l zeemaazu, zunuiti ta zunu lointi, ti ni ga zunu waafeleg maazu sa ag (23 000). Ti la ni ti ni Izelay le nuiti ba, ti a ti aalu, maz l zou la ni veeni ti ya Izelay le nuiti saama.

Gaalugi unseizu

⁶³ Naati ka Moize ta Elezaal ti ti aaluni Moa e n m iti su, Zulud n oba , Zeeliko letema .
⁶⁴ Niiti kpein Moize ta zala a ula nui Aal n ti ti aaluni Sinayi te ebai zu, naa ta n p ge la m ni niiti saama. ⁶⁵ Maz l G o GALAGI ni ti ma: «Ta zaazu te ebai zu.» Gila kpalaa ge la ni y ni vulua, é ula Yefunee ná-doun zunui Kal e olu, ta Nun ná-doun zunui Zozuwe.

27

T gi é lo anzanuiti
 ta- ogani ze e vaiti ba

¹ Anzanu loun l lug ni ná, ti-laaseigi ga: Maala, Noa, G gela, Mileka, ta Tiilesa. Ti- laa- seigi ni ga Sel fe ade, Geef l ná-doun zunui. K wolani ti ni ga Galaade, ta Makiil, ta Manasee, ta Zoz fe. Anzanu naati ka ti aani, ² ti lo Moize akala, ta Elezaal, ta kundi iiti, ta b b i kpein, GALA daa omi se e l i laa , ti ma: ³ «Gi- zaa te ebai zu, k l é la ni naati ta- gi zu, niiti ti wuze eni G o GALAGI laal ma, K lee ná-nu ulugiti, k l é zaani ga kp otoi maa ele, doun zunu la ni zea.

⁴ Leeni vaa zu gi- laaseigi a ula ná-bolodai zaama, t zeí doun zunu alagi maa ele ma? Gi- da ve, gi- k lointi saama.»

⁵ Moize liini ga ti-maavai G o GALAGI akala.

⁶ G o GALAGI ni Moize ma: ⁷ «Gaamai a Sel fe ade ná-doun anzanuiti ti bosu. Da zooi ve ti ya, é ga t n i, ti- k lointi saama. Tiya a a ti- n n i le e ti . ⁸ Da Izelay le nuiti p , è ti ma: Si gi zu zunui ta zaazu la, é la doun zunu y ni, wa ná-poganii ve ná-doun anzanui ya. ⁹ Ni doun anzanu la zea, wa ná-poganii ve

k lounti zea. ¹⁰ Ni k loun a ti la b ,
 wa ná-poganii ve k k lounti zea. ¹¹ Ni
 k loun a ti la k , wa ná-poganii
 le e ná-nu ite itegi ta bolodai zu, naa a a y
 zea. To a ga devei ta t gi Izelay le nuiti b ,
 e elei G o GALAGI ma levei veeni la Moize
 ya.»

Zozuwe vai ga Moize otogi

(T S i Velesi 31:1-8)

¹² G o GALAGI ni Moize ma: «L A alime
 izei nii ma, è w l zooi a, gè feezu Izelay le
 nuiti b . ¹³ Da w l zu ba, k l a alaagi a
 zaazu, è li è-m m wolani p , ti zaai, e elei è-
 loin Aal n zaani la, é li m m wolani p ti
 zaai. ¹⁴ Maz l wo ga kololala nuiti nà-
 devei laal ma, Sin te ebai zu, si gi zu b b i zu
 nu us iti ti maa aalii ni la, ti kp i
 bà. Wo la ni nà- adedai maawuini nu us iti
 gaazu, é lo zi i vai a, ti ni maalolisu.» (Naa ni
 ga Meeli a i ná-fai é ni Kad se, Sin te ebai
 zu.)

¹⁵ Moize ni G o GALAGI , é ma:

¹⁶ «G o GALAGI é ga kpus i kpein ta-z nvuiti ta-
 GALAGI, a i yiimaze e ga nu, è sei b b i
 unda, é ga kundi ii, ¹⁷ nui nii a losu ti
 untu k zu ti, é a li ga tiye, é a a
 ga tiye, nii a k G o GALAGI ná-nu us iti ti
 mina e elei baalagiti ti la, ti mak nu la ná.»

¹⁸ G o GALAGI ni Moize ma: «Nun ná-doun
 zunui Zozuwe ze e, zunu e nii z nvui zeini su, a
 yeela ma. ¹⁹ Da lii la, è sei zala a ula nui Elezaal
 akala, ta b b i kpein, è deveiti fe zea ti aazu.
²⁰ Da a- undi ilai ma zobogi ta ve zea, naa a a
 k Izelay le b i olo b . ²¹ To a ze zala a

ula nui Elezaal akala, naa a a gaaza a t un b , ga anii nii daaseigi ga wuulimegi. Nii n p a bona, ele ana Zozuwe ta Izelay le nu us iti ta-ta-vaiti so da.»

²² Moize k ni, e elei G o GALAGI ma levei veeni la zea. É Zozuwe zeini zala a ula nui Elezaal akala, ta b b i kpein. ²³ É yeeiti daani ma, é deveiti fe zea, e elei G o GALAGI boni la ma.

28

T gi é lo zala aiti ba

(Egez de 29:38-46)

¹ G o GALAGI ni Moize , é ma: ² «Niima levei laazeeli Izelay le nuiti ma, è ti ma: Wa dama kp , wo n n ma veb anii ve, yee ala ag i zu, é ga nà-zala aiti, daamianigiti ti alazu abui a, ti b ga ani maku n ai. ³ Da ti ma: Folo-o-folo, wa kona gila baala sin feleg ula, nii n uzu la ba, G o GALAGI ga gala zala ai, nii abui galazu. ⁴ Da baala zi o ilagi ula ga zala ai sobui, è z ma aala zi oi ula kp k i, ⁵ naa veb anii a, nii é ga ulu vuk ag i kilo sa ag , gaay gai ga wolive wul ag i lit l ila ta tukp (1,5). ⁶ Gala zala ai ana, folo-o-folo, nii é zu ulazu, e elei deveai la Sinayi gizei ma. Zala ai e, nii abui galazu, makugi n ai G o GALAGI . ⁷ Wa puya zala ai baala zi o m ungi a, ga d aagi lit l ila ta tukp (1,5), ada adegai zu a wa puya zala ai naa ula ná, ga d aagi G o GALAGI . ⁸ Baala zi oi velesi i a ula ga zala ai kp k i, veb anii ta puya zala ai, niiti ti gai sobu gelei a,

naa ma ziiti n ba. Zala ai e, nii abui galazu,
makugi n ai G o GALAGI .

Doo o foloi ma zala aiti

⁹ «Doo o foloi, wa baala zi o feleg ula ga
zala ai, niiti ti kona gila n a, n uzu n p
ge la ba, è veb anii u ma ga ulu vuk ag i
kilo l zita, gaay gai ga gul i, puya zala ai u ma.
¹⁰ Wa gala zala ai naa ula doo o foloi ilagilagi. Naa
kpein ge gala zala ai a, é ulazu folo-o-folo, ta
ná-puya zala ai.

Alugi laa ulazu ma zala ai

¹¹ «Alugi laa ulazu , wa nik zin okpa fe-
leg ula ga gala zala ai G o GALAGI ,
ta baala sin ila, ta kona gila baala sin l fela,
n uzu mina ti a. ¹² Wa veb anii
gala zala a zuaiti ba, to a ga ulu vuk ag i,
gaay gai ga gul i: kilo taa uug nik zin i
ilagilagi , ta kilo l zita baala sin i , ¹³ ta
kilo sa ag baala zi oi ilagilagi . Gala zala ai
e, zala ai nii abui galazu, makugi n ai G o
GALAGI . ¹⁴ Puya zala aiti ta zu ga d i
lit l sa ag , é nik zin ilagi a,
lit l feleg baala sin i a, ta lit l ila
ta tukp (1,5) ge baala zi oi a. Gala zala aiti
kana, ta ulazu alugi laa ulazu , alu-o-alu,
konagi zu. ¹⁵ Wa boli zin i ula alaa ga koto gba
zala ai G o GALAGI . Naa kpein ge gala
zala ai a, é ulazu folo-o-folo, ta ná-puya zala ai.

Pakegi ma zala aiti

(*Leevi Nuiti 23:5-14*)

¹⁶ «Alu m ungi ma volo puug maazu naanisi i (14)
a zu ga G o GALAGI ná-Pakegi.

¹⁷ «Alugi naa ma volo puug maazu l lusi i
 (15) a f tii l zeizu ma. Bului nii l la su,
 naa a wa miizu ey su folo l fela. ¹⁸ Folo
 m ungi, wa gaal ba adegai wo, wo la boti n p
 k a, e elei wa a k la, ¹⁹ wa nik zin
 okpa feleg ula ga gala zala ai G o GALAGI
 , ta baala sin ila, ta kona gila baala sin
 l fela, n uzu mina ti a. ²⁰ Wa veb anii
 gala zala a zuaiti ba, to a ga ulu
 vuk ag i, gaay gai ga gul i: kilo taa uug
 nik zin i ilagilagi , ta kilo l zita baala sin i
 , ²¹ ta kilo sa ag baala zi oi ilagilagi .
²² Wa boli zin ila kula ga koto gba zala ai, naa
 a a k koto gba vai wo . ²³ Naati kpein
 ta laazu gala zala ai maazu, é ulazu sobu-o-sobu.
²⁴ Folo-o-folo, folo l fela laawu, wa naama laamianigiti
 kula, nii abui galazu, makugi n ai G o GALAGI
 . Wa ti ula ga zala ai, é gala zala ai
 a, é ulazu folo-o-folo, ta ná-puya zala ai. ²⁵ Foloi
 l felasi i, wa gaal ba adegai wo, wo la boti n p
 k a, e elei wa a k la.

Pantekote voloi ma zala aiti
 (Leevi Nuiti 23:15-22)

²⁶ «Zooi a l n m ungit ma oozun voloi,
 wo aazu veb anii veezu la G o GALAGI ,
 ga ani niin iti, d iti ma v tii, wa gaal ba
 adegai wo, wo la boti n p k a, e elei wa
 a k la. ²⁷ Wa nik zin okpa feleg ula
 ga gala zala ai, ta baala sin ila, ta kona gila baala
 sin l fela, makugi n ai G o GALAGI .
²⁸ Wa veb anii gala zala a zuaiti ba, to a
 ga ulu vuk ag i, gaay gai ga gul i:
 kilo taa uug nik zin i ilagilagi , ta kilo

l zita baala sin i ,²⁹ ta kilo sa ag baala zi oi ilagilagi .³⁰ Wa boli zin i ula alaa, naa a a k koto gba vai wo .³¹ Wa suai niiti kula, n uzu mina ti a, ta ta- uya zala aiti. Naa kpein ge gala zala ai a, é ulazu folo-o-folo, ta ná-veb anii.

29

Pu uf v tii ma zala aiti

(Leevi Nuiti 23:23-25)

- ¹ «Alugi l felasi i ma volo m ungi, wa gaal ba adegai wo. Wo la boti n p k a, e elei wa a k la. To a wo ga pu u f yeei.
- ² Wa nik zin okpa gila kula ga gala zala ai, ta baala sin ila, ta kona gila baala sin l fela, n uzu mina ti a, makugi n ai G o GALAGI .
- ³ Wa veb anii gala zala a zuaiti ba, to a ga ulu vuk ag i, gaay gai ga gul i: kilo taa uug nik zin i , ta kilo l zita baala sin i ,⁴ ta kilo sa ag baala zi oi ilagilagi .
- ⁵ Wa boli zin ila kula ga koto gba zala ai, naa a a k koto gba vai wo .⁶ Naama zala aiti ta gala zala aiti ba, niiti ti ulazu alu-o-alu ta folo-o-folo, ta ta-veb aniiti, ta ta- uya zala aiti, e elei deveai la t gi zu ta-vaa zu. Zala aiti be, niiti abui ti alazu, makugi n ai G o GALAGI .

Koto gba voloi ma zala aiti

(Leevi Nuiti 23:26-32)

- ⁷ «Alugi l felasi i ma volo puug i ma, wa gaal ba adegai wo. Wa zugi zo, wo la boti n p k a.
- ⁸ Wa nik zin okpa gila kula ga gala zala ai, ta baala sin ila, ta kona gila baala sin l felaiti, n uzu mina ti a, makugi n ai G o

GALAGI . ⁹ Wa veb anii gala zala a zuaiti ba, to a ga ulu vuk ag i, gaay gai ga gul i: kilo taa uug nik zin i , ta kilo l zita baala sin i , ¹⁰ ta kilo sa ag baala zi oi ilagilagi . ¹¹ Wa boli zin i ula alaa ga ga koto gba zala ai. Naa kpein ge koto gba zala ai a, nii é ulazu koto gba voloi, ta gala zala ai, nii é ulazu folo-o-folo, ta ná-veb anii, ta ta- uya zala aiti.

Kota lo f tii ma zala aiti

(Leevi Nuiti 23:33-44)

¹² «Alugi l felasi i ma volo puug maazu naanisi i (14) ma, wa gaal ba adegai wo, wo la boti n p k a, e elei wa a k la. Wa f tii ula G o GALAGI l bi vai ma, wa naa folo l fela laawu. ¹³ Wa nik zin okpa puug maazu sa ag (13) ula ga gala zala ai, ta boli zin feleg , ta kona gila baala sin puug maazu naanig (14), n uzu mina ti a, makugi n ai G o GALAGI . ¹⁴ Wa veb anii gala zala a zuaiti ba, to a ga ulu vuk ag i, gaay gai ga gul i: kilo taa uug nik zin i ilagilagi , ta kilo l zita baala sin i ilagilagi , ¹⁵ ta kilo sa ag baala zi oi ilagilagi . ¹⁶ Wa boli zin i ula alaa ga koto gba zala ai. Naa kpein ge gala zala ai a, é ulazu folo-o-folo, ta ná-veb anii, ta ná-puya zala ai.

¹⁷ «Foloi velesi i ma, wa nik zin okpa puug maazu feleg (12) ula ga zala ai, ta baala sin feleg , ta kona gila baala sin puug maazu naanig (14), n uzu mina ti a. ¹⁸ Wa veb aniiti ta puya zala aiti p zala a zuaiti ba, k gi lieg i zoloo ti-lieg i ma, e elei deveai la t gi zu. ¹⁹ Wa boli zin i ula alaa ga koto gba zala ai. Naa kpein

ge gala zala ai a, é ulazu folo-o-folo, ta ná-veb anii, ta ná-puya zala ai.

²⁰ «Foloi za asi i ma, wa nik zin puug maazu ila (11) kula ga zala ai, ta baala sin feleg , ta kona gila baala sin puug maazu naanig (14), n uzu mina ti a. ²¹ Wa veb aniiti ta puya zala aiti p zala a zuaiti ba, k gi lieg i zoloo ti-lieg i ma, e elei deveai la t gi zu. ²² Wa boli zin i ula alaa ga koto gba zala ai. Naa kpein ge gala zala ai a, é ulazu folo-o-folo, ta ná-veb anii, ta ná-puya zala ai.

²³ «Foloi naanisi i ma, wa nik zin puug ula ga zala ai, ta baala sin feleg , ta kona gila baala sin puug maazu naanig (14), n uzu mina ti a. ²⁴ Wa veb aniiti ta puya zala aiti p zala a zuaiti ba, k gi lieg i zoloo ti-lieg i ma, e elei deveai la t gi zu. ²⁵ Wa boli zin i ula alaa ga koto gba zala ai. Naa kpein ge gala zala ai a, é ulazu folo-o-folo, ta ná-veb anii, ta ná-puya zala ai.

²⁶ «Foloi l lusi i ma, wa nik zin taa uug ula ga zala ai, ta baala sin feleg , ta kona gila baala sin puug maazu naanig (14), n uzu mina ti a. ²⁷ Wa veb aniiti ta puya zala aiti p zala a zuaiti ba, k gi lieg i zoloo ti-lieg i ma, e elei deveai la t gi zu. ²⁸ Wa boli zin i ula alaa ga koto gba zala ai. Naa kpein ge gala zala ai a, é ulazu folo-o-folo, ta ná-veb anii, ta ná-puya zala ai.

²⁹ «Foloi l zitasi i ma, wa nik zin l sa a ula ga zala ai, ta baala sin feleg , ta kona gila baala sin puug maazu naanig (14), n uzu mina ti a. ³⁰ Wa veb aniiti ta puya zala aiti p

zala a zuaiti ba, k gi lieg i zoloo ti-lieg i ma,
e elei deveai la t gi zu. ³¹ Wa boli zin i ula
alaa ga koto gba zala ai. Naa kpein ge gala
zala ai a, é ulazu folo-o-folo, ta ná-veb anii, ta ná-
puya zala ai.

³² «Foloi l felasi i ma, wa nik zin l fela ula
ga zala ai, ta baala sin feleg , ta kona gila baala
sin puug maazu naanig (14), n uzu mina
ti a. ³³ Wa veb aniiti ta puya zala aiti p
zala a zuaiti ba, k gi lieg i zoloo ti-lieg i ma,
e elei deveai la t gi zu. ³⁴ Wa boli zin i ula
alaa ga koto gba zala ai. Naa kpein ge gala
zala ai a, é ulazu folo-o-folo, ta ná-veb anii, ta ná-
puya zala ai.

³⁵ «Foloi l sa asi i ma, wa GALA d bi aal bai
wo. Naama voloi, wo la boti n p k a, e elei
wa a k la. ³⁶ Wa nik zin ila kula ga gala
zala ai, baala sin ila, ta kona gila baala sin l fela,
n uzu mina ti a, makugi n ai G o
GALAGI . ³⁷ Wa veb aniiti ta puya zala aiti p
zala a zuaiti ba, k gi lieg i zoloo ti-lieg i ma,
e elei deveai la t gi zu. ³⁸ Wa boli zin i ula
alaa ga koto gba zala ai. Naa kpein ge gala
zala ai a, é ulazu folo-o-folo, ta ná-veb anii, ta ná-
puya zala ai.

³⁹ «Naa a wa k G o GALAGI , wa-
v ti voloiti su, é ula wa-veb aniiti polu, wo ti laai
isu, ta wa-minaze e daazeeli zala aiti, ti ga wa-
alaa zala aiti, ta wa-veb aniiti, ta wa- uya zala aiti, ta
wa-yiil i zala aiti.»

30

¹ Moize devei naati kpein boni Izelay le nuiti ma, niiti
G o GALAGI ti veeni zea.

T gi é lo minaze egiti ba

² Moize ni Izelay le nuiti ma wolodama undi iiti p , é ni ti ma: «Devei t , nii G o GALAGI feai: ³ Si gi zu zunui ta minaze ezu la G o GALAGI , aa é konai wo, é il fai ta a, nii é p ga é k , é la m daawooi ze ea ma. To a naa kpein k , niiti ti ulaai da, é bo.

⁴ «Ni anzalopoi ta, nii é k ná-p l i wu d , a minaze e k na G o GALAGI , é ili ga naa, ⁵ ni k a ná-minaze e fai ta ná-kona vai zu w na, é iliai la, ni k a maa na kp , é la faa woni t un tetegi, ná-minaze egiti ta ná-konaiti kpein ta y ma, niiti é iliai ga tiye. ⁶ K l ni k la yeezeini bu, yeei n é faa w gai la su, minaze egiti ta konai kpein é iliai la, naati ti la m y ga ma. G o GALAGI a suvaay , maz l k la yeezeini ti wu.

⁷ «Ni to a zini b , é minaze egaa ai na, aa é iliai na, ga kp i ta nii kulaai na da, é bo, ⁸ ta sinigi a faa w na su, é maa kp t un tetegi voloi n é faa w gai la su, ná-minaze egiti ta y ma, ta konaiti é iliai ga tiye, ta y ma. ⁹ K l ni sinigi la yeezeini bu, voloi n é su w su da, é minaze egi aa a, nii é k ai, ta kp i kulaai daa , niiti é iliai ga tiye, G o GALAGI a suvaay .

¹⁰ «Poanzai, aa anzanui ti l ai ba, minaze egi naa a bo, aa konai n p kulaai daa , nii é ilizu la, giliai a y de.

¹¹ «Anzanui nii é zini b , naa a minaze egaa na, aa é ili ga konai ta, ¹² sinigi a faa w na su, é maa kp , é la yee ulani bu, é

a l , ná-minaze egiti kpein ta y ma, ta kona wooi n p é iliai la. ¹³ K l ni sinigi a l na, voloi n é su w su da, ná-minaze egi kpein ta kona wooi kpein é lo t i a, aa daawooi a, naati ti la y ga ma. Sinigi ti aa aa, G o GALAGI a suvaay . ¹⁴ Sinigi a zoo é ti y ma, aa é minaze egi kpein kolo olo, aa konai kpein nii a zoo l zu la anii ta a. ¹⁵ Ni sinigi la l ni, a maa na kp ey su poluma zobui zeeli, anzai a ili minaze egi kpein su, ta kona woointi kpein su, é ti woga. É vaa bu ga é ti mak , t zeí é maa ga kp , é la faa woni, foloi é m niga da. ¹⁶ K l ni to a ti ze e ma, foloi tanigaani te ega oluma, kpega oluma ga su w , to a anzai ná-faa aaza golai ma as í ze e.»

¹⁷ T giti kana, niiti G o GALAGI ti veeni Moize ya, é il zunui ta anzai ti y zu a, doun k i ta ná-doun anzanui ti y zu a, si gi zu é ga nu niin i, é k ná-p l i wud .

31

Pil s l fai Madiyan nuiti ma

¹ G o GALAGI ni Moize , é ma: ² «Izelay le nuiti t n i otokula Madiyan nuiti ma, naa olu, a li niina è-m m wolani p , ti zaai.»

³ Moize ni nu us iti p , é ti ma: «À zunui tanigaani maa ili ga k z laiti wo zaama, ti li Madiyan nuiti daal ma, naa a a k , G o GALAGI ná-potokulai laazeeli Madiyan nuiti ma. ⁴ Bolodai ilagilagi zu, wa zunu waagila (1 000) kula ti zaama, wo ti le e k ma .»

⁵ Ti ziimaze egi woni Izelay le nu us iti saama, bolodai ilagilagi zu, zunu waagilagila (1 000), ti-lieg i

ni ga zunu waapuug maazu feleg (12 000) ti maa iliai k vai ma. ⁶ Moize ti le eni k ma , é Finease ti a, zala a ula nui Eleazaal ná-doun zunui, naa a é ni seizu adegai ma z laiti se ezu, ta pu ugiti é a a poogiti d la.

⁷ Ti k z laiti se eni, ti li Madiyan nui ita daal ma, e elei G o GALAGI devei veeni la Moize ya. Ti zunuiti kpein paani, ⁸ é Madiyan nui ta-masa d lug a, ti ga: Evi, Leek me, Suul, Guul, ta Lee a. Ti Bey l ná-doun zunui Balaame alaagi aani ga bo a z kp i. ⁹ Izelay le nui ti Madiyan anzanuiti ta ti-lointi soni ga du iti, ti li ga tiye. Ti ta-zuaiti soni, ta ta-logani ulugiti kpein, é ti-yea ligi kpein ba. ¹⁰ Ti abui loni ta-laaiti kpein ba, ti ti ni zeini ná, ta ti- uuzu ti kpein. ¹¹ Ti liini ga aniiti kpein ti ti zoni k ma , nui ti toganiiti ba. ¹² Ti liini ga du iti, ta k zoganiiti, ta k i zu aniiti Moize , ta zala a ula nui Eleazaal, ta Izelay le b i, naati ti ni uuni Moa e n m i zu, Zulud n oba , Zeeliko letema .

K nui ti ade fai

¹³ Moize ta zala a ula nui Eleazaal ta b b i ná-kundi iiti kpein ti wuze eni, ti li, ti laa omisu , ti- uuzu olu elei. ¹⁴ Moize yii aawanani k ulu aiti ma, nu waagilagila kundi iiti, ta nu ungilagila kundi iiti, niiti ti aani, ti ze e k ma . ¹⁵ Moize ti aaza ani, é ti ma: «Lee vaa zu wo niima anzanuiti kpein z gai vulua? ¹⁶ À iz su ga, tiya a ti Balaame ná-t n gooi zoni, ti Izelay le nui ti d woo aladai zu, G o GALAGI laal ma, Pey l ná-fai zu, naa a é aani ga maan i G o GALAGI ná-nu us iti saama. ¹⁷ Niizu niina, à zunu loungoiti kpein paa, wo anzanui

kpein paa, niiti ti zunu vaa w gai na. ¹⁸ Anzanu loungoiti, niiti ti la d zunu laakoba vaa w , naati n a wa ti y ná, wo ti mak .

¹⁹ «W un wa, à li, wo u ada ila ade- uuzu olu , wo y ná folo l fela laawu, w iti wo nu aai, aa wo v u pooma a, wa ade foloi za asi i, ta foloi l felasi i, wa-o, wa-lu iti-yo. ²⁰ Wa se eiti kpein ade alaagi, s la kpein kp t ai ga k l i, aa boli le a ze ei kpein, ta ani aka kpein é ga gului.»

²¹ Zala a ula nui Elezaal ni k nuiti p , ti ze eni k ma , é ti ma: «À w l faazeikpasui a, é t gi zu, G o GALAGI ma levei veai Moize ya: ²² zanugi, walii, k lu igi, k lui, fo agi, ta b b gi, ²³ anii kpein nii a zoo l zu abui a, é la ala, wa naa l abui a, é ade. Naa olu, wa ti l alaa zi adegai wu. K l , s la kpein é la zooga l zu abui a, wa naati d n zi adegai wu. ²⁴ Wa wa-ze eiti gba, foloi l felasi i, wa ade niina, naa oluma, wa zoo l zu ade- uuzu .»

K zoganiiti gaa w vai

²⁵ G o GALAGI ni Moize ma: ²⁶ «Zala a ula nui Elezaal ze e, é è a, ta nu us iti ta- l ye eiti ma undi iiti, wo k zoganiiti gaalu, du iti ta toganiiti. ²⁷ Da k zoganii naati gaa w su fele, ma ali saamai ve k nuiti zea, ma ali saamai ve nu us i z iti kpein zea. ²⁸ Nii é zu ga k nuiti t n i, veb anii a ze e ba, é ga G o GALAGI n n i, nu ila ka ze e nu und lug i (500) zaama, togani ila ka ze e togani und lug i (500) zaama, ma wolaiti ta ma goiti ta soovalegiti saama. ²⁹ Ma ali saamai nii feai ti ya, a se e naa a, è fe zala a ula nui Elezaal

ya, é ga veb anii se eai ba G o GALAGI
 . ³⁰ Ma ali saamai nii é zu ga Izelay le
 nuiti t n i, a nu ila se e nu uul lug i (50)
 zaama, è togani ila se e togani uul lug i (50)
 zaama, ma wolaiti ta ma goiti ta soovalegiti saama, è ti ve
 Leevi nuiti zea, niiti G o GALAGI ná-se e l
 adegai mak fai alivaai ti ma.»

³¹ Moize ta zala a ula nui Elezaal ti k ni,
 e elei G o GALAGI ma levei veeni la Moize ya.

³² K zoganiiti niiti k nuiti ti aani la, naa
 ni ga: baalagi ta bolii waaund zita waa uul fela
 maazu l lu (675 000), ³³ nik waa uul fela maazu
 feleg (72 000), ³⁴ soovale waa uul zita maazu
 ila (61 000), ³⁵ anzanu loungoi niiti ti la ni
 d zunu laakoba vaa w , naati ti ni ga nu
 waa uusa ag maazu feleg (32 000).

³⁶ Ma ali saamai nii é ni ga k
 nuiti t n i, tieg i ni ga: baalagi ta bolii
 waaunsa ag waa uusa ag maazu l fela
 und lu (337 500), ³⁷ naa a und zita puul fela
 maazu l lug i (675) ze eni ba, é ga G o
 GALAGI n n i, ³⁸ nik waa uusa ag maazu
 l zitai (36 000), naa a puul fela maazu feleg i
 (72) ze eni ba, é ga G o GALAGI n n i,
³⁹ soovale waa uusa ag und lug i (30 500), naa
 a puul zita maazu ilagi (61) ze eni ba, é
 ga G o GALAGI n n i, ⁴⁰ nu us waapuug
 maazu l zitai (16 000), naa a nu uusa ag maazu
 feleg i (32) ze eni ba, é ga G o GALAGI
 n n i. ⁴¹ Veb anii kpein é ni ga G o
 GALAGI n n i, Moize naa ze eni, é pu zala a ula
 nui Elezaal yeezu, e elei G o GALAGI ma
 levei veeni la zea.

⁴² Ma ali saamai é ni ga Izelay le nu us iti t n i, nii Moize puuni y , k nuiti t n i oluma, ⁴³ naa ni ga: baalagi ta bolii waaunsa ag waa uusa ag maazu l fela und lu (337 500), ⁴⁴ nik waa uusa ag maazu l zita (36 000), ⁴⁵ soovale waa uusa ag und lu (30 500), ⁴⁶ nu us waapuug maazu l zita (16 000).

⁴⁷ Ma ali saamai é ni ga Izelay le nuiti t n i, Moize nu ilagilagi ze eni nu uul lud lugi (50) kpein ba, é togani ilagilagi ula togani uul lud lugi (50) kpein saama, é ti ve Leevi nuiti zea, niiti ti G o GALAGI ná-se e l adegai mak su, e elei G o GALAGI ma levei veeni la zea.

Faan wuu w fai
ma veb aniiti

⁴⁸ K giti deve undi iiti, waagilagila kundi iiti, ta nu ungilagila kundi iiti, naati ti aani naazu, ⁴⁹ ti Moize ma: «G i gi ga a-woti nuiti, gi k nuiti gaaluga, niiti ti a gá-leveiti bu, ti aav nig , zunu ila kpalaa ge la y ni ná olu gi zaama. ⁵⁰ Gi ilagilagi gá aazu ga zanu s laiti G o GALAGI , ti ga veb aniiti, nii gi ka, zanu balaiti, y l iti, bala aegiti, goizu anigiti, ta k bu ansaiti, é ga koto gba anii t gi letemazu, gi- us iti faa zu, G o GALAGI aazu.»

⁵¹ Moize ta zala a ula nui Elezaal ti yeezeini naama z laiti bu, ti ti veeni ti ya, ti t ai ga zanugi.

⁵² Zanugi kpein nu waagilagila kundi iiti ta nu ungilagila kundi iiti ti gaaluni G o GALAGI , bu gi ni ga kilo ungila puul sa a maazu naanig (184).

⁵³ K nuiti s ge ná-k zoganii ze eni . ⁵⁴ Moize ta zala a ula nui Elezaal ti

zanugi ze eni, nu waagilagila kundi iiti ta nu ungilag-
 ila (kundi iiti zea, ti lii la GALA daa omi se e l i
 wu, é ga iz sui Izelay le nuiti b , G o
 GALAGI aazu.

32

Galaade yooi vee vai

Gade ta Lu n mavofodaiti zea
 (T S i Velesi 3:12-22)

¹ Togani ulu golai ni Lu n mavofodaiti ta
 Gade mavofodaiti zea. Ti kaani ga Yaz l yooi ta
 Galaade yooi ta ga ada ag toganiiti to fai zu. ² Ti
 aani, ti zeeli Moize ma, ta zala a ula nui Elezaal,
 ta nu us iti ta- undi iiti, ti ti ma: ³ «Taaiti
 ti ga, Atal te, Di on, Yaz l, Nimela, G se on,
 Elealee, Se ame, Nee o ta Beyon, ⁴ zooi nii G o
 GALAGI feai Izelay le , to a ga zooi pagai togani
 lo fai ma. Tama, toganii wola m in gi ya g i gi
 ga a-woti nuiti.» ⁵ Ti ni ma: «Ni gi zaalai
 z l g è aazu, yeezei bu, è zooi nii ve gi ya, g i gi
 ga a-woti nuiti. Minagi ud ga Zulud n olu
 elei.»

⁶ Moize bolodama feleg i niiti goo aa oteni, é
 ti ma: «Wa p wo y , wo- lointi ta
 na lia k ma , naa a ale? ⁷ Lee
 vaa zu wo p Izelay le nuiti i te e ti l vai zu
 zooi zu, nii G o GALAGI feezu ti ya? ⁸ Zekana kpein
 n wo- ni ti k ni la, si gi zu gè ti le eni
 la, ti ze e Kad se-Baalenea, ti li, ti zooi t . ⁹ Ti
 l ni, ti zeeli Esek le n m i zu, ti egai ma ga zooi
 t , ti Izelay le nuiti i te eni ga ti mina li zooi
 zu, nii G o GALAGI feezu ti ya. ¹⁰ G o GALAGI
 yii aawanani naama voloi, é ona, é ma: ¹¹ «Zunui
 niiti ti ulaai Ezipete yooi a, é zo kona uufeleg

(20) ma, é l zeemaazu, naati ti la aazulaa zooni ma, nii gè ma ona woga ga nà feezu A alaame ya, ta Izaake, ta Zak e, maz l ti la il ni gòoi olu, ti a olo b ,¹² é ula Kal e olu, Yefunee ná-doun zunui, nii é ga Keenize nui, ta Nun ná-doun zunui Zozuwe, niiti ti il ni G o GALAGI laawooi olu, ti olo b .»

¹³ «G o GALAGI yii aawanani Izelay le nuiti ma, é ti le ete e te ebai zu kona uunaanig (40) laawu, ey su naama yamanii kpein ge ze e ná, niiti ti G o GALAGI wanama vai ni. ¹⁴ W l , wa a wo wo- ni tosu ze ea, e elei wo la ga kotoba nuiti ti z l gai, wo G o GALAGI ná-zii aawanai aal zu ba Izelay le laal ma. ¹⁵ Maz l ni wo la k ni, wo a olo t un b , to a Izelay le y n te ebai zu, wa ga za ui wo niima nu us i kpein undaa ili.»

¹⁶ Ti Moize woo aa oteni, ti ma: «Ba-o, gá sa-saiti n losu , gá-logani ulugiti faa zu, gi taaiti to gá- l ye eiti b . ¹⁷ G un gi letegi, gá maa ili ga k z laiti gaazuvil i zu, gi lo Izelay le nuiti untu , ey su gi l ga tiye naama ada , ná veai ti ya. Gá- l ye eiti gila n a ta y su taaiti su, si igiti ti ti ma, nii a k ti maal u zooni zu nu us iti ba. ¹⁸ Gi la alega ma gá- l iti bu, ey su Izelay le nuiti gilagilagiti ti t n ma yooiti s l . ¹⁹ K l gi la m zou z l ga Zulud n olu elei, an ná maa ooza a, t zeigi g n ma yooi z l ga Zulud n akama folo ulazu elei.»

²⁰ Moize ni ti ma: «Ni wa minaze e gooi naa laazeelina, ni wa maa ilina ga wo k i G o GALAGI aazu, ²¹ ni wa-nuiti kpein ta maa ili, ti Zulud n ud ,

Ɔ o GALAGI aazu, ey su é sili nuiti kpein kp aazu, ²² ni wa ale ma, si gi zu n zooli maa olozu la Ɔ o GALAGI aazu, faa la m a wo a, wa vie naazu Ɔ o GALAGI aazu, ta Izelay le letegi. Naazu, niima ada y zu a ga w n Ɔ o GALAGI aazu. ²³ K l ni wo la k ni ana, wo koto a Ɔ o GALAGI laal ma. À su w ga wa- otoi a wo zum n! ²⁴ À taaiti to wa- l ye eiti b , wo sasaiti to wa-logani ulugiti b . Nii é ulaa wo-la, wo bo, à zi ga naa.»

²⁵ Gade mavofodaiti ta Lu n mavofodaiti ti ni Moize ma: «Da-woti nuiti gá k , e elei màli ii devei wogai la. ²⁶ Gi-lointi, gi-anzaiti, gá-loganiiti, ta gá-logani ulugiti ta y Galaade taaiti su. ²⁷ G i gi ga a-woti zunuiti, gi p gi maa iliai ga k z laiti, gá Zulud n ud , gi k i Ɔ o GALAGI aazu, e elei màli ii bosu da.»

²⁸ Moize devei veeni ta-vaa zu zala a ula nui Eleazaal ya, ta Nun ná-doun zunui Zozuwe ya, é Izelay le wolodama l ye e undi iiti ba. ²⁹ É ni ti ma: «Ni wa Gade mavofodaiti ta Lu n mavofodaiti, wa Zulud n maazu ud na ma, ti maa iliai ga k z laiti, ti k i Ɔ o GALAGI aazu, ey su zooli maa olo wo , wa Galaade yooi ve ti ya ga t n . ³⁰ K l ni ti la Zulud n ud ni, ti ele t ai a de, ga wo k i ma, ta ze wo zaama Kanaan yooi zu.»

³¹ Gade mavofodaiti ta Lu n mavofodaiti ti goo aa oteni, ti ma: «Gá naa , nii Ɔ o GALAGI bogai gi ma, g i gi ga a-woti nuiti. ³² Gá ud , gi maa iliai ga k z laiti, Ɔ o

GALAGI aazu, Kanaan yooi zu, k l gá g n i ma
yooi z l Zulud n akala elei.»

³³ Am l nuiti ta-masagi Si on, ta Basan nuiti ta-
masagi W ge, Moize naati ta-masadai ta ta-yooiti feeni
Gade mavofodaiti zea, ta Lu n mavofodaiti, é
Manasee ná-bolodai ilazu a, nii é ga Zoz fe ná-
doun zunui, é ta-laaiti ba, ta ma yooiti ti ni ti
a.

³⁴ Taai niiti Gade mavofodaiti ti ti loni, ti ni
ga: Di on, Atal te, Al w l, ³⁵ Atel te-S fan,
Yaz l, Y ge e a, ³⁶ B te-Nimela, ta B te-Galan,
taaiti si igi ti ma. Ti sasaiti toni togani ulugiti faa zu.

³⁷ Taai niiti Lu n mavofodaiti ti ti loni, ti ni ga:
G se on, Elealee, ta Kiliyatayime, ³⁸ Nee o, ta Baale-
Meyon, naati ti-laaseigi valiboni, ta Si ema. Ti daaseigiti
p ni taaiti ba, niiti ti ti loni.

³⁹ Makiil mavofodaiti, nii é ga Manasee ná-doun zunui,
naati ti liini Galaade laal ma, ti v ni ma, ti zobo
s l Am l nuiti ma, ti ni zeini ná, ti ti ze e.
⁴⁰ Moize Galaade yooi veeni ti ya, ti zeini ná. ⁴¹ Yayiil é ga
Manasee ná-dounloin ta, naa wuze eni, é li, é ala aiti
so, é ti-laasei p ni ga Yayiil ná-taaiti. ⁴² N a
laal ni Kenate wu, é so, ta taaiti ti ilini ba, é t
i daaseigi ti a.

33

Izelay le nuiti te esu ti

¹ Peleiti p t Izelay le nuiti ti le eni da, ti
ulaai ma Ezipete yooi a, ti ze ai kpasu, Moize ta
Aal n ti loni ti lu . ² Moize ti- uuzu ti ta ti-
zi zu ti s ni, e elei G o GALAGI
ná-devei ni la.

³ Alu m ungi ma volo puug maazu l lug i (15)
ma, Pakegi oluma zobui, ti liini, ti ze e Lames se.

Izelay le nuiti ti ulani yeema zooli a, Ezipete nuiti kpein gaazu ni ti a. ⁴ Ezipete nuiti ti ni ti-loun zunu m ungiti maa uluzu, niiti G o GALAGI ti aani. Tukp i ana é daal ni ta- alagiti bu.

⁵ Izelay le nuiti ti ze eni Lames se, ti li, ti u Suk te. ⁶ Ti ze eni Suk te, ti li, ti u Etame, nii é te ebai aa elazu . ⁷ Ti ze eni Etame, ti aa ale ma ga ogi Pi-Ga il te ele, Baale-Sefon folo ulazu elei, ti li, ti u Miged le letema . ⁸ Ti ze eni Pi-Ga il te, ti le e Seeli Kpolo i zaama , te ebai pelei. Ti folo sa ag zi woni Etame te ebai zu, ti li, ti u Mala. ⁹ Ti ze eni Mala, ti zeeli Elime, zi un puug maazu feleg (12) ni ná, ta d wulu uul fela (70), miná a ti uuni ná. ¹⁰ Ti ze eni Elime, ti li, ti u Seeli Kpolo i oba . ¹¹ Ti ze eni Seeli Kpolo i oba , ti li, ti u Sin te ebai zu. ¹² Ti ze eni Sin te ebai zu, ti li, ti u D feka. ¹³ Ti ze eni D feka, ti li, ti u Aluse. ¹⁴ Ti ze eni Aluse, ti li, ti u Lefidime, nu us ititi la ni zi z l ni ná ga ti a le.

¹⁵ Ti ze eni Lefidime, ti li, ti u Sinayi te ebai zu. ¹⁶ Ti ze eni Sinayi te ebai zu, ti li, ti u Ki el te-Gataava. ¹⁷ Ti ze eni Ki el te-Gataava, ti li, ti u Gaseel te. ¹⁸ Ti ze eni Gaseel te, ti li, ti u Litema. ¹⁹ Ti ze eni Litema, ti li, ti u Limon-Peel se. ²⁰ Ti ze eni Limon-Peel se, ti li, ti u Li ena. ²¹ Ti ze eni Li ena, ti li, ti u Lisa. ²² Ti ze eni Lisa, ti li, ti u Ke eelata. ²³ Ti ze eni Ke eelata, ti li, ti u Saf l gizei ma. ²⁴ Ti ze eni Saf l gizei ma, ti li, ti u Galada. ²⁵ Ti ze eni Galada, ti li, ti u Makeel te. ²⁶ Ti ze eni Makeel te, ti li, ti u Ta ate. ²⁷ Ti ze eni Ta ate, ti li, ti u Tala. ²⁸ Ti ze eni Tala, ti li, ti u Miteka. ²⁹ Ti ze eni Miteka, ti li, ti u Gasem na.

³⁰ Ti ze eni Ġasem na, ti li, ti u M seel te. ³¹ Ti ze eni M seel te, ti li, ti u Benee-Yaakan. ³² Ti ze eni Benee-Yaakan, ti li, ti u Ġ l-Gidegade. ³³ Ti ze eni Ġ l-Gidegade, ti li, ti u Y te ata. ³⁴ Ti ze eni Y te ata, ti li, ti u A el na. ³⁵ Ti ze eni A el na, ti li, ti u Esiyon-Gee l. ³⁶ Ti ze eni Esiyon-Gee l, ti li, ti u Sin te ebai zu, to a é ga Kad se. ³⁷ Ti ze eni Kad se, ti li, ti u Ġ l gizei ma, Ed me yooi w ma .

³⁸ E elei Ġ o GALAGI ná-devei woni da, zala a ula nui Aal n l ni Ġ l gizei ma, é za, Izelay le nuiti kulaai ma Ezipete yooi a ma onagi uunaanisi i (40) ma, alugi l lusi i ma volo m ungi ma. ³⁹ Aal n ná-konagi ni ga kona ungila kona uufele maazu sa ag (123), si gi zu é zaani la Ġ l gizei ma.

⁴⁰ Názu a Alade masagi, Kanaan yooi zu nui, nii é ni zeini zooi unda l kp ma nu yeezazu , naa m nini da ga Izelay le nuiti ta aazu.

⁴¹ Ti ze eni Ġ l gizei ma, ti li, ti u Salem na. ⁴² Ti ze eni Salem na, ti li, ti u Punon. ⁴³ Ti ze eni Punon, ti li, ti u W te. ⁴⁴ Ti ze eni W te, ti li, ti u Iye-A alime, Moa e kw pelema . ⁴⁵ Ti ze eni Iye-A alime, ti li, ti u Di on-Gade. ⁴⁶ Ti ze eni Di on-Gade, ti li, ti u Alemon-Di elatayime. ⁴⁷ Ti ze eni Alemon-Di elatayime, ti li, ti u A alime gizeiti z zu , Nee o gizei akala . ⁴⁸ Ti ze eni A alime gizeiti ma, ti li, ti u Moa e n m i zu, Zulud n oba , Zeeliko letema . ⁴⁹ Ti uuni Zulud n oba , é zo B te-Gayesim te, é li A le-Sitime, Moa e n m iti su.

Kanaan yooi zo fai ma levei

⁵⁰ Ɔ o GALAGI ni Moize , Moa e
 n m iti su Zulud n oba , Zeeliko letema ,
⁵¹ é ma: «B Izelay le nuiti p , è ti
 ma: Si gi zu wo Zulud n ud zu la, wo l Kanaan
 yooi zu, ⁵² wa zooi zu nuiti kpein kp lu , wo ta-
 ganigiti kpein kolo olo, ti ti t ai ga
 k tui, wo ta-vololibaiti kpein kolo olo, ti t ai
 ga k lui gaawuungai, wo ta-zala a ula ada ti
 kpein kolo olo. ⁵³ Wa zooi ze e ga w n , wo zei
 ná, maz l gè zooi vea wo ya, é ga w n .
⁵⁴ Wa zooi aa w a, wa k ga kpakutoomai,
 e elei wa-wolodamaiti ti la. Niiti ti m in ai, wa
 ta-yooi w l , wo fe ti ya, niiti ti la m inni, wa
 ta-yooi ve ti ya, k l gola mina w l . Es ka
 naa z l , nii a ve zea ga kpakutoomai, wa ti ze e
 ga w n , e elei wo- ni ta-wolodamaiti ti
 la. ⁵⁵ K l ni wo la zooi zu nuiti kp ni lu , ti
 zaama, niiti wa ti y ná, ta zu ga aingi, ti a
 u wo- aazu ti, ta ani aazo agiti ti a wo- o
 kakama ti kpota, ta ga wo zili nuiti zooi naa
 zu, wo aazu zeizu ná. ⁵⁶ Názu a nà wo zo da,
 e elei gè deveni la ga gè ti zo da.»

34

Kanaan yooi ma w pelegiti

¹ Ɔ o GALAGI ni Moize , é ma:
² «Devei nii ve Izelay le nuiti zea, è ti ma: Si gi
 zu wo aazu l zu la Kanaan yooi zu, w l zooi
 a, nii é aazu veezu wo ya ga w n , Kanaan yooi,
 é ná-kw pelegiti ba. ³ L kp ma nu
 yeezazu , wa-you w gi l a zei Sin te ebai
 zu, é l ga Ed me yooi zakpai. Folo ulazu elei,
 wo- w gi sogai l kp ma nu yeezazu , naa
 a liizu, é lo Kpolo Wanai a, ⁴ wo- w gi zu a

ilisu gize y zu Akela ime, l kp ma nu yeezazu , é le e ga Sin ele, é zeeli Kad se-Baalenea, l kp ma nu yeezazu . É li ga Gasaal-Adaal ele, é le e ga Asemon ele, ⁵ é zo Asemon, é lati, é li, é zeeli Ezipete tu i ma, é il Kpolo Wolai a.

⁶ «Wa- w pelema é folo liizu elei, naa a ga Kpolo Wolai.

⁷ «W l nii é zu ga wa- w pelema l kp ma nu zu , é zo Kpolo Wolai ma, wa kw gi la, ey su é zeeli G l gizei ma.

⁸ Wa w gi la, é zo G l gizei ma, é li Le o-Gamate, é il Sedade a, ⁹ é zo miná, é li ga Zifelon ele, é li, é il Gasaal-Enan a. L kp ma nu zu ele w pelegi ana.

¹⁰ «Wa w pelema le e ba folo ulazu elei, é zo Gasaal-Enan, é li Sefame ele, ¹¹ é zo miná, é yei Li ela, Ay n folo ulazu elei, kw pelema a yeizu, é il Kineel te olo i a, folo ulazu elei, ¹² é yei m n ga zi wolai Zulud n, é il Kpolo Wanai a. Wa-yooi w giti kana.»

¹³ Moize Izelay le nuiti kalani ga niima vaiti, é ti ma: «Zooi ana nii wo aazu gaa w zu ga kpakutoomai, G o GALAGI devea ga é ve boloda taa uug i ta ma lukp gi ya. ¹⁴ Maz l Lu n nuiti ta-wolodamaiti, e elei ta- l ye eiti ti la, ti ta-yooiti se ea, ta Gade nuiti ta-wolodamaiti alaa, e elei ta- l ye eiti ti la, Manasee ná-bolodai ilazu alaagi ná-zooi ze ea. ¹⁵ Boloda feleg i naati ta boloda lukp gi, ti t n i ze ea Zulud n olu elei, Zeeliko letema , folo ulazu elei.»

Seikpasui é lo

zooi aa w vai a

¹⁶ G o GALAGI ni Moize , é
 ma: ¹⁷ «W l zunuiti daaseigiti ba, ti aazu zoi
 aa w zu wo y zu: zala a ula nui
 Eleazaal, ta Nun ná-doun zunui é ga Zozuwe. ¹⁸ Wa
 bolodama undi ii ilagilagi ze e ga ti zoi
 aa w . ¹⁹ Naama zunuiti daaseigiti ta ga:

Zuda ná-bolodai zu, Yefunee ná-doun zunui Kal e,
²⁰ Simiy n n n i, Amiyude ná-doun zunui
 Samiy le,

²¹ B nzam n n n i, Kiselon ná-doun zunui Eli-
 dade,

²² Dan n n i, Y geli ná-doun zunui Buki é ga
 kundi ii,

²³ Zoz fe mavofodaiti su,
 Manasee n n i, kundi ii Ganiy le, Ef de ná-
 doun zunui,

²⁴ Efelayime n n i, kundi ii Kemuw le, Sifetan
 ná-doun zunui,

²⁵ Za ul n n n i, kundi ii Elisafan, Paalenake
 ná-doun zunui,

²⁶ Isakaal n n i, kundi ii Paletiy le, Azan ná-doun
 zunui,

²⁷ As l n n i, kundi ii Aiyude, Sel mi ná-
 doun zunui,

²⁸ N fetali n n i, kundi ii Peda le, Amiyude
 ná-doun zunui.»

²⁹ Naati ka G o GALAGI devei veeni ti ya, ga ti
 Kanaan yooi aa w Izelay le nuiti z zu.

35

Leevi nuiti ta-laaiti

¹ G o GALAGI ni Moize , Moa e
 n m iti su, Zulud n oba , Zeeliko letema .

² É ni ma: «Devei ve Izelay le nuiti zea, ga ti va
 bu, ti taai tanigaa ve Leevi nuiti zea ta-yooi zu, nii ti

s l g a i g a t n , t i t a z o o t i z e i n á t i . W a
n á t i m a a o o l i i t i f e L e e v i n u i t i z e a . ³ N a a m a l a a i t i t a
g a t i - z e i z u . T i - m a a o o l i i t i s u g a t a -
l o g a n i l o s u t i , t i - y e a l i g i t i t i n á , t a t a - l o g a n i
u l u g i t i . ⁴ T a a i t i m a a o o l i i t i s u , n i i t i w o t i v e e z u L e e v i
n u i t i z e a , z o o i a b a , é a k u m a g a m t l
u n d l u g (5 0 0) , é t z e i s i i g i t i m a , é l i p o l u
e l e i m a a o o l i i k p e i n s u . ⁵ W a k , w o k w g i l a
t a a o l u e l e i , g a m t l w a a g i l a (1 0 0 0) , é a k u
m a k p o l o o , t a a i a z a a m a z u . U e l e a n a z o o i
a l a , t a - l a a i t i m a a o o l i i z u . ⁶ W a y e e l o t a a l z i t a
a , w o f e L e e v i n u i t i b , t i g a m a a e l a w o s u ,
n u i n i i t i t i n u a a z u , t i l a g a a i l i n i m a , t a z o o t i e l a ,
t i l i n á , é t a a u u n a a n i g m a a z u f e l e g (4 2)
i l i g a a a . ⁷ T a a i t i w o a a z u t i v e e z u L e e v i n u i t i b ,
t i e g i a g a p u u n a a n i g m a a z u l s a a (4 8) ,
é t i - m a a o o l i i m a y o o i t i b a , t i i l a g i l a g i p .
⁸ T a a i t i w o a a z u t i z e e z u I z e l a y l e n u i t i t a - y o o i t i s u ,
m i n a a u l a n a a t i z e a , n i i t i g o l a t i y a , t a g o n
a a u l a n a a t i z e a , n i i t i é l a m i n n i t i y a . B o l o d a i
i l a g i l a g i a n á - t a a i t a v e L e e v i n u i t i b , e e l e i
a z o l o o d a s l g i m a , é a a z u b o s u . »

Maa ela laaiti

(T S i Velesi 4:41-43;

19:1-13;

Zozuwe 20:1-9)

⁹ G o GALAGI ni Moize , é ma:
¹⁰ «B Izelay le nuiti p , è ti ma: Si gi zu
wo Zulud n ud zu la, wo l Kanaan yooi zu, ¹¹ wa
yeelo taai tanigaani ba, ta wo ga maa ela
laaiti, ni nu a nu aana, é la gaa ilini ma, é ela, é li
ná. ¹² Naama laaiti ta wo ga maa ela laaiti,
amai otokula nui a, naa a a k nu aa nui

mina za, aisa é a ula k l ma nu us iti gaazu, ná-tukp i aa a le e. ¹³ Wa yeelo taa l zita a, ti ga maa ela laaiti, ¹⁴ wa taa sa ag ve Zulud n olu elei, wo taa sa ag ve Kanaan yooi zu. Naati ta zu ga maa ela laaiti. ¹⁵ Naama laa l zitaiti ta zu ga maa ela laaiti Izelay le nuiti b , ta w inti, naa seik ma nuiti ba, nu-o-nu nii a nu aana, é la gaa ilini ma, miná a a ela, é li ná.

¹⁶ «Ni zunui ta a sei i lo ana ga k lu ani, naa za, to a ga nu aa nu. Ta nu aa nui naa aa. ¹⁷ Ni a s na ga k tu, naa za, to a ga nu aa nu. Ta nu aa nui naa aa. ¹⁸ Ni a do ana ga gulu, naa za, to a ga nu aa nu. Ta nu aa nui naa aa. ¹⁹ Namai otokula nui a nu aa nui naa aa, si gi zu é maaz l su da. ²⁰ Ni zunui ta a z na sei i a ga w inze emai, aa é ani ze e, é pili ma ga kisi i, saa vaa ula su, ²¹ aa ni a do ana ga yeei, sili vaa zu, saa vaa ula su, to a ga nu aa nu, ta paa. Namai otokula nui naa a nu aa nui naa aa, si gi zu é yeezeelizu la ma.

²² «K l ni zunui ta a z na sei i a, é la gaa ilini ma, é la daani isu, aa é anii ta ili ma, é la daani isu, ²³ aa é la naa aazu, ey su é k tui loo ma, naa olu ga saai, é la ga sili , é la faa u t zu daal ma, ²⁴ nu us iti ta tukp aale e, é zoloo t gi ma, nu aa nui ta amai otokula nuiti z zu. ²⁵ Nu us iti ta nu aa nui izo, ti kula amai otokula nui ya. Nu us iti ta gaa ale ma maa ela laai zu, pelaai, é li ná. To a y ná ey su zala a ula undi i wolai, nii gul adegai ziaai ma, naa za.

²⁶ «Ni nu aa nui a ud na maa ela laai ma w giti maazu, pelaai, é li ná, ²⁷ ni ta omina ta

amai otokula nui taa olu , naa paa, é la a
ga s ba nu, nu aa vaa zu. ²⁸ Maz l , nu aa nui
maan , é y maa ela laai zu, ey su zala a
ula undi i wolai za. Zala a ula undi i wolai
zaa oluma, nu aa nui a zoo é ale ma ná-poganii
unda.

²⁹ «Deveiti kana wo ma vaa zu, wo-mavofodaiti kpein
su, n p wa zeí ná. ³⁰ Ni nui ta a nu lo ana, é za,
ta nu aa nui aa, zeeleiti gooi ma. K l zeele ila
ge la kula a, peelalai a ve nui ya ga ti paa.

³¹ «À mina yeezei walii wu, nu aa nui y nvui vaa zu,
nii maan ai ga é za, maz l k ni ti naama nui aa.

³² À mina yeezei walii wu, wo a pelei ve zea, é a ula
maa ela laai a, é a ale ma ná-zooi zu, aisa zala a
ula undi i wolai a za. ³³ À mina zooi z ,
wo aazu zeizu ná, maz l amai a a
zooi z . Koto gba vaa la a amai ná-faa zu nii
puai, k ni naama nui amai, nii é amai uai. ³⁴ Wo
la zooi naa z a, wo aazu zeizu ná, ná
alaagi gè aazu zeizu ná, maz l ná ga G o
GALAGI, nii é zeini Izelay le nuiti saama.»

36

T gi é lo

p l ye eiti ta-you vaiti ba

¹ P l ye e undi iiti ti ulaaí Galaade ná-
bolodai zu, Makiil ná-doun zunui, Manasee ná-doun
zunui, Zoz fe ná-doun zunuiti ta-wolodamaiti saama, ti
aani Moize b , ti p , ta Izelay le nuiti
ta- l ye e undi iiti, ² ti ti ma: «G o
GALAGI devei veeni màli ii ya, ga é zooi aa w Ize-
lay le nuiti ba ga kpakutoomai. Naa oluma, màli ii
devei z l ni G o GALAGI ya, ga é gi- loin
Sel fe ade ná-poganii ve ná-doun anzanuiti zea. ³ Ni

ta vuluna Izelay le nuiti ta-wolodamai ta ili ma, ta-oganii a ze e gi-m m wolani ta-oganii a, é bolodai naa, ná-poganii a, nii ti iliai ba, naa maa ele ma, ta a ulazu poganii la, nii gaa w ai gi a ga kpakutoomai. ⁴ B yeema onagi a zeelina Izelay le nuiti b , ta-oganii a bolodai naa n n i a, nii ti ilizu ba, to a ze e gá-wolodai n n ma gelei a.»

⁵ Moize G o GALAGI ná-deveiti daazeelini Izelay le nuiti ma, é ti ma: «Zoz fe mavofodaiti ta-wolodai a gaamai wosu. ⁶ P t nii G o GALAGI deveai Sel fe ade ná-doun anzanuiti ma: Ta ze naama nuiti b , niiti ta ti , ni n ta ze ti- ni ta-wolodai zu. ⁷ Izelay le yooi zu, poganii tan p ge la ulaa bolodai ta zu, é a li bolodai z i zu, k l Izelay le nui ilagilagi a ili k ni ta-wolodai ma oganii a. ⁸ Anzanu loin ilagilagi kpein poganii a zea, Izelay le nuiti ta-wolodaiti su, k ni naa ze zini b , k ná-bolodai zu, naa a k Izelay le nuiti gilagilagiti ti ti-m m wolani ta-oganii z l . ⁹ Poganii tan p ge la ulaa bolodai ta a, é ali bolodai ta ili su, k l Izelay le nuiti ta-wolodaiti ta ili ti ilagilagi ta-oganii a.»

¹⁰ Sel fe ade ná-doun anzanuiti ti k ni, e elei G o GALAGI ma levei veeni la Moize ya. ¹¹ Sel fe ade ná-doun anzanuiti ti ga Maala, Tiilesa, G gela, Mileka ta Noa, ti zeini ti- k lointi ti-loun zunuiti b , ¹² ti zeini Zoz fe ná-doun zunui Manasee mavofodaiti b , ta-oganiiti ti y ni ti-ni ta-wolodai zu.

¹³ Deveiti ta t giti kana, niiti G o GALAGI feeni Izelay le nuiti zea, ga Moize maa ele, Moa en m i zu, Zulud n oba , Zeeliko letema .

GALA S i

Portions of the Holy Bible in the Toma language of Guinea
Des portions de la Sainte Bible dans la langue de la Guinée Toma
copyright © 2013 Pioneer Bible Translators

Language: Toma

Translation by: Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-09-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Mar 2019 from source files dated 1 Dec 2018

95f995fa-1e05-5170-a262-d0f7dabeeddf